

อัตชีวประวัติอิมามอะฮฺมฺิน ๘

อิมามมุซา กาซิม(อ)

เขียน

ศาสตราจารย์เชคอะลีหมัด อะลีคัยยิด

แปล

อาจารย์อัยยูบ ยอมใหญ่

บทนำ

แนวความเชื่อของเราเกี่ยวกับอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ (อ) ก็คือ พวกท่านเป็นผู้ถูกเลือกสรรที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงเลือกพวกท่านเหล่านั้นให้เป็นเครื่องหมายชี้สำหรับปวงป่าวของพระองค์

อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงเลือกเฟ้นพวกท่าน(อ)เหล่านั้นเพื่อนำทางสิ่งถูกสร้างทั้งมวลของพระองค์ เป็นทายาทของนบี(ศ)ของพระองค์ เป็นอิมามสำหรับป่าวทั้งหลายของพระองค์ เป็นผู้ปกครองของสรรพสิ่งทั้งหลาย พวกท่านเหล่านั้นคือผู้ดูแลศาสนของมุฮัมมัด(ศ) และเป็นหลักในการให้ทุกคนปฏิบัติตามนั้น กฎบัญญัติศาสนาถูกถ่ายทอดมาจากพวกท่าน(อ) สิ่งที่อนุมัติ(ฮะลา) และสิ่งต้องห้าม(ฮะรอม) ทั้งหมดถูกรู้จักได้จากท่าน(อ)เหล่านั้น

พวกท่าน(อ)ทั้งหมดคือหลักฐานอันชัดเจนที่ยังอัลลอฮฺ(ซ.บ.) คือผู้นำทางสู่(การรู้จัก)พระองค์ คือผู้เรียกร้องเชิญชวนสู่ศาสนาของพระองค์
ณ พวกท่าน(อ)เหล่านั้นมีความรู้แห่งคัมภีร์และสัญลักษณ์ที่มีมาพร้อมกัคัมภีร์นั้น

ท่านร่อซูลุลลอฮฺ(ศ)สั่งให้ประชาชาติของท่าน(ศ)ปฏิบัติตามและเชื่อฟังพวกท่านเหล่านั้น(อ) แต่ทว่า... หลังการจากไปของท่านศาสดา (ศ) พวกเขากลับมาร่วมชุมนุมกันในเรื่องนี้อีก ขณะที่ท่านศาสดา (ศ) ถูกปล่อยเอาไว้ยังไม่จัดการฝังท่าน (ศ) พวกเขากลับปัญหาความยุ่งยากทั้งมวล (กระนั้นหรือ?) แต่ก็จมปลักอยู่ในความยุ่งยากสับสนปั่นป่วน(พิศนะฮฺ)ในที่สุด

ประชาชาติมุสลิมกีดกันตำแหน่งผู้ปกครอง(คิลาฟะฮฺ)ให้ออกไปจาก
บรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ (อ)

และเริ่มผลักดันเปลี่ยนฐานภาพนั้นไปให้แก่บุคคลอื่น แล้วในที่สุดก็ตกไป
ถึงมือของมูอาวิยะฮฺ บิน อะบียุฟยาน (ศัตรูตัวฉกาจของอิสลามและท่าน
ศาสดา) เขาไม่หยุดยั้งเพียงเท่านั้น

แต่ยังส่งผ่านฐานภาพอันทรงเกียรตินั้นไปให้แก่ทราซียะฮฺ ชิด คน
โสมม แล้วก็ดำเนินเรื่อยมาในมือของวงศ์วานแห่งความต่ำต้อย

หลังจากพวกเขา วงศ์วานบะนีอับบาสก็ขึ้นมามีอำนาจ ประชาชาติได้ถูก
ปรับเปลี่ยนจากความอธรรมหนึ่งไปสู่อีกความอธรรมหนึ่ง จากความเลวร้าย
หนึ่งไปสู่อีกความเลวร้ายหนึ่ง ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้บรรดาอิมาม(อ)ได้
คอยเฝ้าดูอยู่ห่างๆ ภายในบ้านของตัวเอง ท่าน(อ)เหล่านั้นไม่มีอำนาจที่จะสั่ง
หรือห้ามปรามสิ่งใดๆ เลย

บรรดาผู้ปกครองแห่งวงศ์อุมัยยะฮฺและอับบาซียะฮฺ ใ้ว่าจะหยุดยั้งเพียง
การเข้าสวมอำนาจการปกครองเท่านั้น พวกเขากลับตามจ้องล้างจ้องผลาญ
พวกท่านเหล่านั้น ถึงขนาดที่ติดตามสังหารจับกุมคุมขังและทำลายล้างพวก
ท่านเหล่านั้น(อ)

ท่านอิมาม(อ)ไม่ได้ใส่ใจต่อการบีบคั้น และการทารุณกรรมต่างๆ ซึ่งท่าน
ได้รับมา ท่าน(อ)เหล่านั้นยังคงทำหน้าที่เผยแผ่ศาสนาของพวกท่านในการทำ
ให้พระคำรัสของอัลลอฮฺ(ช.บ.) สูงส่งยิ่งขึ้น สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอิสลาม
และสะกิดกันแนวความคิดอันเลวทรามและเสื่อมเสีย

ท่านเหล่านั้นได้บรรจุโลกนี้ให้เต็มไปด้วยวิชาความรู้ และการสร้าง
ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งถือว่าเป็นการยกย่องอิสลามให้สูงเด่นที่สุด

มิได้พูดเกินเลยที่จะบอกว่า ท่าน(อ)เหล่านั้นมีคุณสมบัติเหล่านี้ เพราะตัวของพวกท่านเหล่านั้นถือว่าทรงสิทธิ์ยิ่งกว่าผู้ใด ยิ่งไปกว่านั้นพวกท่าน(อ)ยังรับหน้าที่ในการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม

ต่อจากท่านศาสดา(ศ)เป็นผู้ปกป้องรักษาจริยวัตร และกฎเกณฑ์ต่างๆ ของท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)

หนังสือเล่มนี้เป็นเสมือนรัศมีอันจรัสหนึ่งแห่งอัตชีวประวัติของท่านอิมามมูซา บินญะอ์ฟิร อัล-กาซิม(อ) เป็นการนำเสนอแง่มุมบางอย่างของการอุปการะ วิถีชีวิต และการมีคุณธรรมของท่าน(อ) อีกทั้งยังมีการกล่าวถึงถ้อยคำอันทรงคุณค่าและคำสั่งเสียอันทรงเกียรติของท่าน(อ)

เราได้นำเสนอหนังสือที่วางอยู่ตรงหน้าท่านนี้โดยปรารถนาที่จะให้มวลมุสลิมทั้งหลายได้รู้จักสิทธิอันชอบธรรมของบรรดาอิมามผู้บริสุทธิ์(อ) อันเป็นสิ่งที่บรรพชนรุ่นก่อนทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ ต่ออำนาจแห่งการได้รับการจงรักภักดีของพวกท่าน(อ)เหล่านั้น ให้พวกเราได้รับรู้ถึงความรู้สึกโกรธแค้นของศัตรูของพวกท่าน(อ)เหล่านั้น อีกทั้งปรารถนาที่จะให้มวลมุสลิมทั้งหมดยึดเอาแนวทางคำสั่งสอนของพวกท่าน(อ) ปฏิบัติตามคำสั่งของพวกท่าน(อ) ละเว้นจากข้อห้ามทั้งปวงของพวกท่าน(อ) เพื่อปฏิบัติตามคำบัญชาที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.) และร่อซูลของพระองค์(ศ)ได้สั่งไว้ในเรื่องของอะสุลุลบัยตุ(อ) อันหมายถึงความไพบลูย์ทั้งโลกนี้และปรโลก

ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ที่ว่า :

“ พวกเขາเหล่านั้นรับฟังถ้อยคำนั้น แล้วปฏิบัติตามอย่างดีที่สุด พวกเขาลำบากที่อัลลอฮฺทรงชี้นำพวกเขา และพวกเขาคือกลุ่มชนผู้รู้แจ้ง ”

(อิซ-ซุมร์: ๑๘)

ชีวประวัติของอิมามมุซา บิน ญะอฺฟร์(อ)

นามจริง

อิมามมุซา บิน ญะอฺฟร์ อัล-กาซิม(อ)

ปู่

อิมามมุฮัมมัด บาเก็ร(อ)

บิดา

อิมามญะอฺฟร์ ศอดิก(อ)

มารดา

ท่านหญิงซะมีละฮ์ บินติ ศอดิก อัล-มัฆริบี

สถานที่เกิด

ณ ตำบลอับวาอ์(ระหว่างมักกะฮ์กับมะดีนะฮ์) เมื่อวันอาทิตย์ที่

๗ เดือนศ่อฟัร ฮ.ศ. ๑๒๘ ในตอนที่ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ) ถู้อำเนตมา
ท่านอิมามศอดิก(อ)ได้จัดเลี้ยงอาหารแก่ประชาชนทั่วไปเป็นเวลา ๓ วัน

บุคลิกลักษณะ

ท่าน(อ)เป็นคนผิวขาว เรือนร่างสมส่วน เคราดกงาม

สมณานาม

อะนุอิบรหิมา

อะนุสสะชน

อะนุอะถิ

อะนุอิสมายีถ

นายนาม

อัมมกุสสลิสสุ

อัส-กาหิม

อัส-ศอบิร

อัส-อะมีน บานุสสะวาอิจญ์

ลายสลักบนแหวน

อัส-มุลกุ ลิลลาฮิ วะฮฺตะฮฺ

ความหมาย : มวลอาณาจักรเป็นของอัลลอฮฺองค์เดียว

บุตรชาย

อะถิ รัฎอ อิบรหิมา อัส-อับบาซ

อัส-กอหิม อิซมาอีล ฮารูน

สะชน อะฮฺมัด มุฮัมมัด

ฮัมซะฮฺ อัสซุลลอฮฺ อิซฮาก

อะบัยคฺลลอฮฺ เซด อัส-สะชน

อัส-ฟัฎล ชุลัยมาน

บุตรสาว

ฟาฏิมะฮ์ อัล-กุบรอ ฟาฏิมะฮ์ อัล-ศุบรอ
กุลฆุม อุมมุลญะฮ์ฟัร
ลับบาละฮ์ ซัยนัับ
รูก็อยยะฮ์ สะกีมะฮ์
อุมมอะบิฮา รูก็อยยะฮ์ ศุบรอ
คอดีญะฮ์ อามินะฮ์
สะชะนะฮ์ ปะรีสะฮ์
อาอิชะฮ์ อุมมุชะละมะฮ์
มัยฺมุนะฮ์ อุมมุกุลฆุม
(ดังกล่าวนั้นมาจากริวายะฮ์ของเชคอัล-มุฟิเด และมีบางท่านระบุว่าบุตร
ของท่าน (อ) มีมากกว่านี้)

กวีเอกในสมัยของท่าน(อ)

ซัยยิด อัล-ซะมีรี

คนสนิท

มุฮัมมัด บินมุฟฏีอูล

กษัตริย์ที่ปกครองในสมัยของท่านอิมามกาซิม(อ)

มันศูร

มุฮัมมัด มะฮฺดี

มุซา อัล-ฮาคี

ฮารูน อัล-รอชีด

ช่วงชีวิตของท่านอิมามมุซา(อ)

ส่วนใหญ่ท่าน(อ)ใช้ชีวิตอยู่ในคุก ซึ่งมะฮฺดีแห่งวงศ์อับบาซียะฮ์สั่งกักขัง ต่อมาก็ได้ปล่อยตัวท่าน(อ)ออกมา และฮารูน ร่อชีด ก็ได้ขังท่าน(อ) อีกที่ เมืองบัสเราะฮ์ จากนั้นก็ย้ายไปอยู่ที่กรุงแบกแดด อยู่ภายใต้การควบคุมของ ซินดี บินฮาอิก เป็นเวลา ๔ ปี บางรายงานบอกว่ามากกว่านั้น

วายนาม

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ถึงแก่ะฟาต เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ เดือนร่อญับ
ฮ.ศ. ๑๘๓ เพราะถูกวางยาพิษ โดยคำสั่งของฮารูน ร่อชีด

ช่วงเวลาแห่งการเป็นอิมาม

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ) ดำรงตำแหน่งอิมามนานถึง ๓๕ ปี

สุสานของท่าน(อ)

อยู่ในเมือง ‘กุรุก’ อันเป็นที่รวมสุสานของชาวกุเรช ปัจจุบันนี้สุสานของท่าน (อ) ถูกให้เกียรติ โดยได้รับการประดับประดาตกแต่งอย่างสวยงาม เป็นที่เยี่ยมเยียนของมวลมุสลิมจำนวนมากมาย ที่เดินทางมาจากภาค ตะวันออกและตะวันตกของโลก

บทบัญญัติการเป็นคอลีฟะฮ์ของท่านอิมามที่ ๘

เป็นเรื่องที่น่าแปลกอย่างยิ่งสำหรับกรณีที่ฝ่ายอื่นอ้างว่า ท่านนบีมุฮัมมัด (ศ) ได้เสียชีวิตไป โดยมีได้สั่งเสียให้ใครดำรงตำแหน่งผู้นำภายหลังจากท่าน (ศ) กล่าวคือ ท่าน(ศ) ได้ละทิ้งประชาชาติที่อยู่ข้างหลังให้บริหารกิจการงานของประชาชาติกันเอง ควบคุมกันเอง และให้อธิบายแบบอย่างกฎเกณฑ์ต่างๆ กันเอง

ขณะเดียวกัน ประชาชาติอิสลามต่างมีความเข้าใจตรงกันว่า ท่านนบีมุฮัมมัด(ศ) นั้นเคยแต่งตั้งผู้ปกครองไว้ในเมืองมะดีนะฮ์ เมื่อตอนที่ท่าน(ศ) ต้องการเดินทาง และจะไม่ส่งทหารออกศึกจนกว่าจะได้แต่งตั้งแม่ทัพให้เป็นที่น่าพอใจก่อน และในบางครั้งท่าน(ศ) ได้แต่งตั้งแม่ทัพไว้สำหรับกองทัพหนึ่งมากกว่า ๑ คน

สิ่งที่น่าเสียใจประการหนึ่งก็คือ เมื่อเราต้องการจะปลีกให้พ้นจากบุคคลคนหนึ่งหรือคณะหนึ่ง เราจะต้องสร้างความรู้สึกที่ดีต่อผลงานของพวกเขา และเราต้องขอขมาต่อพวกเขาด้วยการขอมาที่ดิงาม เน้นอนรามอบเป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)และศาสนทูต(ศ) สำหรับกรณีความเจ็บปวดต่าง ๆ ที่นักปกครองผู้ถืออำนาจได้กระทำไว้ให้ทุกประการเหล่านี้เป็นเพราะวิธีการตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ ว่าถูกต้องโดยบรรดานักปราชญ์ในอดีตนั่นเอง

อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีโอองการว่า :

“ผู้นำทางไปสู่สวรรค์ ทรงสิทธิในการถูกปฏิบัติตามมากกว่า ผู้ที่มีได้นำทางอะไรเลย อีกทั้งยังถูกนำทางด้วย มิใช่หรือ ? แล้วพวกเขาก็จะตัดสินความกันอย่างไร ?”

(ยูनुซ: ๓๕)

ถ้าหากคนทั้งหลายจะกล่าวถึงตำแหน่งอิมามของท่านอะมีรุลมุอมีนีน(อ) ย่อมรับรู้ได้เต็มที่จากข้อบัญญัติในเหตุการณ์ที่ “ฆ่อดริคุม” เพียงแห่งเดียว โดยไม่ต้องพิสูจน์ต่อข้อบัญญัติอื่นๆ อีกที่ยังมีมากมาย กล่าวคือ ได้พิสูจน์ถึงการให้สัตยาบันในวันสำคัญที่ “ฆ่อดริคุม”โดยชาวมุสลิมกลุ่มหนึ่งและได้ประจักษ์อย่างถ่องแท้ต่อพิธีกรรมที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) ได้กระทำขึ้นในวันนั้น

และข้อความหนึ่งของอัล-กุรอานที่ถูกประทานมาในเรื่องนั้น

แต่เป็นเรื่องที่น่าแปลกตรงที่ว่า ประชาชาติมุสลิมได้พากันลี้มเลือนเหตุการณ์ในวันนั้นหลังจากที่ท่านศาสนทูต(ศ)จะฟาดไปแล้ว

เรื่องราวในเหตุการณ์นี้ยืดเยื้อและซับซ้อน บรรดามุสลิมจะมีได้รับสิ่งใด นอกจาก ณ ตรงจุดนี้ และพวกเขาจะไม่แตกแยกกัน นอกจากเพราะขัดแย้งกันในเรื่องนี้

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ท่านอิมามอะมีรุลมุอ์มินีน(อ.)ได้รับบทบัญญัติจาก ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ดำรงตำแหน่งคอลีฟะฮ์ และท่านเองเดียวกับ บุตรหลานของท่าน(อ.)ด้วย แน่نون

ตำแหน่งอิมามมีขึ้นโดยข้อบัญญัติที่แต่ละท่านมีให้ไว้ต่อกัน โดยที่ท่าน (อ.)ผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนได้แต่งตั้งคนที่จะดำรงตำแหน่งถัดมา บิดาจะ แต่งตั้งบุตร เพื่อเป็นการดำรงไว้ซึ่งข้อพิสูจน์ และหลักฐานสำหรับ ประชาชาติ ในบทนี้เราจะกล่าวถึงข้อบัญญัติที่มีการระบุถึงการแต่งตั้งท่านอิมามมุซา กาซิม(อ) โดยท่านอิมามศอดิก(อ) ผู้เป็นบิดา

ข้อบัญญัติที่ 1.

ท่านมุฮัมมัด บินวะลีด(ร.ฎ.)ได้กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าได้ยินท่านอะลี บินญะอ์ฟัร บินมุฮัมมัดกล่าวว่า : ฉันได้ยินบิดา ของฉัน กล่าวเป็นการส่วนตัวต่อบุคคลกลุ่มหนึ่งว่า

“ฉันจะขอสังเขปเรื่องราวทนายไว้กับมุซา บุตรชายของฉัน เพราะเขาคือ บุตรที่ประเสริฐที่สุดของฉัน และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสืบต่อภายหลังจากฉัน เขาคือผู้จะมาดำรงตำแหน่งของฉัน และจะเป็นข้อพิสูจน์หนึ่งของอัลลอฮ์ (ช.บ.)ต่อบรรดามวลมนุษย์ทั้งหลาย ภายหลังจากฉัน ” (1)

ข้อบัญญัติที่ 2.

ท่านอีซา บินอับดุลลอฮฺ(ร.ฎ.)ได้ถามท่านอิมามศอดิก(อ)ว่า :

“ถ้ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นแก่ท่าน แล้วใครจะเป็นอิมามต่อไป?”

ปรากฏว่า ท่านอิมามศอดิก(อ)ได้ชี้มือไปที่ท่านมุซา(อ) แล้วเขาก็ถามท่านอิมามศอดิก(อ)ต่อไปอีกว่า

“แล้วถ้ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นกับท่านมุซาอีกเล่า ใครจะเป็นอิมามต่อไป?”

ท่าน(อ) กล่าวว่า

“บุตรชายของเขา” (2)

ข้อบัญญัติที่ 3.

ท่านฟัยฎ บินมุคตาร์(ร.ฎ.)กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าเคยพูดกับท่านอิมามศอดิก(อ)ว่า

“โปรดช่วยลูคมือของข้าพเจ้าให้พ้นจากนรกด้วยเถิด ใครจะเป็นอิมามของเราภายหลังจากท่าน?”

อ้างอิง

(1) อัล-อิรชาด หน้า 310.

(2) อิบาตุลฮุดา เล่ม 5 หน้า 468.

ครั้นแล้วท่านอะบูบรอรฮิม(อิมามมุซา)(อ) ได้เข้ามาหาท่าน(อ) ซึ่งตอนนั้นยังเป็นเด็กอยู่

ท่าน(อ)จึงกล่าวว่า

“นี่แหละคืออิมามของพวกท่าน ดังนั้นจงยึดมั่นต่อเขาเถิด” (3)

ข้อบัญญัติที่ 4.

ท่านอิมามศอดิก(อ)กล่าวว่า

“มุซาบุตรของฉัน คืออิมามภายหลังจากฉัน” (4)

ข้อบัญญัติที่ 5.

ท่านซุลัยมาน บินคอลิด(ร.ฎ.)กล่าวว่า

วันหนึ่งท่านอิมามศอดิก(อ)ได้เรียกท่านอิมามมุซา(อ)มาในขณะที่พวกเราอยู่กับท่าน(อ)

ท่าน(อ)กล่าวกับพวกเราว่า

“พวกท่านต้องยึดถือคน ๆ นี้ ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ เขาคืออิมามของพวกท่านภายหลังจากฉัน” (5)

อ้างอิง

(3) อิบนาตุลสุดา เล่ม 5 หน้า 468.

(4) อิบนาตุลสุดา เล่ม 5 หน้า 493.

(5) อะอฺยานุช-ชีอะฮ์ 4 ก็อฟ เล่ม 3 หน้า 14

อิมามอะฮ์ : รูปจำลองแห่งการภักดีของอิมามกาซิม(อ)

เมื่อกล่าวถึงบรรดาอิมาม(อ)แห่งอะฮ์ลุลบัยตุ ก็ทำให้นึกไปถึงวิชาการอันมากมายมหาศาล

การทำอิมามอะฮ์อย่างต่อเนื่อง การวิงวอนขอคู่อำ การบริจาคอันมากมาย จริยธรรมอันสูงส่ง ความบริสุทธิ์ผุดผ่อง การอภัยต่อคนที่ทำบาป และทำความผิดพลาด เพราะท่านเหล่านี้คือผู้มีเกียรติ มีบารมีที่ดั่งามเป็น อารมณ์ประดับเรือนร่าง

ในบทนี้จะกล่าวถึงเรื่องการทำอิมามอะฮ์ของท่านอิมามมุซาคาซิม(อ) บุตรของอิมามญะอ์ฟร์(อ)ซึ่งมีฉายานามเป็นที่ประจักษ์ด้วยการทำอิมามอะฮ์ กล่าวคือเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่า

‘ซัยนุลมูญญัตะฮ์ดีน’ (เครื่องประดับของบรรดาผู้ پاکเพียร)

‘อัล-อับดุลศอลิฮ์’ (บ่าวผู้มีคุณธรรมสูง)

‘อัน-นัฟซุซซะกียะฮ์’ (ผู้มีดวงจิตอันใสสะอาด)

‘อัศ-ศอบีร์’ (ผู้อดทน)

และยังมีฉายานามอื่น ๆ อีกมากมายอันแสดงถึงลักษณะอันบริสุทธิ์ของท่าน(อ)

นักประวัติศาสตร์มิได้กล่าวถึงผู้ถูกจำคุกคนใดนอกจากท่านอิมามมุซา(อ)ที่ว่า ท่าน(อ)ได้ขอบพระคุณต่ออัลลอฮ์(ซ.บ.) ในการที่ประสงค์ให้โอกาสแก่ท่าน(อ)ทำอิมามอะฮ์ตลอดเวลาที่อยู่ในกำแพงคุก โดยท่าน(อ)ถือว่า สิ่งนี้คือความโปรดปรานอย่างหนึ่ง และควรแก่การได้ขอบพระคุณ

ท่านอิบนุศิบาฆ อัล-มาลิกีได้กล่าวว่า :

“ท่านอิซา บิน ญะอฺฟร์ได้ยื่นคำวิงวอนของอิมามมุซาในคุกมีใจความว่า

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงพระองค์ทรงรู้ว่าข้าพระองค์ได้ขอจากพระองค์ให้ข้าฯมีเวลาว่างเพื่อทำการอิบาดะฮ์ต่อพระองค์ บัดนี้พระองค์ทรงประทานให้แล้ว ขอการสรรเสริญพึงมีแด่พระองค์” (1)

ในบทนี้จะกล่าวถึงเรื่องราวบางประการเกี่ยวกับการทำอิบาดะฮ์ของท่านอิมามมุซา บิน ญะอฺฟร์(อ)

-1-

ครั้งหนึ่งท่านอิมามมุซา(อ)ได้เข้าไปในมัสญิดของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ที่เมืองมะดีนะฮฺ ท่าน(อ)ได้ทำการซุญุดในตอนหัวค่ำ มีคนได้ยื่นคำกล่าวของท่าน(อ)ในตอนซุญุดว่า

“ความผิดอันยิ่งใหญ่อยู่ในตัวของข้าฯ ดังนั้นโปรดมอบการอภัยที่ดีงามจากพระองค์ให้ด้วยเถิด

โอ้... ผู้ทรงเป็นเจ้าของอัต-ตักวา

โอ้... ผู้ทรงเป็นเจ้าของการอภัย ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวอย่างนั้นจนถึงยามรุ่งอรุณ(2)

อ้างอิง

(1) อัล-ฟุศลุล-มุฮิมมะฮฺ หน้า 222.

(2) ตาริควัฒนาคัด เล่ม 13 หน้า 27.

-2-

ท่านอะบูสะนิฟะฮฺ(ร.ฮ.)ได้เข้าพบท่านอิมามญะฮ์ฟัร สอดิก(อ) แล้วกล่าวว่า

“ข้าพเจ้าเห็นมุซา บุตรของท่าน นมาซในขณะที่ประชาชนเดินผ่านไปมาข้างหน้า ”

ท่านอิมามสอดิก(อ)จึงเรียกท่านอิมามมุซา(อ)เข้ามาหา แล้วกล่าวถึงเรื่องนี้

ท่านอิมามมุซา(อ)ได้ตอบว่า

“ใช่แล้ว ท่านพ่อ แท้จริงผู้ที่ฉันนมาซให้ฉันนั้น พระองค์ทรงอยู่ใกล้ชิดต่อฉันยิ่งกว่าเขาเหล่านั้น

อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงมีโอองการว่า :

“ และเราอยู่ใกล้ชิดเขายิ่งกว่าเส้นเลือดที่คอหอยของเขาเสียอีก ”

(ก็อฟ: 16)

ท่านอิมามสอดิก(อ)จึงตัวมุซา(อ)บุตรของท่าน(อ)มากอด แล้วกล่าวพรณนาสรรเสริญต่อพระผู้เป็นเจ้าในความปราดเปรื่องของท่าน(อ)

-3-

ท่านอิมามมุซา(อ)เคยทำนมาซนะวาฟิตลอดทั้งคืน แล้วติดตามด้วยนมาซศุบฮฺ หลังจากนั้นก็นั่งอ่านคำวิงวอนต่าง ๆ จนดวงอาทิตย์ขึ้น แล้วทูลดตัวลงซุญูดต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ขอคูอาฮ์สรรเสริญพระองค์โดยไม่ยกศีรษะขึ้นเลยจนดวงอาทิตย์เกือบบ่ายคล้อยและคูอาฮ์ที่ท่าน(อ)ขอมากที่สุดคือ

“ โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงข้าพระองค์ขอความสะดวกสบายในยามตาย และขอการอภัยในยามตัดสิน ”

ท่าน(อุ)กล่าวซ้ำ ๆ อยู่อย่างนี้(3)

-4-

ท่านอิซาม บินอะฮฺมัร(ร.ฎ.)ได้กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าเคยเดินทางพร้อมกับท่านอะบูลสะฮฺน(อุ)ในเส้นทางแห่งหนึ่งที
ไปยังมะดีนะฮฺ เมื่อท่าน(อุ)ย่างเท้าลงบนพื้น ท่าน(อุ)จะก้มชูญุดเป็น
เวลานาน ต่อจากนั้นท่าน(อุ)ได้ขึ้นพาหนะแล้วเดินทางต่อไป

ข้าพเจ้าถามท่าน(อุ)ว่า

“ทำไมจึงได้ชูญุดนานเหลือเกิน ?”

ท่าน(อุ)ตอบว่า

“แท้จริง ฉันนั้นรำลึกถึงความโปรดปรานที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงประทาน
ให้ ดังนั้นฉันจึงทำการขอบคุณพระองค์” (4)

-5-

ท่านอิมามมุซา(อุ)เคยร้องไห้ด้วยความเกรงกลัวต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)จนแก้ม
ของท่านเปียกชุ่มด้วยน้ำตา(5)

-6-

ท่านอะลี บินญะฮฺฟัร(ร.ฎ.) ได้กล่าวว่า

“เราได้ออกเดินทางร่วมกับท่านมุซา บินญะฮฺฟัร พี่ชายของฉันไปยัง
เมืองมักกะฮฺพร้อมกับสมาชิกครอบครัว หลายครั้ง บางครั้ง 26 วัน บางครั้ง
25 วัน” (6)

(3) กัซฟูล-มุหมะฮฺ หน้า 247.

(4) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม 11 หน้า 266.

(5) กัซฟูล-มุหมะฮฺ หน้า 247.

-7-

ท่านอิมามมุซา(อ)เป็นคนที่อ่านอัล-กุรอานได้ไพเราะมาก
เมื่อเวลาท่าน(อ)อ่าน ผู้ฟังจะเศร้าใจและร้องไห้ และตัวท่าน(อ)เองก็ร้องไห้
จนคราของท่าน(อ)เปียกชุ่มด้วยน้ำตา(7)

-8-

ท่านอับรอฮีม บินอะบิลบิลาต(ร.ฎ.) ได้กล่าวว่า:
ท่านอะบุลฮะซัน(อิมามมุซา)(อ)กล่าวกับข้าพเจ้าว่า
“แท้จริง ฉันขอการอภัยโทษต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทุกวัน ๆ ละ 5,000 ครั้ง” (8)

-9-

เมื่อท่านอิมามมุซา(อ)มีอายุได้ 10 ปี ท่าน (อ) ได้ซุญุดตั้งแต่เวลาดวง
อาทิตย์แรกแย้มจนถึงตอนบ่ายคล้อยทุกวัน (9)

(6) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม 11 หน้า 262.

(7) อัล-มะนากิบ เล่ม 2 หน้า 379.

(8) เล่มเดิม หน้า 267.

(9) อัล-มะนากิบ เล่ม 2 หน้า 379.

-10-

กษัตริย์รอซิดได้ตรวจดูสถานที่คุมขังท่านอิมามมุซา(อ)อยู่เป็นประจำ ซึ่ง
ที่นั่นเขาได้เห็นท่านอิมาม(อ)ซุญุด เขาได้กล่าวกับคนใกล้ชิดว่า

“ทำไมหรือ ฉันจึงเห็นฝ่าฝืนนั้นอยู่ที่ตรงนั้นทุกวัน ?

คนใกล้ชิดตอบเขาว่า

“นั่นมิใช่ผ้าดอก หากแต่นั้นคือ มูฮาบุดของญะฮ์ร่า ทุกวันเขาจะช่ญุดตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนบ่ายคล้อย”

ฮารูนกล่าวว่า

“แน่นอน นี่คือนั้บ่้าเพื่ญเพียรคนหนึ่งของบะนีฮาซิม” (10)

-11-

ท่านอะฮ์มัด บินฮับศุดลอฮ์ อัล-ฟรือ(ร.ญ.) จากบิดาของเขาได้กล่าวว่า : ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าได้เข้าไปพบท่านฟุฏลุ บินรอบีอู ซึ่งเขากำลังนั่งอยู่กลางลานกว้าง เขาพูดกับข้าพเจ้าว่า

“จงดูไปที่บ้านหลังนั้นซิ ท่านเห็นอะไรบ้าง ?”

เมื่อข้าพเจ้าขยับเข้าไปดู เขาก็ถามว่า

“ท่านเห็นอะไรบ้าง ?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“ผ้าผืนหนึ่งถูกทิ้งอยู่”

เขากล่าวว่า

“ดูให้ดี ๆ ซิ”

(10) อะฮ์ยานุซ-ชีอะฮ์ 4 ก๊อฟ เล่ม 3 หน้า 42.

ข้าพเจ้าจึงพยายามดูอย่างพิถีพิถะระหัด จึงกล่าวว่า

“ชายคนหนึ่งกำลังชุลนอยู่”

เขากล่าวกับข้าพเจ้าอีกว่า

“ท่านรู้จักเขาไหม?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“ไม”

เขากล่าวว่า

“นี่แหละคือนายของท่าน”

ข้าพเจ้าถามว่า

“ใครกัน เป็นนายของฉน”

เขากล่าวว่า

“ท่านจะเกล้งทำเป็นโง่กับฉนหรือ?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“เรื่องอะไรข้าพเจ้าจะเกล้งทำเป็นโง่ แต่ข้าพเจ้าไมรู้จริง ๆ ว่า นายของข้าพเจ้าคือใคร?”

เขากล่าวว่า

“นี่คืออะบูลสะฮัน(มุซา บินญะอ์ฟัร) แท้จริงฉันหำงเขาเป็นวันเป็นคืน แต่พอพบเห็นเขารั้งใดเขาก็จะอยู่ในท่าที่ฉันบอกให้ท่านดู นี่แหละแท้จริง เขาจะมาตั้งแต่รุ่งอรุณ หลังจากจะมาเสร็จเขาก็อ่านคำวิงวอนไปจนดวงอาทิตย์ขึ้น ต่อจากนั้น เขาก็จะชุลุดเป็นเวลานานติดตอไปจนถึงยามบ่ำย...”

วิถีชีวิต :อันควรสรรเสริญของอิมำมที่ 7

ต่อไปนี้จะเป็นการกล่าวถึงวิถีชีวิตโดยย่อของท่านอิมำมมุซา กาชิม(อ) บุตรของอิมำมญะอ์ฟัร(อ)ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องราวที่มีเกียรติ และเป็นจริยธรรมที่น่าสรรเสริญ ซึ่งในปัจจุบันนี้ เราจำเป็นจะต้องอาศัยแบบฉบับเหล่านี้มาเป็นทางนำ เพื่อเราจะได้เข้าถึงสัจธรรมอันเป็นจุดหมายปลายทางได้อย่างถ่องแท้ อันหมายถึงความดีงามและความผำสุก จึงควรย้อนกลับปหำอดีตอันไพโรจน์ของเรา

เราจะกล่าวถึงเรื่องราวบางส่วนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของท่านอิมำมมุซา กาชิม(อ)ดังนี้

---1---

ครั้งหนึ่ง มีชายคนหนึ่งในเมืองมะดีนะฮ์รั้งแก่ท่านอิมำมมุซา กาชิม(อ) อยู่เป็นประจำ เขาจะคำท่าน(อ)ทันทีที่ได้พบเห็น และยังได้กล่าววำจาหมิ่นประมาทไปถึงท่านอะลี(อ)ด้วย สหำยของท่าน(อ)ได้กล่าวกับท่าน(อ)ว่ำ

“ขอได้อนุญาตให้เราได้มำคนชั่วร้ายผู้นี้เสียเถิด ”

ปรากฏว่า ท่านอิมามมุซา(อ)ได้ยับยั้งคนเหล่านั้นมิให้กระทำและท่าน(อ)ยังได้ห้ามคนเหล่านั้นอย่างรุนแรง ท่าน(อ)ได้ถามถึงชายคนนั้น มีคนบอกท่าน(อ)ว่า ชายคนนั้นอยู่ที่แปลงเพาะปลูก ท่าน(อ)จึงออกไปหาชายคนนั้น และเข้าไปยังแปลงเพาะปลูกดังกล่าว ด้วยลาน้อยตัวหนึ่งของท่าน(อ)เป็นพาหนะ ชายคนนั้นร้องเสียงหลงเพื่อมิให้ท่าน(อ)เหยียบย่างลงในแปลงเพาะปลูกของตน แต่ท่านอิมามกาซิม(อ)ก็นำลาน้อยของท่าน(อ)เข้าไปในแปลงเพาะปลูกจนถึงตัวชายคนนั้น

แล้วท่าน(อ)ก็ลงจากหลังลาและได้เข้าไปนั่งข้างชายคนนั้น พลางยื่นมือออกไปหาด้วยอาการยิ้มแย้ม

และถามว่า

“ท่านจะปรับค่าเหยียบแปลงเพาะปลูกของท่านเท่าไร?”

ชายคนนั้นตอบว่า

“100 ดินารุ”

อิมาม(อ)ถามต่อว่า

“แล้วท่านต้องการรายได้ผลผลิตมันอีกเท่าไร?”

ชายคนนั้นตอบว่า

“ฉันไม่รู้ในสิ่งเร้นลับ”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ฉันหมายถึงว่า ท่านต้องการที่จะได้สักเท่าไร?”

ชายคนนั้นตอบว่า

“ฉันต้องการขายผลผลิตให้ได้ 200 ดินารุ”

ดังนั้นท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)จึงได้หยิบเงินออกมามอบให้จำนวน 300 ดินาร แล้วกล่าวว่า

“นี่คือค่าพีชไรของท่าน ตามสภาพของมัน อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงประทานให้ตามที่ท่านประสงค์”

ชายคนนั้นได้ลุกขึ้น แล้วจูบตรงศีรษะของท่านอิมามมุซา(อ) ท่านอิมาม(อ)ยิ้มและคืนหลังกลับไปยังมัสญิด ต่อมาท่าน(อ)ก็ได้พบกับชายคนนั้นนั่งอยู่ในมัสญิด เมื่อชายคนนั้นมองเห็นท่าน(อ) เขาได้กล่าวว่า

“อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงรอบรู้ว่าจะทรงบันดาลกิจการเกี่ยวกับคำสอนของพระองค์ไว้ ณ ที่ใด ”

มีสหหายของท่านอิมาม(อ)รีบรุดเข้าไปถาม

“อะไรกัน แต่ก่อนท่านไม่เคยพูดเช่นนี้ ?”

เขากล่าวว่า

“ท่านก็ได้ยินสิ่งที่ข้าพเจ้าพูดในตอนนี้แล้ว ”

ครั้นเมื่อท่านอะบูลฮะซัน(อิมามมุซา)(อ)กลับไปถึงบ้าน ท่าน(อ) ได้กล่าวกับสหหายของท่าน คนที่แนะนำให้มาหาชายคนนั้นว่า

“พวกท่านเห็นแล้วใช่ไหม ว่าฉันแก้ไขสภาพของเขาได้โดยไม่ต้องทำร้ายเขาเลย” (1)

---2---

ท่านอิมามมุซา(อ)เดินผ่านชาวซูดานคนหนึ่ง ท่าน(อ)ได้หยุดสนทนาด้วยเป็นเวลานาน จากนั้นท่าน(อ)ได้เสนอตัวทำงานให้ชายคนนั้น ถ้าเขาต้องการ ชายคนหนึ่งกล่าวกับท่าน(อ)ว่า

“โอ้ บุตรแห่งท่านศาสนทูต(ศ) ท่านลงไปหาชายคนนี้ แล้วถามถึงความต้องการของเขา เขาเป็นคนสำคัญของท่านกระนั้นหรือ?”

ท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)ตอบว่า

“ บ่าวคนหนึ่งจากปวงบ่าวของอัลลอฮ์(ช.บ.) พี่น้องคนหนึ่งตามบัญญัติแห่งคัมภีร์ของอัลลอฮ์(ช.บ.) และญาติคนหนึ่งในแผ่นดินของอัลลอฮ์(ช.บ.) พระองค์ทรงนำเขากับเราเข้ามาอยู่ในฐานะลูกหลานของอาดัม(อ)ด้วยกัน และศาสนาที่ดีที่สุดคือ ‘อัล-อิสลาม’ หวังว่าในอนาคตกาลเขาอาจกลับมาเป็นผู้หนึ่งที่เรากำลังการก็ได้ เราจึงเห็นว่าจะต้องนอบน้อมต่อเขา”

แล้วท่าน(อ)ก็กล่าวเป็นรำพันว่า

“เราจะสัมพันธ์กับคนที่ไม่สัมพันธ์กับเรา เพราะเรากลัวว่า เราจะอยู่ในสภาพที่ไร้เพื่อนในวันหนึ่ง” (2)

(1) กัซฟูล-มูมะฮฺ หน้า 247, ตาริคบัฆดาดี เล่ม 13 หน้า 29.

(2) ตะฮ์ฟฟูล-อูกูล หน้า 305.

---3---

ฮารุน ร่อซิดได้ไปทำฮัจญ์ แล้วเข้าเยี่ยมสุสานของท่านนบีมุฮัมมัด(ศ) รอบๆ ตัวเขามีทั้งชาวกูเรชและชนเผ่าต่าง ๆ และมีท่านอิมามมุซา กาซิม(อ) รวมอยู่ด้วย ครั้นพอไปถึงยังสุสาน ฮารุนร่อซิด ได้กล่าวว่า

“ขอความสันติสุขพึงมีแต่ท่านร่อซูลุลลอฮฺ(ศ)ผู้เป็นบุตรของตระกูลฝ่ายสูงของฉัน ”

อันเป็นการแสดงออกถึงความภาคภูมิใจต่อหน้าคนรอบข้าง ทันใดนั้น ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ได้ขยับเข้ามาใกล้ แล้วกล่าวว่า

“ขอความสันติสุขพึงมีแต่ท่าน โอ้ บิดาของข้าพเจ้า ”

ปรากฏว่าสีหน้าของร่อซิดเปลี่ยนไป และเขาก็กล่าวว่า

“ช่วงภาคภูมิใจเสียเหลือเกินนะ ท่านอะบูลอะฮ์ซาน ” (3)

---4---

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)เคยปล่อยทาสให้เป็นไทจำนวน 1,000 คน (4)

---5---

รายงานจากท่านอะฮ์ซาน บินอะบี บินฮัมซะฮฺ จากบิดาของเขา กล่าวว่า :
ข้าพเจ้าเคยเห็นท่านอะบูลอะฮ์ซานทำงานหนัก จนกระทั่งเหงื่อไหลถึงคอ

(3) ตารีก บัฆดาด เล่ม 13 หน้า 31.

(4) สะยาตุล-อิมามมุซา บินญะอฺฟิร เล่ม 1 หน้า 89.

ข้าพเจ้าเลยกล่าวว่า

“ตัวของฉันขอพลีให้แก่ท่าน”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“อะลีเอ๋ย ผู้ที่ประเสริฐยิ่งกว่าฉันในโลกนี้ และดียิ่งกว่าพ่อของฉัน ก็ยัง
เคยทำงานด้วยมือของเขาเอง”

ข้าพเจ้าถามว่า

“ใครกันเล่า”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ก๊อซูลุลลอฮฺ(ศ) ท่านอะมีรุลมุอ์มินีน(อ) และบรรพบุรุษของนั้(อ)
ไ้ เขาเหล่านั้นทำงานด้วยน้ำพักน้ำแรงของตัวเองทั้งนั้น มันคือการทำงานของ
บรรดาอัมบิยาฮ์ ศาสนทูตและผู้ทรงคุณธรรมทั้งหลาย” (5)

---6---

รายงานจากมุอ์ตับ กล่าวว่า : ท่านอะบูลสะฮัน(อ)ได้สั่งพวกเรว่า เมื่อ
ผลผลิตออกแล้ว ให้เก็บมันมาขาย แลกเปลี่ยนในหมู่มุสลิมวันต่อวัน(6)

---7---

วันหนึ่ง ชะฮฺยา บินคอลิดได้กล่าวกับสหายบางคนของเขาว่า :

“พวกท่านจะไม่แนะนำชายคนหนึ่งที่มาจากตระกูลอะบูฏอลิบ ที่มี
ความเป็นอยู่ไม่มีใครจะด้นักแก่ฉันบ้างหรือ เพื่อที่เขาจะได้เสนอแก่ฉันในสิ่ง
ที่เขามีความต้องการ”

(5) บิฮารุ้ล-อันวารุ เล่ม 11 หน้า 266.

(6) อ่างเล่มเดิม หน้า 267.

(จากคำพูดดังกล่าวเขาต้องการที่จะบอกเรื่องราวของท่านกษัตริย์
นั่นเอง)

เพื่อนของเขาได้เสนอชื่อท่านอะลี บินอิซมาอีล บินญะฮ์ฟัร บินมุฮัมมัด
แก่เขา อะซุซา บินคอลิดก็เลยมอบทรัพย์สินให้แก่เขา ส่วนท่านมุซา(อ)นั้น
มีความรู้สึกผูกพันอยู่กับเขา ฉันทัญญาตสินิทและบางทีก็เปิดเผยความลับที่มีกับ
เขาด้วย มีคนเขียนจดหมายไปบอกเขาถึงเรื่องดังกล่าว
เมื่อท่านมุซา(อ)รู้สึกเช่นนั้น ท่าน(อ)ได้เรียกเขามาแล้วถามว่า

“ท่านจะไปไหนหรือ ”

เขากล่าวตอบ

“ไปแบกแดด ”

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“เกิดอะไรขึ้น ”

เขาตอบ

“ฉันมีหนี้สิน ”

ท่าน(อ)จึงกล่าวอีกว่า

“ฉันจะชดเชยให้เอง ”

แต่เขาก็ไม่ได้สนใจ แล้วท่าน(อ)ก็ได้กล่าวกับเขาว่า

“ดูก่อน อย่าได้ทำให้ลูก ๆ ของฉันต้องทนทุกข์เลย ”

ท่าน(อ)ก็สั่งให้คนนำเงินมา 300 ดินารุกับอีก 4,000 ดิรฮัม เมื่อเขาได้ลูก
ขึ้นเดินจากไปแล้ว

ท่านอะบูลอะซัน(มุซา)(อ)ได้กล่าวผู้ที่อยู่ ณ ที่นั้นว่า

“วัลลอฮุ เขาได้เพียรพยายามในเรื่องเลือดของฉันทัน(อาจจะหมายความว่า
ถึงการสังหาร) และก็จะทำความยากแค้นให้กับลูกหลานของฉันทัน ”

พวกที่อยู่ที่นั่นได้กล่าวขึ้นว่า

“ขอให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ได้ทำให้พวกเรามอบพลีแก่ท่าน ก็ในเมื่อท่านรู้สภาพของเขาเช่นนั้น ท่านยังมอบสิ่งของ และทำดีกับเขาอีกหรือ ?”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ใช่แล้ว บิดาของฉันได้กล่าวแก่นั่น ตามการบอกเล่ามาจากบรรพบุรุษของท่านจากท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)กล่าวว่า :

“ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเครือญาตินั้น เมื่อท่านถูกตัดความสัมพันธ์ ก็จงทำให้มันมั่นคงยิ่งขึ้น ดังนั้น ถ้าหากท่านตัดขาดมันอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ก็จะตัดขาดมันด้วย อันที่จริงฉันนั้นต้องการที่จะเชื่อมสัมพันธ์กับเขา จนกว่าเมื่อเขาได้ตัดสัมพันธ์ฉันแล้ว แล้วอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ก็จะตัดความสัมพันธ์กับเขา ”

คุณธรรมต่อผู้ยากไร้ของอิมามมุซา กาซิม(อ)

คุณสมบัติพิเศษอีกประการหนึ่งของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)คือ การมีคุณธรรมและบำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่คนทุกชั้น พวกท่าน(อ)ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับคนยากจน จนกระทั่งในยามกลางคืน พวกท่าน(อ)ถือเป็นประเพณีในการออกไปยังบ้านเรือนของคนจน โดยได้นำอาหารและเงินทองไปแจกจ่าย โดยที่พวกเขาไม่รู้จักรู้จักท่าน(อ)

ในบทนี้ เราจะกล่าวถึงเรื่องราว

บางประการเกี่ยวกับท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)

.....1.....

ท่านอิมามมุซา(อ)จะหลบไปหาคนยากจนเจ็บใจในเมืองมะดีนะฮ์ในยามกลางคืน โดยได้นำอาหาร แป้ง และลูกอินทผลัมไปให้ตามบ้านเรือน โดยที่คนยากจนเหล่านั้นไม่รู้ว่สิ่งของเหล่านี้มาอยู่ในบ้านของพวกเขาได้อย่างไร (!)

....2....

ท่านอิบน์ คิยาซ อัล-มาลิกี(ร.ฎ.)กล่าวว่า :

ท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)เป็นคนที่เคร่งครัดในการทำอิบาดะฮ์มากที่สุด ในสมัยของท่าน(อ) เป็นคนมีความรู้สูงสุด มีจิตใจเมตตาอารี ท่าน(อ)จะหลบไปหาคนยากจนในเมืองมะดีนะฮ์ นำเงินทองและเครื่องยังชีพไปมอบให้ โดยที่คนยากจนเหล่านั้นไม่รู้เลยว่าสิ่งของเหล่านั้นมาจากไหน พวกเขาไม่รู้ในเรื่องนี้เลยจนกระทั่งท่านอิมาม(อ)จะฟาด(เสียชีวิต)(2)

(1) กัซฟูล-มุหมมะฮ์ หน้า 247. อะอฺยานุช-ชีอะฮ์ 4 ก๊อฟ เล่ม 3 หน้า 11. และอัล-มะนากิบ เล่ม 2 หน้า 219.

(2) อัล-ฟุศูล-มุฮิมมะฮ์ หน้า 219.

....3....

ท่านค่อฎิบ บัณดาติกล่าวว่ :

ท่าน(อ) เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ใจดี ครั้งหนึ่งท่านได้ทราบข่าวว่ามีคนเจ็บป่วย ท่านจึงได้จัดส่งห่อเงินซึ่งในนั้นมีเงินอยู่ 1,000 ดินาร ไปให้เขา (3)

....4....

ท่านมุฮัมมัด บินอับดุลลอฮ์ อัล-บักรีกล่าวว่ :

ข้าพเจ้าได้เดินทางมาเมืองมะดีนะฮ์ ต้องการหยิบยืมเงิน หาจานเหนือบ่อ แล้วพูดกับตัวเองว่ หากข้าพเจ้าได้ไปหาท่านอะบูลฮะซัน(มุซา)(อ) แล้วข้าพเจ้าจะบอกเรื่องนี้กับท่าน(อ) แล้ว

ข้าพเจ้าก็ได้มาหาท่าน(อ)ที่สวนแปลงหนึ่ง เล่าเรื่องราวให้ท่าน(อ)ฟัง ท่าน(อ)ได้เข้าไปข้างในแล้ว

ไม่นานนัก ก็ออกมาหาข้าพเจ้า แล้วท่าน(อ)ก็กล่าวกับคนรับใช้ว่ :

“ไปได้แล้ว ”

หลังจากนั้นท่าน(อ)ได้ยื่นมือของท่าน(อ)ออกมายังฉัน ยกห่อเงินมาให้ ซึ่งในนั้นมีเงินอยู่จำนวน 300 ดินาร เสร็จแล้วท่าน (อ) ก็ลุกขึ้นยืนแล้วเดินหันหลังจากไป แล้วข้าพเจ้าก็ขึ้นขี่ม้าจากไป (4)

(3) ตารีก บัณดาติ เล่ม 13 หน้า 28.

(4) กัซฟูล-มุหมมะฮ์ หน้า 247.

....5....

ท่านอีซา บินมุฮัมมัด บินมุณีษ อัล-กรุฎบี กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าปลูกแตงโม แตงกวาและลูกน้ำเต้า ในรอบๆ บริเวณแอ่งน้ำแห่งหนึ่ง มีชื่อเรียกว่า

“อุมมุชอม” เมื่อมันใกล้จะออกผลสุกงอม ตักแตงหนึ่งได้เข้ามาเจาะกินจนหมด ข้าพเจ้านั่งห่มคออัลยายอกอยู่ที่สวนแห่งนั้น มูลค่าของมันทั้งหมด ถ้าเก็บได้ก็ประมาณ 120 ดินารุ ระหว่างนั้นเองท่านมุซา บินญะอฺฟัร (อ)ก็เดินเข้ามา ให้สลามแล้วกล่าวว่า

“เป็นอย่างไรบ้าง ”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“ข้าพเจ้าหมดตัวแล้ว ตักแตงเข้ามาทำลาย และกัดกินผลไม้ของข้าพเจ้าหมด ”

ท่าน(อ)ถามว่า

“ท่านสูญเสียไปเท่าไร ?”

ข้าพเจ้าตอบ

“โดยประมาณ 120 ดินารุ ”

ท่าน(อ)กล่าวตอบ

“ โอ้ อูรฟะฮุมอบเงินให้อะบลุมุณีษไป 150 ดินารุ ถ้าไรของมันคงจะประมาณ 30 ดินารุ ”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า

“ โอ้ ท่านผู้จำเริญ ได้โปรดเข้ามาข้างในเพื่อให้ความจำเริญแก่สวนของข้าพเจ้าด้วยเถิด ”

แล้วท่าน(อ)ก็ได้เข้าไปข้างในพร้อมทั้งขอคูอาห์ แล้วได้รายงานคำบอกเล่าของร่อซูลุลลอฮฺ(ศ) ที่กล่าวว่า:

“พวกท่านจงยึดกุมสิ่งที่ยังคงเหลืออยู่แห่งภยพิบัติทั้งมวล”

จากนั้นข้าพเจ้าก็มีความรู้สึกลุกพันกับประโยคดังกล่าว รู้สึกอึดอัดไปหมด ดังนั้นอัลลอฮฺ(ซ.บ.) จึงทรงเพิ่มความจำเริญในมัน และทำให้มันเพิ่มพูนขึ้น แล้วอัลลอฮฺ (ซ.บ.) ก็จะให้มันเพิ่มขึ้นเป็น 10,000 เท่า (5)

....6....

ท่านอิมามมุซา(อ)มักจะส่งเงินจากจำนวน 100 ดินาร เป็น 300 ดินาร (6)

....7....

มีคนยากจนคนหนึ่งเข้าไปพบท่านอิมามมุซา(อ) แล้วขอความช่วยเหลือ ท่าน(อ)ก็มอบให้ 1,000 ดินาร (7)

....8....

มีคนผิวดำคนหนึ่งได้มอบน้ำผึ้งและกล่อ่งไม้ให้เป็นของขวัญแก่ท่านอิมามมุซา(อ) ท่าน(อ)ก็เลยซื้อเขามา พร้อมทั้งสวน(ที่เขาทำงานอยู่ด้วย) จากนายของเขา แล้วก็ปล่อยเขาเป็นไท อีกทั้งยังมอบสวนนั้นให้แก่เขาด้วย(8)

(5) กัซฟูล-ญุมมะฮฺ หน้า 243, ตารีก บัฆดาต เล่ม 13 หน้า 29.

(6) อัล-มะนากิบ เล่ม 2 หน้า 379.

(7) สะยาตุล-อิมามมุซา บินญะฮ์ฟิร เล่ม 1 หน้า 96.

(8) ตารีก บัฆดาต เล่ม 13 หน้า 30.

มรดกอิสลามอันอมตะจากคำสั่งเสียของอิมามที่ 7

ในหนังสือฮะดีษและหนังสือประวัติศาสตร์หลายเล่ม มีคำสั่งเสียของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ) บันทึกไว้เป็นจำนวนมาก ท่าน(อ)ได้สั่งเสียบุตรหลานและบรรดาชีอะฮ์ของท่าน(อ) คำสั่งเสียเหล่านั้น ถือได้ว่าเป็นมรดกอันอมตะของศาสนาอิสลาม ที่ช่วยเสริมสร้างและจรรโลง คุณธรรม จริยธรรม และระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ และเป็นปัจจัยสำคัญของ บรรดามุสลิมในยุคปัจจุบัน ในอันที่จะต้องนำมายึดถือ เพื่อนำสังคมของตน กลับสู่ความรุ่งโรจน์อย่างที่เคยมีมาในอดีต

ในบทนี้เราจะกล่าวถึงเรื่องราวที่เป็นคำสั่งเสียบางส่วนของท่านอิมาม มุซา กาซิม(อ)ดังนี้

คำสั่งเสียที่ 1 ต่อบุตรของอิมามที่ 7

คำสั่งเสียของท่านอิมามมุซา(อ)ที่มีต่อบุตรของท่าน(อ)

“โอ้ ลูกเอ๋ย จงระวังไว้ว่า อัลลอฮ์(ช.บ.)ทรงเห็นเจ้ากระทำความบาปที่ พระองค์ทรงห้ามเจ้าและจงระวังไว้ว่า อัลลอฮ์(ช.บ.)จะทรงไม่ให้โอกาสแก่ เจ้า เพื่อทำตามคำสั่งของพระองค์ที่มีต่อเจ้า

ขอให้เจ้าทำงานอย่างจริงจัง จงอย่าท้อถอยออกจากการเคารพภักดีและ
เชื่อฟังอัลลอฮฺ(ช.บ.) แม้แต่เพียงเล็กน้อย จงระวังในเรื่องการหยอกล้อ เพราะ
มันจะขจัดแสงสว่างแห่งความศรัทธาออกไปจากเจ้า และจะทำให้บุคลิกภาพ
ของเจ้าลดหย่อนลง จงระวังในเรื่องความเกียจคร้าน เพราะมันจะทำให้เจ้า
อัปโชคทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ” (1)

(1) บิฮารุ้ล-อันวารุ เล่ม 17 หน้า 203.

คำสั่งเสียที่ 2 ต่อบรรดาชีอะฮฺของอิมามที่ 7

คำสั่งเสียที่ท่านอิมามมุซา บินญะอฺฟร์(อ)ให้ไว้กับบรรดาชีอะฮฺของท่าน
(อ)

“ จงเกรงกลัวอัลลอฮฺ(ช.บ.) และจงพูดความจริง ถึงแม้ว่าจะทำให้ท่าน
เสียหายก็ตาม เพราะในความจริงนั้นจะทำให้ท่านปลอดภัย
จงยำเกรงอัลลอฮฺ(ช.บ.)และจงระวังสิ่งที่เป็นความผิด ถึงแม้ว่าจะทำให้ท่าน
ปลอดภัยก็ตาม เพราะในสิ่งผิดนั้นจะทำให้ท่านเสียหาย ” (2)

คำสังเขยที่ 3 ต่อบรรดาชีอะฮ์ของอิมามที่ 7

คำสังเขยที่ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ให้ไว้กับบรรดาชีอะฮ์ของท่าน(อ)

“จงรับโชคลาภจากโลกนี้เพื่อตัวของพวกท่านที่เป็นของดีๆ อันได้รับอนุญาต และของที่ไม่ทำลายบุคลิกภาพ และของที่ไม่ทำให้พุ่มเฟิย และจงให้ความช่วยเหลือในกิจการงานศาสนา คนใดก็ตามที่ทิ้งโลกนี้เพราะศาสนา หรือทิ้งศาสนาเพราะโลกนี้ ย่อมใช้พวกเราไม่” (3)

(2) ตะฮ์ฟุล-อุกูล หน้า 301.

(3) เมาชูอะตุล-อะตะบาติล-มุกีดอะชะฮ์ หน้า 217.

คำสังเขยที่ 4 ต่อบรรดาชีอะฮ์ของอิมามที่ 7

คำสังเขยที่ท่านอิมามที่ 7 ให้ไว้กับบรรดาชีอะฮ์ของท่าน (อ)

“พวกท่านจงหาความรู้ทางศาสนา เพราะความรู้ทางศาสนาเป็นกุญแจไขความประจักษ์แจ้งและทำให้การอิบาดะฮ์สมบูรณ์ อีกทั้งเป็นที่มาของตำแหน่งอันสูงส่ง และจะนำไปสู่เป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ทั้งในด้านศาสนาและทางโลก เกียรติของคนมีความรู้ทางศาสนา ย่อมเหนือกว่าผู้ทำการอิบาดะฮ์อย่างเดียว คุณดั่งดวงอาทิตย์ที่มีแสงเหนือกว่าดวงดาว และผู้ใดก็ตามที่ไม่มีความรู้ในศาสนาของตน อัลลอฮ์(ช.บ.) จะไม่ทรงโปรดปรานผลงานใด ๆ ของเขาเลย” (4)

(4) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 17 หน้า 203.

คำสั่งเสียที่ 5ต่ออิหม่าม บินฮะกัม (ร.ฎ.) ของอิหม่ามที่ 7

คำสั่งเสียของท่านอิหม่ามมุซา กาซิม(อ)ที่มีแก่ท่านอิหม่าม บินฮะกัม(ร.ฎ.) ในเรื่อง “สติปัญญา”

ท่านนบีมุฮัมมัด(ศ)ได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสนทูต ในขณะที่ชาวอาหรับ กำลังบูชาเจว็ด ส่วนชาวเปอร์เซียก็กำลังบูชาไฟ ชาวฮินดูกำลังบูชาโค ส่วนชาวยิวเชื่อถือว่าอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงมีบุตรและชาวคริสต์นั้นเคารพ พระเจ้า 3 องค์ นั่นคือ พระบุตร พระจิต และพระบิดา อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงอยู่เหนือข้อกล่าวหาเหล่านี้ แน่่อนที่เดียวในยุคนี้ ชาวโลกต่างพากันเคารพภักดีสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ(ช.บ.) จนกระทั่งนักประวัติศาสตร์สามารถบันทึกรายชื่อของบางคนได้เพียงจำนวนน้อยเท่านั้น ที่เป็นผู้ปฏิเสธการเคารพภักดีสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ(ช.บ.)

เช่น ท่านญะฮุฟร บินอะบิฏอลิบ(ร.ฎ.)

ท่านอะบูซัร(ร.ฎ.) ท่านกิซ บินซาอิดะฮฺ และท่านวะรอเกาะฮฺ บินเนาฟัล

แน่อนที่สุดความเป็นมนุษย์ได้กีดกันสติปัญญามิให้เห็นชอบไปกับการเคารพภักดีสิ่งอื่น

นอกจากอัลลอฮฺ(ช.บ.) กล่าวคือ สติปัญญาอันบริสุทธิ์ย่อมปฏิเสธการบูชาสิ่งต่างๆ เหล่านั้น

ศาสนาอิสลามได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในด้านส่งเสริมสติปัญญา
ขัดเกลาและยกระดับสติปัญญา ดังจะเห็นได้ว่า ในอัล-กุรอานมีหลาย
โองการที่กล่าวว่า :

“แท้จริง ในเรื่องเหล่านี้เป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนที่ใช้สติปัญญา”
(อิร-เราะอ์ด: 4)

“แน่นอน เราได้อธิบายสัญญาณต่างๆ ให้แก่ผู้เจ้าเพื่อผู้เจ้าจะได้ใช้
สติปัญญา” (อัล-อะดีด : 17)

และอัล-กุรอานยังได้สนับสนุนให้เขาเหล่านั้นยกระดับตัวเองขึ้นสู่โลก
แห่งจิตวิญญาณอันสูงส่งอีกด้วย ดังโองการที่ว่า :

“และเขาเหล่านั้นคิดใคร่ครวญในงานสร้างสรรค์ชั้นฟ้าทั้งหลายและ
แผ่นดินว่า โอ้พระผู้อภิบาลของเรา พระองค์มิได้ทรงสร้างสิ่งเหล่านี้มาอย่าง
ไร้ความหมาย” (อาลิอิมรอน : 191)

อะดิยที่รายงานโดยท่านอิบนุซุบะฮฺ จากท่านศาสนทูต(ศ)บพหนึ่ง
อาจจะทำให้ท่านผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนอีกภาพหนึ่งในเรื่องการให้
ความสำคัญต่อสติปัญญา ดังต่อไปนี้

คนกลุ่มหนึ่งได้ให้การยกย่องบุคคลหนึ่งในแง่ของคุณงามความดีด้าน
ต่างๆ ทั้งหมด แต่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้ถามว่า

“สติปัญญาของคนเหล่านั้นเป็นอย่างไร ?”

เขาเหล่านั้นกล่าวว่า

“โอ้ ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) เราแจ้งให้ท่านทราบในเรื่องของเขาเกี่ยวกับความสามารถสูงสุดของเขาในด้านการอิบาดะฮฺ และความดีงามประการต่าง ๆ แต่ท่านกลับมาถามเราในเรื่องสติปัญญาของเขา”

ท่านศาสนทูต(ศ)ตอบว่า

“แท้จริง คนที่โง่เขลาที่สุดนั้นจะประสบกับความเลวร้ายด้วยความโง่เขลาของเขาเองยิ่งกว่าคนชั่วที่ทำความชั่ว อันที่จริงแล้วการเคารพภักดีที่สมควรได้รับการยกย่อง และที่บรรลุถึงความพอพระทัยแห่งพระผู้อภิบาลนั้นขึ้นอยู่กับสติปัญญาของพวกเขาเหล่านั้นด้วย”

มีะฮะดีฮ์อีกเป็นจำนวนมากที่รายงานจากบรรดาอิมาม(อ) ในเรื่องของ “สติปัญญา” ในบทนี้

เราจะได้บันทึกถ้อยคำของท่านอิมามมุฮากกาซิม(อ)ที่ได้ให้ไว้แก่ท่านอิซฮาม บินสะกัม(ร.ฎ.)ในเรื่องนี้

ท่านอิซฮาม บินสะกัม(ร.ฎ.)ได้เล่าว่า : ท่านอิมามมุซา บินญะอฺฟัร อัล-กาซิม(อ) ได้กล่าวแก่ข้าพเจ้าว่า

“อิซฮามเอ๋ย แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงแจ้งข่าวดีแก่ผู้มีสติปัญญาและเข้าใจในคัมภีร์ของพระองค์ว่า :

“ดังนั้น จงแจ้งข่าวดีแก่ปวงบ่าวของข้าที่รับฟังคำสอน แล้วปฏิบัติตามอย่างดี เขาเหล่านั้นคือผู้ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ได้ทรงชี้นำพวกเขา และเขาเหล่านั้นคือปวงผู้มีสติปัญญาอันเลิศ” (อิซ-ฮุมัร : 18)

อิซามเอ็ย แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงให้หลักฐานอันสมบูรณ์ด้วยกับ
สติปัญญาของมนุษย์ชาติแล้ว และทรงสนับสนุนบรรดานบีด้วยคำอธิบาย
อันชัดแจ้ง และทรงแนะนำเขาเหล่านั้นให้มีความรู้เกี่ยวกับพระผู้อภิบาลด้วย
หลักฐานอันชัดแจ้ง

ดังที่พระองค์ทรงมีโอองการว่า :

“และพระผู้เป็นเจ้าของพวกท่านนั้นคือ พระเจ้าองค์เดียว ไม่มีพระเจ้า
อื่นใดนอกจากพระองค์ ผู้ทรงกรุณาปรานีผู้ทรงเมตตายิ่งเป็นนิรันดร์ แท้จริง
ในงานสร้างสรรค์ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และการสับเปลี่ยนของ
กลางวันกับกลางคืน และเรือที่ล่องลอยอยู่ในทะเลอันอำนวยคุณประโยชน์
แก่มนุษย์ และที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงประทานน้ำฝนลงมาจากฟากฟ้า แล้วทรง
บันดาลให้แผ่นดินมีชีวิตขึ้นมาหลังจากที่มันได้ตาย และทรงแพร่พันธุ์สัตว์
ทุกชนิดในแผ่นดิน อีกทั้งทรงกระจัดกระจายสายลมชนิดต่างๆ และก้อนเมฆ
ทั้งหลาย ที่เลื่อนลอยอยู่ระหว่างฟากฟ้าและแผ่นดิน
แน่นอนที่สุด มันเป็นสัญญาณที่ได้ให้ไว้แก่กลุ่มชนที่ใช้สติปัญญา ”

(อัล-บะกอเราะฮฺ: 164)

อิซามเอ็ย แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ได้ทรงกำหนดให้เรื่องเหล่านี้เป็น
หลักฐานในการรู้จักพระองค์ในฐานะที่ว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีผู้ควบคุม

ดังที่พระองค์ตรัสว่า :

“และทรงกำหนดควบคุมกลางคืนและกลางวันไว้สำหรับสุเจ้า และดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาวทั้งหลายต่างเป็นสิ่งที่ถูกควบคุมโดยพระบัญชาของพระองค์ แท้จริงในสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนที่ใช้สติปัญญา”

(อัน-นะฮ์ล: 12)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“และพระองค์คือผู้ซึ่งได้ทรงสร้างสุเจ้ามาจากดิน ต่อจากนั้นก็ทรงบันดาลให้เป็นน้ำเชื้อต่อจากนั้นก็ทรงบันดาลให้เป็นก้อนเลือด ต่อจากนั้นก็ทรงบันดาลให้สุเจ้าคลอดออกมาเป็นทารก ต่อจากนั้นก็ทำให้สุเจ้าเจริญวัย ต่อจากนั้นก็ทำให้สุเจ้าเป็นคนชรา และมีบางคนถึงแก่ชีวิตไปก่อน และมีบางคนที่มีอายุจนถึงเวลาที่กำหนดเพื่อสุเจ้าทั้งหลายจะได้ใช้สติปัญญา”

(หมอฟิร : 67)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“การสลับเปลี่ยนกลางคืนกับกลางวัน และปัจจัยยังชีพที่อัลลอฮ์ทรงประทานลงมาจากฟากฟ้า แล้วพระองค์ทรงทำให้แผ่นดินมีชีวิตขึ้นมาหลังจากที่มันได้ตายไปแล้ว และทรงกระจัดกระจายกระแสลมทั้งหลาย มันเป็นสัญญาณสำหรับปวงชนที่ใช้สติปัญญา”

(อัล-ญะฮิยะฮ์: 5)

พระองค์ทรงมีโอองการอีกว่า :

“ จงรู้ไว้ว่า แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงทำให้แผ่นดินมีชีวิต หลังจากที่มันได้ตายไปแล้ว แน่อนยังเราได้สาธยายแก่ผู้เจ้าซึ่งโอองการต่าง ๆ เพื่อผู้เจ้าจักได้ใช้สติปัญญา ” (อัล-อะคิด : 17)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ และสวนต่าง ๆ นั้นมีทั้งอุ้น พืชพันธุ์ต่าง ๆ อินทผลัม อีกทั้งพืชที่มีหน่อ และไม่มีหน่อ พระองค์ทรงให้มันรับน้ำฝนชนิดเดียวกันและทรงให้คุณประโยชน์ในการรับประทานแก่บางอย่างมากกว่า อีกบางอย่าง แท้จริงในเรื่องนี้เป็นสัญญาณสำหรับปวงชนที่ใช้สติปัญญา ” (อิร-เราะอ์ด : 4)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ และส่วนหนึ่งในสัญญาณของพระองค์นั้นได้แก่สายฟ้าแลบที่ทำให้ผู้เข้าเห็น มีทั้งความน่ากลัวและมีทั้งความปรารถนา และพระองค์ทรงประทานน้ำฝนลงมาจากฟากฟ้า แล้วพระองค์ได้ทรงทำให้แผ่นดินมีชีวิตขึ้นมา หลังจากที่มันได้ตายไปแล้ว แท้จริงในเรื่องเหล่านี้เป็นสัญญาณสำหรับบรรดาผู้ใช้สติปัญญา ” (อิร-รุม : 24)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ จงกล่าว มานี้เกิดท่านทั้งหลาย ฉันได้ถูกบัญชาให้แจ้งถึงสิ่งที่พระผู้
อภิบาลของพวกท่านทรงห้ามพวกท่านไว้ อันได้แก่ พวกท่านจะต้องไม่ยก
สิ่งใด ๆ ขึ้นเป็นภาคีกับพระองค์ และกับบิดา มารดานั้นต้องทำความดี และ
จงอย่านำลูก ๆ ของพวกท่านเพราะกลัวความยากจน เราได้ประทานเครื่องยัง
ชีพให้แก่ผู้เจ้า และแก่พวกเขาเองและผู้เจ้า จงอย่าเข้าใกล้ความชั่วร้ายทั้งโดย
เปิดเผยและโดยซ่อนเร้น และจงอย่าฆ่าชีวิตใดชีวิตหนึ่งที่อัลลอฮ์ทรงหวง
ห้ามไว้ นอกจากด้วยความชอบธรรมนี่คือสิ่งที่พระองค์ทรงสั่งเสียแก่พวก
ท่าน เพื่อพวกท่านจะได้ใช้สติปัญญา ”

(อัล-อันอาม: 151)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ สำหรับผู้เจ้านั้น มีบุคคลที่อยู่ในการปกครองของผู้เจ้ามิใช่หรือ อัน
เป็นผู้มีส่วนร่วมในการที่เราได้ประทานเครื่องยังชีพให้แก่ผู้เจ้า ดังนั้นผู้เจ้า
ทั้งหลายจึงเสมอภาคกันในเรื่องนี้ ผู้เจ้ายำเกรงพวกเขา เช่นเดียวกับที่ผู้เจ้ายำ
เกรงเพื่อตัวของผู้เจ้าเอง ดังนั้นแหละที่เราได้อธิบายสัญญาณต่าง ๆ อย่าง
ละเอียดสำหรับพวกที่ใช้สติปัญญา ” (อิร-รุม : 28)

อิซามเอีย หลังจากนั้นพระองค์ได้ทรงแนะนำผู้มีสติปัญญา และทรงสอน
ให้เขาเหล่านั้นมีความปรารถนาในโลก

ดังที่พระองค์ตรัสว่า :

“ชีวิตในโลกนี้มีใช้อื่นใด นอกจากเป็นเพียงการละเล่น และความ
เพลิดเพลินเท่านั้น แต่สำหรับปรโลกย่อมประเสริฐยิ่งนักสำหรับพวกที่ยำ
เกรงแล้วสู่เจ้าไม่ใช่สติปัญญาอีกหรือ ”

(อัล-อันอาม: 32)

อิซามเอีย ต่อจากนั้นพระองค์ยังได้กำชับให้พวกที่ไม่ใช่สติปัญญาได้เกรง
กลัวถึงการลงโทษของอัลลอฮฺ(ช.บ.)

โดยพระองค์ได้ตรัสว่า :

“ ต่อจากนั้น เราได้ทำลายคนกลุ่มหนึ่ง และแท้จริงสู่เจ้าทั้งหลายก็ได้
ผ่านไปพบเห็นพวกเขาทั้งในยามเช้าและในยามค่ำคืน สู่เจ้าจะไม่ใช้
สติปัญญาอีกหรือ ” (อัล-ศอฟฟาท : 136-138)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ แท้จริง เราได้บันดาลให้การลงโทษลงมาจากฟากฟ้ามายังชาวเมือง
เหล่านี้ด้วยเหตุที่ว่าพวกเขาละเมิด และแท้จริงเราได้ละทิ้งสัญญาณอันหนึ่ง
อย่างชัดเจนยิ่งไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อพวกเขาจะได้ใช้สติปัญญาใคร่ครวญ ”

(อัล-อันกะบูต: 34-35)

อิซามเอีย แท้จริงสติปัญญานั้นย่อมอยู่ด้วยความรู้

ดังที่พระองค์ตรัสว่า :

“ และบรรดาอุทาหรณ์เหล่านั้น เราได้ยกมาเปรียบเทียบกับไว้เพื่อมวล
มนุษย์ แต่ไม่มีผู้ใดใช้สติปัญญานอกจากผู้ที่มีความรู้เท่านั้น ”

(อัล-อันกะบูต: 43)

อิซามเอีย ต่อจากนั้นพระองค์ทรงตำหนิพวกที่ไม่ใช้สติปัญญา

ดังที่พระองค์ตรัสว่า :

“และในเมื่อมีคนกล่าวกับพวกเขาว่า จงปฏิบัติตามสิ่งที่อัลลอฮ์ทรง
ประทานมา พวกเขากล่าวว่าหาบิได้ เราจะปฏิบัติตามแต่สิ่งที่เราพบมาว่า
บรรพบุรุษของเราอยู่กับมันเท่านั้น แล้วถ้าหากว่าบรรพบุรุษของพวกเขาไม่
ใช้สติปัญญา และพวกเขามีได้รับทางนำเลยเล่า”

(อัล-บะกอเราะฮ์: 170)

พระองค์ตรัสว่า :

“และเปรียบพวกปฏิเสธได้เหมือนอย่างกับพวกที่ผกกอรับ โดยไม่ได้
ยินเสียงอะไรเลย นอกจากการเรียกและการกู่ร้อง เป็นพวกใบ้ หูหนวก และ
ตาบอด กล่าวคือพวกเขาไม่ใช้สติปัญญา”

(อัล-บะกอเราะฮ์: 171)

พระองค์ตรัสว่า :

“และในหมู่พวกเขาก็มีผู้ที่ยอมรับฟังเจ้า แล้วเจ้าจะทำให้คนหูหนวก
รับฟังได้หรือ ถ้าหากพวกเขาไม่ใช้สติปัญญา” (ยูनुซ: 42)

พระองค์ตรัสว่า :

“เจ้าคิดหรือว่า ส่วนมากของพวกเขาจะรับฟังหรือใช้สติปัญญา
พวกเขามีไข่อื่นใดนอกจากเสมือนสัตว์เดรัจฉาน ยิ่งกว่านั้นยังหลงผิดจาก
หนทางอย่างยิ่ง” (อัล-ฟุรคอน : 44)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“และสุเจ้าลืมหักตัวของสุเจ้าเอง ในขณะที่สุเจ้าก็อ่านคัมภีร์และสุเจ้าไม่ได้ใช้สติปัญญาดอกหรือ ?”

(อัล-บะกอเราะฮ์: 44)

อิซามอัย ต่อจากนั้นอัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงดำหนิคนส่วนมากดังนี้ :

“ถ้าหากเจ้าปฏิบัติตามคนส่วนมากในแผ่นดิน พวกเขาก็อจะทำให้เจ้าหลงออกจากทางของอัลลอฮ์”

(อัล-อันอาม: 116)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“และแน่นอน ถ้าหากเจ้าถามคนเหล่านั้นว่าใครสร้างฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน พวกเขจะต้องกล่าวว่า “อัลลอฮ์” จงกล่าวเถิด มวลการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์ แต่ส่วนมากพวกเขาไม่ปฏิบัติตาม(การงานที่ดี)”

(ลูกมาน: 25)

พระองค์ตรัสว่า :

“และแน่นอนยิ่ง ถ้าหากเจ้าได้ถามเขาเหล่านั้นว่าใครคือผู้ประทานน้ำฝนลงมาจากฟากฟ้าแล้ว ได้ทรงทำให้แผ่นดินมีชีวิตขึ้นมาหลังจากที่มันได้ตายไปแล้ว แน่แน่นอนที่สุดพวกเขาจะต้องกล่าวว่า “อัลลอฮ์”

จงกล่าวเถิด มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ แต่คนส่วนมากในหมู่พวกเขาไม่ใช้สติปัญญา” (อัล-อันกะบูต : 63)

อิซามเอี้ย ต่อจากนั้นพระองค์ได้ทรงยกย่องคนส่วนน้อย

ดังที่พระองค์ตรัสว่า :

“และคนส่วนน้อยในหมู่ปวงบ่าวของฉันทน์ เป็นผู้ารู้จักขอบพระคุณ
อย่างยิ่ง” (ชะบะฮ์ : 13)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“และชายผู้ศรัทธาคนหนึ่งจากพวกฟ้องของฟิรเอาน์ ซึ่งซ่อนเร้นความ
ศรัทธาของตนเองไว้ได้กล่าวว่า ท่านทั้งหลายจะสังหารบุคคลหนึ่งเพราะ
เนื่องจากการที่เขาเพียงแต่กล่าวว่า “พระผู้อภิบาลของฉันทน์คืออัลลอฮ์”
กระนั้นหรือ ?”(ขอฟิร: 28)

พระองค์ตรัสว่า :

“และไม่มีใครศรัทธาต่อเขา นอกจากเพียงส่วนน้อยเท่านั้น”
(ฮุด: 40)

และตรัสว่า

“แต่คนส่วนมากในหมู่พวกเขาไม่รู้”
(อัล-อันอาม: 37)

และตรัสอีกว่า :

“แต่คนส่วนมากในหมู่พวกเขาไม่ใช่สติปัญญา”
(อัล-มาอิดะฮ์: 103)

โอ้ อิซามเอี้ย ต่อจากนั้นพระองค์ตรัสถึงบรรดาผู้มีสติปัญญาลุ่มลึกไว้
อย่างดียิ่ง และทรงดบแต่งเขาเหล่านั้นด้วยเครื่องประดับที่ดีงาม

ดังที่พระองค์ตรัสว่า :

“ พระองค์ทรงมอบวิทย์ปัญญาให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดก็ตามที่พระองค์ทรงมอบวิทย์ปัญญาให้ ก็เท่ากับผู้นั้นได้รับคุณงามความดีอย่างมากมาย แต่ไม่มีใครคิดใคร่ครวญนอกจากบรรดาผู้มีสติปัญญาอันล้ำเลิศเท่านั้น ” (อัล-บะกอเราะฮ์ : 269)

พระองค์ตรัสว่า :

“ และบรรดาผู้สันทัดในวิชาการอย่างสูงนั้นกล่าวว่าเราศรัทธาต่อพระองค์ ทุกสิ่งทุกอย่างมาจากพระผู้อภิบาลของเรา และไม่มีใครคิดใคร่ครวญ นอกจากบรรดาผู้มีสติปัญญาอันล้ำเลิศ ”

(อาลิอิมรอน: 7)

และพระองค์ตรัสว่า :

“ ผู้ที่รู้ว่า สิ่งที่ถูกประทานมายังเจ้าจากพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นคือสัจธรรม จะเหมือนกันหรือกับคนที่ตาบอด อันที่จริงผู้จะคิดใคร่ครวญได้นั้น ก็คือผู้มีสติปัญญาอันล้ำเลิศเท่านั้น ”

(ฮ์-เราะฮ์อ์: 19)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ ผู้มีสมาธิในยามคำเค้นโดยการชูดและยื่นนมาชมมิใช่หรือ ที่เขาหัวนเกรงในปรโลก และหวังความเมตตาจากพระผู้อภิบาลของเขา จงกล่าวเถิดผู้ที่มีความรู้กับผู้ที่ไม่มีความรู้ นั้น จะเสมอเหมือนกันได้หรือ? อันที่จริงแล้วบรรดาผู้มีสติปัญญาเท่านั้นที่จะคิดใคร่ครวญได้ ”

(ฮ์-ซุมร์: 9)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ คัมภีร์อัล-กุรอานที่เราได้ประทานลงมายังเจ้านั้นเป็นสิ่งที่โปรดปราน
ให้ความจำเริญ เพื่อเขาเหล่านั้น จักได้ใคร่ครวญต่อโองการทั้งหลายของ
พระองค์ และเพื่อปวงผู้มีสติปัญญาอันเลอเลิศจะได้คิดพินิจพิเคราะห์ ”
(คือด: 29)

พระองค์ตรัสอีกว่า :

“ และแน่นอนยิ่ง เราได้ประทานทางนำให้แก่มุซาและเราให้
บะนีอิสราอีลได้รับมรดกแห่งคัมภีร์อันเป็นทางนำและข้อเตือนสติสำหรับผู้
มีสติปัญญาอันเลอเลิศ ” (ขอฟิร : 53-57)

และพระองค์ตรัสอีกว่า :

“ จงตักเตือน แท้จริงการเตือนสติย่อมมีคุณค่าสำหรับบรรดาผู้มีศรัทธา ”
(อิซุ-ซาริยาต : 55)

อิซามเอัย แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.)ตรัสไว้ในคัมภีร์ของพระองค์ว่า :

“ แท้จริง ในเรื่องนี้ย่อมเป็นข้อเตือนสติสำหรับบุคคลผู้มีหัวใจ ”
(ก็อฟ: 37)

“หัวใจ” ในที่นี้ก็คือ “สติปัญญา”

และพระองค์ตรัสอีกว่า :

“ โดยแน่นอนยิ่งเราได้ประทานวิทยปัญญาให้แก่ลูกหลาน ”
(ลูกมาน: 12)

อันหมายถึงความเข้าใจและสติปัญญา

อิชามเอ๋ย แท้จริงลูกมานั้นได้กล่าวแก่นุตรของตนว่า ให้อยอมรับต่อสัง
กรรม แล้วจะเป็นคนที่มีปัญญาเลิศที่สุดในหมู่ชน โดยท่านได้กล่าวว่า

“โอ้อูถุเอ๋ย แท้จริงโลกนี้คือทะเลอันล้าลึก แน่นอนคนที่มีความรู้เป็น
อันมากได้จมลงในทะเลแห่งนี้ เพราะฉะนั้นเจ้าจงกำหนดให้ความยำเกรงที่มี
ต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)เป็นนาวาสำหรับเจ้า และจงมีความศรัทธาเป็นเครื่องคุ้มกัน
อีกทั้งจงมีดวงจิตที่มอบหมายเป็นเครื่องมือในการทำงาน และจงให้
สติปัญญาเป็นเครื่องควบคุม และจงให้ความรู้เป็นเครื่องชี้นำ และจงให้ความ
อดทนเป็นพื้นฐาน ”

อิชามเอ๋ย แท้จริงทุกสิ่งทุกอย่างนั้นย่อมขึ้นอยู่กับหลักฐานชี้นำ
ส่วนหลักฐานชี้นำของสติปัญญานั้นได้แก่ การคิดใคร่ครวญ ส่วนหลักฐาน
ชี้นำความคิดใคร่ครวญนั้น ได้แก่ การใช้สติอย่างสุขุม และทุกสิ่งทุกอย่าง
ย่อมมีคู่ประกอบ ส่วนคู่ประกอบของสติปัญญานั้นได้แก่ การถ่อมตน
เพียงพอแล้วที่จะกล่าวว่าท่านเป็นผู้โง่เขลา หากท่านได้กระทำการที่ต้องห้าม

อิชามเอ๋ย อัลลอฮฺ(ซ.บ.)มิได้ส่งศาสนทูตและนบีของพระองค์มายังปวง
ป่าวของพระองค์เพื่ออื่นใดนอกจากเพื่อให้พวกเขาใช้ความคิดในเรื่อง
ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ดังนั้นผู้ที่ดีที่สุดในหมู่ที่เหมาะสม

สำหรับการตอบรับดุอาอ์ คือ ผู้ที่รู้จักพระองค์ดีที่สุด และผู้มีความรู้ใน
เรื่องคำสั่งของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ถือเป็นผู้ที่มีสติปัญญาที่ดีเลิศของพวกเขา ผู้มี
สติปัญญาที่เพียบพร้อมบริบูรณ์นั้น

พระองค์จะทรงยกย่องให้สูงส่งทั้งในโลกนี้และปรโลก

อิชามเอ๋ย แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงมอบข้อพิสูจน์มาให้แก่นุญญ์สองประการ นั่นคือ ข้อพิสูจน์ที่เปิดเผยและข้อพิสูจน์ที่ซ่อนเร้น ข้อพิสูจน์ที่เปิดเผยคือ ‘บรรดาศาสนทูตและนบี’ ส่วนข้อพิสูจน์ที่ซ่อนเร้นคือ “สติปัญญา”

อิชามเอ๋ย แท้จริงผู้มีสติปัญญาที่ไม่ขัดแย้งกับสิ่งอนุมัติ(ฮะลาล)นั้น ย่อมขอบพระคุณต่อพระองค์ และความอดทนของเขาจะไม่พ่ายแพ้ต่อสิ่งต้องห้าม(ฮะรอม)

อิชามเอ๋ย ใครก็ตามที่ปล่อยให้ 3 อย่างเอาชนะ 3 อย่างได้ก็เท่ากับเขาช่วยส่งเสริมให้ทำลาย

“สติปัญญา” ของตนเอง นั่นคือ

- คนที่ดัดจริตแห่งความคิดของตนเองด้วยการตั้งความหวังอันเลื่อนกลาง
- คนที่ลบล้างวิทย์ปัญญาของตนเองด้วยคำพูดที่ไร้ประโยชน์
- คนที่ดัดจริตแห่งความเข้าใจของตนเองด้วยกิเลสฝ่ายต่ำ

เพราะเปรียบเสมือนว่า เขาช่วยกิเลสฝ่ายต่ำทำลายสติปัญญาของตนเอง

ผู้ใดทำลายสติปัญญาของตนเอง ก็เท่ากับทำลายศาสนาและชีวิตทางโลกของตน

โอ้ อิชามเอ๋ย การทำงานของท่านจะใสสะอาดในทัศนะของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ได้อย่างไร ในเมื่อหัวใจของท่านยังพะวักพะวงอยู่กับคำสั่งของพระผู้อภิบาล(เกิดความไม่แน่ใจ) และท่านยังทำตามอารมณ์ฝ่ายต่ำที่ครอบงำสติปัญญาของท่านอยู่

อิซามเอ็ย ความอดทนต่อการอยู่โดดเดี่ยวนั้น คือ เครื่องหมายของ
สติปัญญาที่มีพลัง ดังนั้นผู้ใดที่ใช้สติปัญญาในเรื่องของอัลลอฮฺ(ช.บ.)

เขาจะปลื้มตัวให้พ้นจากชาวโลกและผู้ที่ปรารถนาอย่างสุดคั่งกับชีวิต
ทางโลกได้แล้ว เขาก็จะมีความปรารถนาในสิ่งที่อยู่ ณ อัลลอฮฺ(ช.บ.)
และอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงทำให้เขามีความอบอุ่นใจในยามที่เขาเปล่าเปลี่ยว และ
ทรงอยู่กับเขาในยามที่เขาอยู่ตามลำพัง ทรงให้เขามั่งคั่งในยามที่เขายากจน
ทรงให้ความรักแก่เขาในยามที่เขาขาดญาติมิตร

อิซามเอ็ย มวลมนุษย์นั้นถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)
เขาไม่สามารถจะปลดปล่อยได้ นอกจากอาศัยการปฏิบัติตาม(ภุออัต)และการ
ปฏิบัติตามนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ และความรู้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษา
และการเรียนนั้นย่อมผูกพันอยู่กับ “สติปัญญา” ความรู้จะมีไม่ได้ นอกจาก
อาศัยผู้มีความรู้ในเรื่องของพระผู้เป็นเจ้า การเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในความรู้
ขึ้นอยู่กับ”สติปัญญา”

อิซามเอ็ย การทำงานเพียงน้อยนิดของผู้มีความรู้นั้น ย่อมถูกยอมรับหลาย
เท่านัก ส่วนการทำงานอย่างมากมายของพวกที่ถือตามอารมณ์และความโง่
ย่อมได้รับการปฏิเสธ

อิซามเอ็ย แท้จริงผู้มีความรู้ย่อมมีความยินดีต่อการจากไปของชีวิตทาง
โลก ในเมื่ออยู่กับวิทษปัญญา แต่จะไม่พอใจกับการจากไปของวิทษปัญญา
ถึงแม้จะมีชีวิตอยู่กับโลก ดังนั้น เพราะเหตุนี้เองการทำงานของพวกเขาก็
ได้รับรางวัล

อิซามเอ็ย แท้จริงบรรดาผู้มีสติปัญญานั้นย่อมละทิ้งส่วนเกินที่ไม่มีประโยชน์ของโลก แล้วเขาจะมีความบาปได้อย่างไร เขาละทิ้งชีวิตทางโลกในส่วนที่ไร้ประโยชน์ เขาละทิ้งความบาปในส่วนที่เป็นความจำเป็นต่างๆ

อิซามเอ็ย แท้จริงผู้มีสติปัญญานั้น จะพิจารณาไปยังโลกและชาวโลก เมื่อนั้นเขาจะรู้ว่าจะไม่มีการเข้าถึงได้ นอกจากอาศัยความยากลำบากเท่านั้น และจะพิจารณาไปยังปรโลก เขาก็จะรู้ว่าไม่มีการเข้าถึงได้ นอกจากอาศัยความยากลำบาก ดังนั้น เขาจึงแสวงหาความยากลำบากเพื่อการดำรงอยู่ในโลกทั้งสอง

อิซามเอ็ย แท้จริงบรรดาผู้มีสติปัญญานั้น มีความมกน้อยในชีวิตทางโลก แต่จะมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในปรโลก เพราะเขาเหล่านั้นรู้ดีว่า โลกนี้เป็นสิ่งที่ต้องการและถูกต้องการส่วนโลกหน้านั้นก็เป็นสิ่งที่ปรารถนาและถูกต้องการด้วย ดังนั้น ผู้ใดก็ตามที่แสวงหาชีวิตในโลกหน้า โลกหน้านั้นก็ต้องการเขา จนกระทั่งเครื่องยังชีพทางโลกของเขาจะเพียงพอครบถ้วน และผู้ใดที่แสวงหาแต่เรื่องของโลกนี้ โลกหน้าก็ต้องการเขาเช่นกัน ครั้นเมื่อความตายมาถึงเขา ชีวิตของเขาก็จะเสียหายลงทั้งหมด ไม่ว่าเรื่องของโลกนี้หรือโลกหน้า

อิซามเอ็ย บุคคลใดที่ต้องการความมั่งคั่งโดยที่ไม่มีทรัพย์สิน มีจิตใจที่สงบปราศจากความริษยา และมีความสันติสุขอยู่กับศาสนา ก็พึงได้ นอบน้อมถ่อมตนต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ในเรื่องข้อเรียกร้องของเขา ผู้ใดพอใจในสิ่งที่มียู่เขาจะเป็นผู้พอเพียงแล้ว เพราะใครก็ตาม ถ้าหากยังไม่พอใจในสิ่งที่ตนมียู่ เขาก็มีอาจเข้าถึงความมั่งคั่งได้เลยตลอดกาล

อิซามเอีย แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงบอกเล่าเกี่ยวกับประวัติของบรรดาผู้
มีคุณธรรมกลุ่ม

หนึ่ง ที่พวกเขากล่าวว่า :

“ โอ้พระผู้อภิบาลของเรา โปรดอย่าได้หันเหจิตใจของเรา หลังจากที่ได้
ได้ทรงชี้แนะให้แก่เรา แล้วและโปรดประทานคลังแห่งความเมตตาของ
พระองค์ให้แก่เราเถิด แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ให้โดยแท้”

(อาลิอิมรอน: 8)

ทั้งนี้ก็เพราะพวกเขารู้ว่าจิตใจนั้น มันเป็นสิ่งโลเล และพลิกผันไปมาอยู่
เสมอเป็นอาจินที่แพ้นั้น คนที่ไม่เกรงกลัวอัลลอฮฺ(ช.บ.) และคนที่ไม่ใช้
สติปัญญานั้น จิตใจของเขาจะไม่ตระหนักกับความรู้อันแน่นอน ซึ่งเขา
มองเห็นอยู่แล้ว และเขาจะไม่พบเลยว่า ในจิตใจของเขานั้น จะมีความรู้อย่าง
แท้จริงแต่ประการใด จะไม่มีใครเป็นอย่างนี้ได้เลยนอกจากคนที่มีคำพูดและ
การกระทำที่สอดคล้องกัน ความเป็นอยู่ทั้งโดยลับและเปิดเผยที่ตรงต่อกัน
เพราะอัลลอฮฺ(ช.บ.) นั้นมิทรงให้หลักฐานเกี่ยวกับความเร้นลับโดยซ่อนเร้น
จากสติปัญญา หากแต่เป็นไปตามที่เปิดเผยและที่ได้อธิบายไว้นั่นเอง

อิซามเอีย ท่านอะลี อะมีรุลมุอ์มินีน(อ) ได้กล่าวว่า

“ อัลลอฮฺ(ช.บ.)จะไม่ถูกเคารพภักดีด้วยสิ่งใดที่ดีเลิศไปกว่าการใช้
สติปัญญา และสติปัญญาของมนุษย์นั้นจะไม่สมบูรณ์จนกว่าในสติปัญญานั้น
จะประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือ ปลอดภัยจากการตั้งภาคีและการ
ปฏิเสธ มุ่งหวังความชอบธรรมและความดีงาม และทรัพย์สินที่ประเสริฐของ
เขาอยู่ที่การบริจาค คำพูดที่ประเสริฐของเขาอยู่ที่การยับยั้ง ส่วนได้ของเขา
จากโลกนี้คือส่วนที่เสียหายไป

ชีวิตของเขาไม่เคยอึดต่อความรู้ ความต่ำต้อยต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)เป็นสิ่งที่เขารักยิ่งกว่าการมีเกียรติต่อคนอื่น การถ่อมตัวเป็นสิ่งที่เขาชอบมากกว่าการมีเกียรติ เขาถือว่าความดีเล็กๆ น้อยๆ จากคนอื่นนั้นมากมายเสมอ และถือว่าความดีอันมากมายของตนเองนั้นน้อยเสมอ และเห็นว่ามนุษย์ทุกคนดีกว่าตนเอง ส่วนตนนั้นยังเป็นคนไม่ดีสำหรับคนเหล่านั้น เมื่อเป็นอย่างนี้ การงานของเขาจะประสบความสำเร็จ ”

อิฮามเอีย แท้จริง ผู้มีสติปัญญานั้น จะไม่โกหก ถึงแม้เขาจะตกอยู่ในอารมณ์ฝ้ายต่ำก็ตาม

อิฮามเอีย ไม่มีศาสนาสำหรับคนที่ไม่มียุทธธรรม และการมีมยุทธธรรมนั้นย่อมไม่มีอะไรกับคนที่ไม่มีความสติปัญญา แท้จริง ผู้ที่มีความสามารถอันยิ่งใหญ่ได้แก่ ผู้ที่มองไม่เห็นว่าเป็นอันตรายแก่ตนเองเลย

อิฮามเอีย ท่านอะมีรุลมุอ์มินีน(อ)ได้กล่าวว่า

“ แท้จริง เครื่องหมายของคนมี “สติปัญญา” มีสามประการ คือ

1. เมื่อถูกถามก็จะตอบ
2. จะพูดเมื่อคนอื่น ไม่มีความสามารถจะพูด
3. จะเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่พรรคพวกของตน

ส่วนคนที่ไม่มีความสามประการนี้อยู่ในตัวย่อมเป็นคนโง่เขลา ”

แต่จริงท่านอะมีรุลมุฮัมมีน(อ)ได้กล่าวว่า

“ จะไม่มีใครกล้านั่งแถวหน้าของที่ประชุม นอกจากคนที่มีสาม ประการนี้อยู่ในตัว หรือมีสักประการหนึ่งก็ยังมี ครั้นถ้าคนที่ไม่มีสักประการ หนึ่งอยู่ในตัวเลย แล้วนั่งอยู่แถวหน้าเขาคือคนเขลา ”

ท่านสะฮัน บินอะลี(อ)กล่าวว่า

“ เมื่อท่านต้องการขอความช่วยเหลือ ก็จงขอจากคนที่เป็นเจ้าของ เรื่องนั้นๆ ”

มีคนหนึ่งถามว่า

“ โอ้ บุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ แล้วใครเล่าคือเจ้าของ เรื่องนั้นๆ ? ”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ เจ้าของเรื่องนั้นๆ คือ บรรดาผู้ที่อัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงบอกเล่าไว้ใน คัมภีร์ของพระองค์ว่า :

“ อันที่จริงบรรดาผู้มีสติปัญญาอันลุ่มลึกนั้นจะมีการรำลึกใคร่ครวญได้ ”

(ฮัร-เราะฮุด์: 19)

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“ พวกเขาถือเป็นบรรดาผู้มีสติปัญญา ”

ท่านอะลี บิน ฮุเซน(อ)ได้กล่าวว่า

“การคบหากับผู้มีคุณธรรมย่อมนำไปสู่การขัดเกลา จริยธรรมของนักปราชญ์ คือการเพิ่มพูนสติปัญญา การเชื่อฟังผู้มีความเที่ยงธรรมย่อมทำให้มีเกียรติคุณสมบูรณ์ ทรัพย์สินจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อการมีมนุษยธรรมเป็นไปอย่างสมบูรณ์ เรื่องร้ายแรงจะหยุดยั้ง เพราะความสมบูรณ์ของสติปัญญา และในนั้นมีความสุขแก่ชีวิตร่างกายทั้งในโลกนี้และโลกหน้า”

อิซามเอีย แท้จริงผู้มีสติปัญญาจะไม่พูดกับคนที่เขากลัวว่า คนผู้นั้นจะทำเขาโกหก และจะไม่ขอลสิ่งใดจากคนที่เขากลัวว่า จะไม่ให้แก่เขา เขาจะไม่คิดถึงในสิ่งที่เขาไม่มีความสามารถ เขาจะไม่มุ่งหวังในสิ่งที่สุดวิสัยซึ่งความสมหวัง และจะไม่เดินหน้าเข้าหาในสิ่งที่เขากลัวว่า มันอาจจากเขาไปด้วยการไร้ความสามารถของตัวเอง” (5)

(5) อุศุดุล-กาฟี เล่ม 1 หน้า 20.

ศาสน์ของอิมามมุซา กาซิม(อ)

บทเรียนอันสูงค่า

ชีวิตในทุกๆ ด้านของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)นั้นล้วนเป็นตัวอย่างอันสูงส่งซึ่งเราอาจถือได้ว่า เป็นหลักการแห่งคำสอนของศาสนาอิสลาม ที่เราต้องนำมาเป็นบทเรียนอันอำนวยประโยชน์สุขแก่ชีวิตที่แท้จริงของเรา

ในบทนี้ เราขอเสนอเรื่องราวจากศาสน์บางฉบับของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ที่ส่งไปยังชีอะฮ์ของท่าน(อ)และศรัทธาของท่าน(อ) ซึ่งทุกฉบับนั้นล้วนเป็นบทเรียนและมีคุณค่าอย่างสูง

ศาสน์ฉบับที่ 1

จากอิมามมุซา กาซิม(อ)

ถึงผู้พิพากษาคนหนึ่ง

เป็นศาสน์ของท่านอิมามกาซิม(อ)ที่ส่งไปยังผู้พิพากษาคนหนึ่งที่ดีคน

ลงโทษชายคนหนึ่ง

ดังมีใจความว่า

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์ อัลฮัมดุลิลลาฮ์, อัมมาบะอฺดุ:

จงรับรู้ไว้ว่า แท้จริงภายใต้บัลลังก์ของอัลลอฮ์(ช.บ.)นั้นมีร่มเงาหนึ่งซึ่งจะไม่มีผู้ใดพักพิงได้ นอกจากคนที่สนับสนุนพี่น้องของเขาให้ได้รับความดีงาม หรือปกป้องชีวิตหนึ่งให้พ้นจากอันตรายหรือจะดองนำความปลื้มปิติไปสู่หัวใจของเขา และนี่คือจดหมายจากพี่น้องของท่าน

วัสลาม

สาส์นฉบับที่ 2

จากอิมามมุซา กาซิม(อ)

ถึงคอลีฟะฮุสฮารุน ร่อซิด

ข้อความบางตอนจากสาส์นของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ที่ส่งไปยัง
คอลีฟะฮุสฮารุน ร่อซิด เพื่อเป็นการตอบจดหมายฉบับหนึ่งที่เขาเขียนส่งไปยัง
ท่าน(อ)เพื่อขอร้องให้ท่าน(อ)ช่วยแนะนำสั่งสอน

ท่านอิมาม(อ)ตอบเขาว่า

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์

อัลฮัมดุลิลลาฮ์, อัมมาบะอฺดุ:

ทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านมองเห็นด้วยสายตา ล้วนมีคำแนะนำสั่งสอนในสิ่งนั้น
อยู่ทั้งสิ้น

วัสลาม

สาส์นฉบับที่ 3

จากอิมามมุซา กาซิม(อ)

ถึงท่านอะลี บินฮุวัยศุ

เป็นสาส์นที่ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)เขียนในคุกเพื่อมอบให้แก่ท่านอะลี
บินฮุวัยศุ มีใจความว่า

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์

อัลฮัมดุลิลลาฮ์, อัมมาบะอูดะ:

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ผู้ทรงสูงสุด ผู้ทรงยิ่งใหญ่
ซึ่งโดยเกียรติคุณและรัศมีของพระองค์จึงบันดาลให้หัวใจของศรัทธาชน
ทั้งหลายมองเห็นเด่นชัด โดยเกียรติคุณและรัศมีของพระองค์จึงทำให้พวกโง่
เขลาเป็นศัตรูของพระองค์ โดยเกียรติคุณของพระองค์ จึงทำให้สื่อสัมพันธ์
พร้อมกับพิธีกรรมอันแตกต่างมุ่งปรารภยังพระองค์ ซึ่งบ้างก็มีถูก บ้างก็มี
ผิด บ้างก็หลงทาง บ้างก็อยู่ในทางนำที่ถูก บ้างก็ได้ยิน บ้างก็ไม่ได้ยิน บ้างก็
มองเห็น บ้างมองไม่เห็นและเป็นทุกซ์

มวลการสรรเสริญจึงเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ผู้ทรงแนะนำรูปลักษณะ
ศาสนาของพระองค์ให้เป็นທີ່ประจักษ์ ด้วยกับ(ฐานภาพของ)ท่านนบีมุฮัม
มัด(ศ) ท่านคือบุคคลหนึ่งที่มาจากวงศ์วานของมุฮัมมัด(ศ)ผู้มีฐานะพิเศษ ซึ่ง
ความรักจักช่วยให้ท่านได้พบความถูกต้อง และมองเห็นสัจธรรมใน
ศาสนา

จงเรียกร้องสู่วิถีทางแห่งพระผู้อภิบาลผู้ซึ่งท่านปรารถนาการตอบรับการ
วิงวอนในเรื่องเกี่ยวกับพวกเราเถิด จงอย่าปิดบังอำนาจด้วยความเห็นแก่ตัว
จงสวามิภักดิ์กับวงศ์วานของมุฮัมมัด(ศ) และจงอย่าพูดอะไรพาดพิงถึงพวก
เราในลักษณะที่ผิดพลาด ถึงแม้ท่านจะไม่ขัดแย้งกับเราก็คตาม

เพราะท่านไม่รู้ว่า เรามิได้กล่าวอย่างนั้นไม่ว่าในลักษณะใดๆ ก็ตาม จง
ศรัทธาในสิ่งที่เราบอกท่าน และจงอย่าเคอะคู่ย์ในสิ่งที่ซ่อนเร้นจากท่าน

ฉันขอบอกท่านว่า สิทธิที่สำคัญอย่างหนึ่งของพี่น้องท่าน ได้แก่ การที่ท่านต้องไม่ซ่อนเร้น เขาไม่ว่าเรื่องใดที่มีประโยชน์ต่อเขาทั้งทางโลกและทางปรโลก

วัลลภ(1)

(1) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม 17 หน้า 205.

ศาสนบัญญัติ 4

จากอิมามมุซา กาชิม(อ)

ถึงค่อลีพะสุฮารุน ร่อซิด

เป็นศาสนของท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)ที่ส่งไปยังค่อลีพะสุฮารุน ร่อซิด เมื่อครั้งที่ท่าน(อ)อยู่ในคุก มีใจความว่า

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์

อัลฮัมดุลิลลาฮ์, อัมมาบะอูดุ:

วันเวลาแห่งการทดสอบจะไม่ผ่านพ้นล่วงเลยไปจากฉัน จนกว่าวันเวลาแห่งความสุขสบาย จะผ่านพ้นล่วงเลยไปจากท่านพร้อมๆ กัน เมื่อนั้นเราจะผ่านพ้นไปพร้อมๆ กันสู่วันๆ หนึ่งที่ไม่มีการตัดสินอันใดจะยังความพ่ายแพ้ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา

วัลลภ(2)

(2) อัล-ฟุสุล-มุฮิมมะฮ์ หน้า 227.

สุภาษิต :

คำสอนแห่งจริยธรรมของอิมามกาซิม(อ)

คำสอนของบรรดาอิมามอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) อันเป็นบทเรียนชี้หน้าที่ทรงคุณค่า และเป็นวิทยปัญญาอันสูงส่งนั้นมีค่ายิ่งเต็มไปหมดทั้งโลก ซึ่งนับว่าเป็น การให้โอกาสแก่ประชาชาติทั้งหลาย

ในการก้าวไปสู่ความดีงาม และเป็นวิถีทางอันมากมายในการเป็นสื่อ นำ เพื่อเผยแผ่ศาสนาอิสลาม และเชิดชูหลักการและเรียกร้องเชิญชวนสู่แนวทาง ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)โดยไม่จำกัดเฉพาะเพียงแต่บทเรียน คำเทศนาและคำสั่ง เสียต่างๆ เท่านั้น หากแต่ยังมีคำสอนสั้น ๆ ที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่งในการ ชี้แนะ เนื่องจากมีความหมายอย่างใหญ่หลวงทางด้านความดีงาม และ จริยธรรมอันประเสริฐ อีกทั้งเป็นคติเตือนใจอย่างมากมาย ถ้าหากเราจะคิด คำวนคำสอนสั้น ๆ ของบรรดาอิมาม(อ)แต่ละคนมารวมกัน ก็จะกลายเป็น หนังสือเล่มใหญ่อีกต่างหาก และจะกลายเป็นผลงานอันทรงคุณค่าแก่โลก แห่งจริยธรรมคำสอน อันเป็นการปูทางให้เราได้เดินไปอย่างเรียบง่าย เราจึงขอสรุปเอาคำสอนบางประการของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)มาบันทึก ไว้ ณ ที่นี้

สุภาษิตที่ 1

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ได้กล่าวว่า

“ฉันได้พบว่า ความรู้ในหมู่ประชาชนมีเพียง 4 ประการ

1. รู้จักพระผู้เป็นเจ้า
2. รู้ว่า อะไรบ้างที่พระองค์ทรงสร้างมาเพื่อท่าน
3. ต้องรู้ว่า พระองค์ทรงต้องการอะไรจากท่าน
4. จะต้องรู้ว่า อะไรที่ทำให้ท่านต้องออกจากแนวทางศาสนา ”

สุภาษิตที่ 2

ท่านอิมามมุซา บินญะอ์ฟร์(อ)ได้กล่าวต่อหน้าสุสานว่า

“แท้จริง สิ่งนี้ ท้ายที่สุดของมันมีค่าอย่างยิ่งยอมทำให้ตระหนักถึงความสมถะอย่างแท้จริงต่อช่วงแรกของมัน และแท้จริงสิ่งนี้ ช่วงแรกของมันมีค่าอย่างยิ่งที่ทำให้ตระหนักถึงความขำเกรงอย่างแท้จริงต่อท้ายที่สุดของมัน ”

สุภาษิตที่ 3

เพื่อนบ้านที่ดีมิใช่เพียงแต่หยุดยั้งการทำอันตราย แต่เพื่อนบ้านที่ดีจะต้องอดทนต่อการที่จะไม่สร้างความเดือดร้อน ทำอันตราย

สุภาษิตที่ 4

จงพยายามให้การใช้ชีวิตอยู่ของท่านมีเวลาสำหรับสี่ประการนี้

1. เวลาสำหรับการเข้าเฝ้าอัลลอฮ์ (ซ.บ.)
2. เวลาการประกอบอาชีพ
3. เวลาสำหรับพี่น้อง คนนับถือที่รู้จักพวกท่านทั้งในส่วนดีและส่วนเสีย เพื่อพวกเขาจะได้ชักฟอกพวกท่านให้สะอาด
4. เวลาสำหรับแสวงหาความสุขส่วนตัวในสิ่งที่ไม่เป็นที่ต้องห้าม

สุภาษิตที่ 5

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ได้กล่าวกับท่านอะลี บินยักญีนว่า

“การกัฟฟาระฮ์สำหรับงานในหน้าที่ของผู้ปกครองนั้น ได้แก่การทำ
ความดีต่อพี่น้องทั้งหลาย”

สุภาษิตที่ 6

ในวันกียามะฮ์จะมีเสียงประกาศว่า

“ผู้ที่มีรางวัลสำหรับตนเอง ณ อัลลอฮ์(ซ.บ.)ขอให้ยืนขึ้น จะไม่มีผู้ใดลุก
ขึ้นยืนเลย นอกจากคนที่มีจิตศรัทธา และปรับปรุงตนเอง แล้วเขาจะได้รับ
รางวัล ณ อัลลอฮ์(ซ.บ.)”

สุภาษิตที่ 7

จงอย่าเป็นคนคล้อยตามผู้อื่นที่พูดว่า

“ฉันอยู่กับคนส่วนมาก”

แต่แท้จริงท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้กล่าวว่า

“ความจริงแล้วคนทั้งหมดมีสองฝ่ายเท่านั้น คือ ฝ่ายของคนดีและฝ่ายของคนเลว จงอย่าให้ฝ่ายของคนเลวเป็นที่ชื่นชอบสำหรับท่านมากกว่าฝ่ายของคนดี”

สุภาษิตที่ 8

- คนใดที่ทำเสมอตัวในสองวัน เขาคือคนถูกหลอก
 - คนใดที่ในช่วงสุดท้ายของสองวัน เป็นเวลาที่เลวสำหรับตน เขาคือคนถูกสาปแช่ง
 - คนใดที่ไม่รู้จักการเพิ่มพูนขึ้นในตัวเอง เขาคือคนขาดทุน
 - คนใดที่ขาดทุนอย่างนั้นก็เป็นอันว่า
- “ตายเสียดีกว่าอยู่”

สุภาษิตที่ 9

เป็นการสมควรสำหรับคนที่คิดใคร่ครวญในเรื่องของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ที่เขาจะต้องไม่แช่เชื่อนในการแสวงหาริษกี(ปัจจัยยังชีพ)ของเขา ต้องไม่ระวางสงสัยพระองค์ในข้อกำหนดทั้งหลายของพระองค์

สุภาษิตที่ 10

จงระวังในเรื่องการไม่เชื่อฟังอัลลอฮฺ(ช.บ.) เพราะเท่ากับทำการทรยศต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ถึงสองเท่า

สุภาษิตที่ 11

จงอย่าให้ความเกรงใจระหว่างกันและกันหมดสิ้นไป แต่จงรักษามันไว้ให้คงอยู่ เพราะถ้าหากมันหมดสิ้นไป ก็เท่ากับความละเอียดต้องหมดสิ้นไปด้วย

สุภาษิตที่ 12

ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คือ การมีจริยธรรมที่ดีต่อการเฝ้ามองของอัลลอฮฺ(ช.บ.) และอัลลอฮฺ(ช.บ.) จะไม่เห็นห่างจากเขา จนกว่าเขาจะเข้าสวนสวรรค์ อัลลอฮฺ (ช.บ.) มิได้ตั้งนบีมาเป็นศาสดาเพื่อเหตุอื่นใด นอกจากเพื่อความเอื้ออาทร บิดาของนัสนสอนเรื่องความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการมีจริยธรรมที่ดีเสมอ จวบจนถึงแก่กรรม

สุภาษิตที่ 13

การให้ความช่วยเหลือแก่คนอ่อนแอ นับเป็นการบริจาค(ศอดะเกาะฮฺ)ที่ประเสริฐยิ่งนัก

สุภาษิตที่ 14

อย่าถือว่าการทำความดีมาก ๆ นั้น เป็นความดีที่มากแล้ว และจงอย่าถือว่า การทำบาปน้อยนั้น บาปจะน้อยไปด้วย เพราะความน้อยของบาปอาจ สะสม จนกระทั่งมากขึ้นได้ และจงอย่าเกรงในยามที่อยู่โดยลำพัง จนกระทั่ง ทำให้ตัวของท่านมีความยุติธรรม

สุภาษิตที่ 15

หน้าที่ของพวกท่าน คือ การวิงวอนขอ เพราะการวิงวอนขอนั้นขึ้น ต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) และการขอต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) คือการทำให้พ้นจากภัยพิบัติ ครั้นเมื่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงได้รับการวิงวอนขอ ภัยพิบัติก็จะหันเหไป

สุภาษิตที่ 16

การกล่าวถึงความโปรดปรานของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)นั้น เป็นการขอบพระคุณ การไม่ทำอย่างนั้นถือว่าเป็นการปฏิเสธ ดังนั้นต้องผูกมัดความโปรดปราน ของพระผู้อภิบาลของพวกท่านไว้ด้วยการขอบพระคุณและจงบั่นคำนวน ทรัพย์สินของพวกท่านด้วยการจ่ายซะกาต จงผลักดันภัยพิบัติด้วยการขอ คุอาฮ์ เพราะแท้จริงคุอาฮ์นั้นคือเกราะกำบังภัยอันตราย

สุภาษิตที่ 17

บุคคลใดที่ปรึกษาในเรื่องของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) เขาจะประสบความสำเร็จ บุคคลใดแสวงหาตำแหน่งผู้นำ เขาจะประสบความสำเร็จ และบุคคลใดที่ หลงตัวเองก็จะประสบความสำเร็จเช่นกัน

สุภาษิตที่ 18

เสบียงสะสมทางโลกและทางศาสนาต่างก็มีความรุนแรงแข่งขัน สำหรับ
เสบียงทางโลกนั้น ไม่ว่าเจ้าจะยื่นมือออกไปในยามใด เจ้าจะต้องพบคนเลว
ล้าหน้าเจ้าอยู่ก่อนแล้วเสมอ แต่เสบียงในปรโลกนั้น เจ้ามีอาจพบพานความ
ช่วยเหลือจากใครที่จะมาช่วยเหลือเจ้าได้

สุภาษิตที่ 19

ความคิन्नถูกกักขังอยู่เสมอ ไม่มีอะไรปลดปล่อยมันให้ออกมาได้
นอกจากความช่วยเหลือต่อกันหรือการขอบพระคุณ

สุภาษิตที่ 20

ถ้าหากวาระการสิ้นชีพได้รับการเปิดเผย ความหวังต่างๆ ก็จะชัดเจนขึ้น

สุภาษิตที่ 21

ความจนให้กำเนิดบุคคลใด ความร่ำรวยก็จะทำลายบุคคลนั้น

สุภาษิตที่ 22

บุคคลใดหาทางออกให้กับความทุกข์ยากไม่ได้ ความตึงเครียดๆ ก็จะไม่
อยู่กับเขา

สุภาษิตที่ 23

การคำทอกันระหว่างคนสองคน มักจะทำให้คนที่อยู่เหนือกว่าลดระดับตัวเองลงไปอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเสมอ

สุภาษิตที่ 24

☐ ความรู้ที่จำเป็นที่สุดสำหรับท่าน คือ ความรู้ที่ช่วยส่งเสริมการทำงานให้แก่ท่าน

☐ การทำงานที่จำเป็นแก่ท่าน คือการทำงานที่ท่านเป็นผู้รับผิดชอบ

☐ ความรู้ที่จำเป็นแก่ท่าน คือความรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้จิตใจของท่านได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น และที่ให้ท่านรู้ว่าอะไรคือความเสียหาย

☐ ความรู้ที่จะนำมาซึ่งการลงโทษได้แก่ความรู้ที่เพิ่มพูนความคิดในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตทางโลก ดังนั้นจงอย่าสับสนกับความรู้ที่ถึงแม้จะไม่รู้ในความรู้ นั้น มันก็ไม่ใช่อันตราย

แต่จงอย่าลืมความรู้ที่ถ้าหากละทิ้งมันเสียแล้ว มันจะเพิ่มพูนความโง่เขลาให้แก่ท่าน

สุภาษิตที่ 25

ภัยพิบัติอันจะประสบแก่คนที่มีความอดทนนั้น มีเพียงครั้งเดียว
ส่วนภัยพิบัติที่จะประสบแก่คนอ่อนแอ มักจะเกิดซ้ำสองเสมอ

สุภาษิตที่ 26

การให้ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ นับเป็นครึ่งหนึ่งของการมีปัญญา
หลาการศ

ถาม~ตอบของอิมามที่ 7

ในบทนี้ เราจะเสนอเรื่องการตอบคำถามต่าง ๆ ของท่านอิมามมุซา

กาซิม(อ) บางประการ

คำถามต่าง ๆ เหล่านี้มีหลายประเภท ซึ่งมีทั้งเรื่องหลักความเชื่อ มีทั้งเรื่อง บทบัญญัติกฎหมาย(ฟีกฮฺ)และมีทั้งเรื่องจริยธรรม ขณะเดียวกัน เจ้าของคำถามก็เป็นคนประเภทต่าง ๆ ซึ่งบ้างก็เป็นพวกทรราชย์ บ้างก็เป็นศัตรู บ้างก็เป็นคนโง่เขลา แต่คนทั้งหมดเหล่านั้น ถึงแม้จะแตกต่างกันในด้านความเชื่อถือและทางความคิด ก็ยังให้การยอมรับ โดยคุณนัยต่อคำตอบของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)

ดังที่เราจะนำมาเสนอต่อไปนี้

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 1

ท่านอะบูสะนีฟะฮฺ(อิมามมัซฮับสะนะฟี)ได้กล่าวว่า : ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปทำฮัจญ์ในสมัยของท่านอะบูอับดุลลอฮฺ(อ) อัศ-ศอดิก ครั้นเมื่อข้าพเจ้าได้เดินทางไปถึงเมืองมะดีนะฮฺ ข้าพเจ้าก็ได้เข้าไปในบ้านของท่าน(อ) เมื่อข้าพเจ้านั่งลงในที่รับแขกเพื่อรอการอนุญาตในการเข้าไปหา

ทันใดนั้นมีเด็กชายคนหนึ่งออกมา

ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า

“โอ้เด็กน้อย ในบ้านเมืองของพวกท่านนี้ คนแปลกหน้าจะถ่ายอุจจาระได้ที่ไหน ?”

เด็กชายคนนั้นได้นั่งลงแล้วเอนตัวพิงกับฝาผนังพลางกล่าวว่า

“ จระวังอย่าถ่ายในถ้ำธาร ใต้ต้นไม้ที่ให้ผล บริเวณมัสยิดทั้งหลาย ตามถนนหนทาง ด้านหลังของฝาผนังกำแพง และอย่าหันหน้าหรือหันหลัง ไปยังทิศกิบละฮ์ แล้วจงถ่ายเมื่อท่านต้องการ ”

ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจที่ได้ยินเด็กพูดออกมาอย่างนี้ จึงถามว่า

“ เธอชื่ออะไร ? ”

เขาตอบว่า

“ มูซา บินญะฮ์ฟัร บินมุฮัมมัด บินอะลี บินสุเซน บินอะลี บิน อะบีฏอลิบ ”

ข้าพเจ้าถามอีกว่า

“ โอ้ เด็กน้อย ความบาปมาจากไหน ? ”

เขาตอบว่า

“ แท้จริงความชั่วร้ายต่าง ๆ ย่อมมาจากทางใดทางหนึ่งในสามทาง ดังนี้ อาจมาจากอัลลอฮ์(ซ.บ.) แต่แน่นอน มันย่อมไม่มาจากพระองค์ เพราะไม่ เป็นการบังควรที่พระผู้เป็นเจ้าจะลงโทษบ่าวของพระองค์ในสิ่งที่เขาทำได้ กระทำ หรืออาจมาจากพระองค์ และจากบ่าวของพระองค์ด้วย แต่ต้องไม่ใช่ อย่างนั้น เพราะไม่บังควรที่ผู้ร่วมหุ้นอันมีพลังเหนือกว่าจะอธรรมต่อผู้ร่วม หุ้นที่อ่อนแอกว่า และอาจมาจากผู้เป็นบ่าวเอง เพราะถ้าหากทรงอภัย เขาก็ ให้เกียรติบนอบต่อการดำรงอยู่ของพระองค์ และถ้าหากทรงลงโทษก็ เพราะบ่าวของพระองค์กระทำบาปนั่นเอง ”

ท่านอะบูสะนิฟะฮฺได้กล่าวว่า

“ข้าพเจ้าจึงได้อำลาจากไป โดยไม่ต้องพบกับท่านอิมามศอดิก(อ)อีก เพราะเพียงพอแล้วกับสิ่งที่ได้ยินได้ฟังในที่นี้” (1)

(1) อะอฺยูบานฺ-ชีอะฮฺ 4 ก็อฟ 3/38.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 2

ฮารุน รอชิดถามท่านอิมามมุซา อัล-กาซิม(อ)ว่า

“ทำไมพวกท่านจึงมีการอ้างถึงสายสัมพันธ์ทางสายเลือดจากท่าน ศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) โดยให้คนทั้งหลายเรียกพวกท่านว่า บุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ในขณะที่พวกท่านเป็นบุตรของอะลี(อ) เพราะความจริงแล้ว คนเราย่อมนับว่าสืบสายเลือดมาจากบิดาของตนเท่านั้น ฟาฏิมะฮฺนั้นเป็นเพียงแค่ส่วนประกอบ ส่วนท่านนบี(ศ)จึงเป็นเพียง “ตา” ทางฝ่ายมารดาเท่านั้น มิใช่หรือ?”

ท่าน(อ)จึงกล่าวว่า

“โอ้ อะมีรุลมุอฺมินีน ถ้าหากท่านนบี(ศ)ฟื้นชีพขึ้นมา แล้วผู้ขอภรรยา ให้แก่ท่าน ท่านจะยอมรับไหม?”

เขาตอบว่า

“มหาบริสุทธิ์ที่เป็นของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ทำไมข้าพเจ้าจะไม่ยอมรับเพราะ เรื่องนั้นยังทำให้ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจต่อคนอาหรับและคนอะญัม(คนที่ไม่ใช่อาหรับ)มากขึ้น”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวต่อไปว่า

“แต่ทว่า สำหรับข้าพเจ้าภูมิใจโดยที่ท่านไม่ต้องสวามิภักดิ์และจัดแต่งงานให้”

เขากล่าวว่า

“เพราะเหตุใด”

ท่านอิมามมุซา(อ)ตอบว่า

“เพราะท่าน(ศ)ให้กำเนิดแก่ข้าพเจ้า แต่มิได้ให้กำเนิดแก่ท่าน”

เขากล่าวว่า

“ดีมาก ท่านมุซา แต่ท่านมีเหตุผลอย่างไร ในการที่กล่าวว่า “เราเป็นผู้สืบเชื้อสายของท่านนบี (ศ)” ทั้งๆ ที่ท่านนบี (ศ) นั้นไม่มีบุตรชายสืบสกุล ทั้งนี้เพราะสายสกุล จะสืบได้ก็แต่เพียงกับบุตรที่เป็นชายเท่านั้น หาใช่บุตรที่เป็นหญิงไม่

พวกท่านเป็นบุตรหลานที่สืบมาจากบุตรที่เป็นหญิง ฉะนั้นจึงมิใช่ผู้สืบสายสกุล มิใช่หรือ?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ข้าพเจ้าขอถามท่านเกี่ยวกับสิทธิของเครือญาติและสิทธิแห่งสุสาน นอกเสียจากว่าท่านจะไม่ให้อภัยแก่ข้าพเจ้าเนื่องจากคำถามอันนี้?”

แต่อย่างไรก็ตาม ท่านก็คงจะไม่ยอมรับคำถามอันนี้ใช่ไหม?”

ฮารูน รอชิดตอบว่า

“หามิได้ ถ้าหากว่าท่านได้แจ้งให้ข้าพเจ้าได้รับทราบถึงหลักฐานของพวกท่านในเรื่องนี้ โอบุตรของอะลี(อ) ท่านมุซาเอ๋ย ความจริงท่านก็คือ ประมุขทางศาสนาสำหรับพวกเราเหล่านั้น เรื่องนี้เป็นที่ยอมรับของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าจะไม่ให้อภัยในทุกสิ่งที่คุณถามท่าน จนกว่าท่านจะเสนอหลักฐานจากคัมภีร์ของอัลลอฮ์(ซ.บ.)ที่มีในเรื่องนี้ต่อข้าพเจ้า”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“จะอนุญาตให้ข้าพเจ้าตอบเลยไหม?”

ฮารูนกล่าวว่า

“เอาซี”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ข้าขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์(ซ.บ.)ให้พ้นจากชัยฏอนที่ถูกสาปแช่ง ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

“...และส่วนหนึ่งจากเชื้อสายของเขานั้น ได้แก่ คาวูดและซุลัยมาน และอัยยูบ และยูซุฟ และมุซาและในทำนองนี้เราตอบแทนแก่ผู้ทำความดีอีก ทั้งชะกะรียา และอิซา...”

(อัล-อันอาม: 84)

“โอ้ ท่านอะมีร์ลมุอ์มินีน ใครกันเล่าที่เป็นบิดาของท่านนบีอิซา?”

ฮารูน ร่อซิดตอบว่า

“ท่านนบีอิซา ไม่มีบิดา”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“อันที่จริงแล้ว พวกเรานับลำดับให้ท่านนบีอิซา(อ)ว่าท่านเป็น ลูกหลานของบรรดานบีต่างๆ จากสายสกุลของมรรยัม(อ) ทำนองเดียวกัน พวกเราก็อ้างการเป็นเชื้อสายของนบี(ศ)จากสายสกุลด้านท่านหญิง ฟาฏิมะฮ์(อ) จะให้บอกหลักฐานเพิ่มเติมอีกไหม ท่านอะมีร์ลมุอ์มินีน?”

ฮารูนกล่าวว่า

“เอาซี”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“อัลลอฮฺ(ซ.บ.)มีโองการว่า :

“ดังนั้นถ้าใครโต้แย้งเจ้าในเรื่องนั้น หลังจากที่ความรู้มีมายังเจ้าแล้ว ก็จงกล่าวเถิดว่า มาซิท่านทั้งหลาย เราจะเรียกลูกๆ ของเราและลูกๆ ของพวกท่านและเรียกสตรีของเรา และสตรีของพวกท่าน และตัวของเราและตัวของพวกท่าน ต่อจากนั้น เรามาสาบานกัน โดยที่เราขอให้การสาปแช่งของอัลลอฮฺมีแก่ผู้ปฏิเสธ ”

(อาลิอิมรอน: 61)

“ในครั้งนั้น ท่านนบี(ศ)ไม่ได้เรียกใครแม้สักคนเดียวให้เข้าไปอยู่ใต้ผ้ากิซาอ์ร่วมกับท่าน(ศ) และเมื่อตอนทำการสาบานกับพวกนัศอรอนอกจากท่านอะลี บิน อะบีฏอลิบ (อ) ท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ (อ) ท่านฮะซัน (อ) และท่านฮุเซน (อ) แล้วไม่มีใครอื่นอีก

จึงแปลความหมายโองการของอัลลอฮฺ (ซ.บ.) ที่ว่า

“ลูกๆ ของเรา” ได้ว่าหมายถึง “ท่านฮะซันและท่านฮุเซน”

ส่วน “สตรีของเรา” หมายถึง “ท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ”

และ “ตัวของเรา” หมายถึง “ท่านอิมามอะลี บินอะบีฏอลิบ”นั่นเอง” (2)

(2) เล่มเดียวกัน หน้า 49.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 3

ท่านรอฮิบได้ถามท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)ว่า

“รากของต้นกุเบาเป็นอย่างไรในสายตระกูลของอิซา ? เมื่อพวกท่านอยู่ในสายตระกูลของมุฮัมมัด แล้วแตกกิ่งก้านสาขาออกไปทุกสาย”

ท่านอิมามมุซา(อ)ตอบว่า

“ดวงอาทิตย์นั้น แสงของมันสาดไปถึงที่ต่างๆ ทุกแห่งหน และทุกพื้นที่ต่างๆ ที่มันอยู่ในชั้นฟ้า”

เขากล่าวว่า

“แต่ในสวนสวรรค์นั้น อาหารมิได้บกพร่องด้วยการกินเลยจริงไหม?”

ท่านอิมามมุซา(อ)ตอบว่า

“แสงสว่างในโลกนี้ไม่สามารถทำให้อะไรในสวรรค์บกพร่องไปได้เลย”

เขากล่าวว่า

“ในสวนสวรรค์มีร่มเงาที่ทอดยาวอยู่เป็นนิจใช่หรือไม่?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ช่วงเวลาก่อนดวงอาทิตย์ขึ้น ทุกสิ่งจะเป็นเงาทอดยาว

พระองค์ตรัสว่า :

“เจ้าไม่เห็นดอกหรือว่า พระผู้อภิบาลของเจ้าได้ทรงทอดร่มเงาให้ยาว
ออกไปอย่างไร ”

(อัล-ฟุรกอน: 45)

เขากล่าวอีกว่า

“แล้วจริงหรือที่ว่า การกิน การดื่มในสวนสวรรค์นั้นจะไม่ทำให้
จับถ้ำและไม่ปีศาจว่ะ ?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“ก็เหมือนทารกที่อยู่ในครรภ์นั่นเอง ?”

เขากล่าวอีกว่า

“จริงหรือที่ว่า ชาวสวรรค์ จะมีคนรับใช้ที่คอยบริการตามความ
ประสงค์โดยมิต้องสั่งงาน ”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“เมื่อเวลาที่คนเราต้องการสิ่งใด อวัยวะในร่างกายจะรับรู้สิ่งนั้นและจะทำ
ให้ตามความประสงค์ โดยที่เจ้าของไม่ต้องออกคำสั่ง ?”

เขากล่าวอีกว่า

“คุณเจตสวรรค์ทำด้วยทองคำหรือทำด้วยเงิน ?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“กุญแจสวรรค์อยู่ที่วาจาของคนเรา ที่กล่าวว่า “ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”(ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮฺ)”

รอฮิบกล่าวว่า

“จริงของท่าน ”

แล้วเขาก็เข้ารับอิสลาม เข้าร่วมกับอิมามมุซา(อ)(3)

(3) อัล-มะนากิบ เล่ม 2 หน้า 374.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 4

ท่านอิมามมุซา กาชิม(อ) ถูกถามถึงเรื่อง ‘ความขะกิน’

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ความขะกิน หมายถึงการขอมมอบหมายตนเองยังอัลลอฮฺ(ช.บ.) การสวามิภักดิ์ต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) การพึงพอใจในการกำหนด (ก่อฏอ) ของอัลลอฮฺ (ช.บ.) และถือว่าอำนาจทั้งมวลขึ้นอยู่กับ อัลลอฮฺ (ช.บ.)” (4)

(4) ตะฮ์ฟุล-อุกูล หน้า 301.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 5

ท่านอิมามมุซา(อ)ถูกถามเกี่ยวกับความหมายของ “อัลลอฮ์”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ผู้ทรงควบคุมบริหารกิจการทั้งเล็กที่สุดและยิ่งใหญ่ที่สุด” (5)

(5) อุศูลุล-กาฟี เล่ม 1 หน้า 115.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 6

ท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)ถูกถามเกี่ยวกับเรื่องของชายคนหนึ่งที่กำลังกล่าวว่า

“ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ว่า

“ฉันจะบริจาคด้วยทรัพย์สินอย่างมากมาย”

ว่าเขาควรจะบริจาคอย่างไร ?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“ถ้าคนสาบานเป็นเจ้าของฝูงแกะ เขาจะต้องบริจาคแกะ 84 ตัว ถ้าเป็นผู้ครอบครองเงินดิรฮัม เขาจะต้องบริจาค 84 ดิรฮัม หลักฐานในเรื่องนี้อยู่ที่โองการหนึ่งของอัลลอฮ์ (ช.บ.) ที่ว่า:

“และแน่นอนที่สุด อัลลอฮ์(ช.บ.)ทรงให้ความช่วยเหลือต่อผู้เจ้าที่อยูตามบ้านเมืองอันมากมาย”

(อัล-เตาบะฮ์: 25)

กล่าวคือ จำนวนบ้านเมืองในเขตของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)
ก่อนที่จะโอนการนี้จะถูกประทานลงมานั้นมี 84 แห่ง (6)

(6) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 11 หน้า 353

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 7

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ถูกถามเกี่ยวกับ ‘การที่ชายคนหนึ่งขุดสุสานของ
ผู้ตาย และตัดคอของผู้ตาย แล้วเอาผ้ากะฟั่นที่ห่อไปว่าจะมีการตัดสิน
อย่างไร?’

.

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“ต้องตัดมือเยี่ยงคนลักขโมย เพราะเขาลักผ้ากะฟั่น และต้องปรับเงิน
100 ดินารุ เพราะตัดศีรษะคนตาย เพราะเราต้องถือว่า คนตายอยู่ในฐานะ
เสมือนทารกในครรภ์มารดาที่ยังไม่ได้เป่าวิญญาณ” (7)

(7) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 11 หน้า 253.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 8

ท่านอะบูอะฮ์มัดแห่งคูรอซานได้ถามท่าน(อ)ว่า

“ การเป็นกุฟรฺ(ผู้ปฏิเสธพระผู้เป็นเจ้า)กับการตั้งภาคี(ชิริก)นั้นอันไหนมาก่อนกัน ”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ท่านมีอะไรกับปัญหานี้หรือ ข้าพเจ้าเคยสัญญากับท่านไว้อย่างไรบ้างในเรื่องการสนทนากับผู้คนทั้งหลาย ?”

ท่านอะบูอะฮ์มัดกล่าวว่า

“ ท่านอิซาม บินสะกัม สั่งข้าพเจ้าให้ถามท่าน ”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)ตอบว่า

“ การที่กุฟรฺคือสิ่งที่มาก่อน กุฟรฺคนแรกได้แก่อับลิส
(ดังกุรอานกล่าวว่า)

“ เขาคือรீนและเยอหียัม และเป็นหนึ่งในมวลผู้ปฏิเสธ ”

(อัล-บะกอเราะฮ์: 34)(8)

(8) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม 17 หน้า 203.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 9

ชาวคริสต์คนหนึ่งเดินทางมาเข้าพบค่อลีพะฮุรอซิด เขามีชื่อว่า นะฟีอ์ เป็นคนเฉลียวฉลาด วันนั้นเขาปรากฏตัวที่หน้าประตูวังของ “ฮัร-รอซิด” และมีผู้ติดตามเขาคือ อับดุลอะซีซ บินอุมร์ บินอับดุลอะซีซก็เข้ามาพบด้วย ส่วนท่านอิมามมุซา บิน ญะอฺฟร์(อ)ก็ได้เดินทางเข้ามาพร้อมกับลาตัวหนึ่ง คนเฝ้าประตูให้การต้อนรับอย่างดี และให้เกียรติกว่าคนอื่นๆ ในที่นั้น พร้อมกับอนุญาตให้ท่าน(อ)เข้ามาอย่างรวดเร็ว

นะฟีอ์ได้ถามอับดุลอะซีซว่า

“ชายผู้นี้เป็นใคร ?”

อับดุลอะซีซตอบว่า

“ท่านยังไม่รู้จักเขาอีกหรือ? ชายคนนี้คือผู้อาวุโสของตระกูลอะบูฏอลิบ นี่แหละคือท่านมุซา บินญะอฺฟร์(อ)”

นะฟีอ์กล่าวว่า

“ข้าพเจ้าแปลกใจกับคนเหล่านี้เป็นอันมาก ที่ให้เกียรติกับคนๆ นี้อย่างลึกซึ้งถึงขนาดถ้าเขาจะให้คนเหล่านี้นอนราบไปบนเตียง เขาก็ทำได้ แต่คอยดูเถิด ถ้าเขาออกมาเมื่อไหร่ฉันจะสบประมาทเขาให้ดู”

อับดุลอะซีซกล่าวกับเขาว่า

“ท่านอย่าทำเช่นนั้นเลย เพราะบรรดาอะฮุลลุลบัคนั้น เมื่อมีใครระรานพวกเขาด้วยถ้อยคำใดๆ พวกเขาจะฝากความต่ำต้อยตลอดกาลไว้กับคนๆ นั้น ”

เมื่อท่านมุซา(อ)ออกมา นะฟิอฺถือโอกาสเข้าไปดึงเชือกลาของท่าน(อ)
แล้วกล่าวว่า

“เจ้าเป็นใคร ?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“นี่เจ้า...ถ้าหากว่าเจ้าต้องการจะรู้ถึงเชื้อสาย ฉันจะบอกให้รู้ว่า ฉันคือ
บุตรของมุฮัมมัด ฮะบิบลลอฮฺ(ผู้เป็นที่รักของอัลลอฮฺ) บุตรของอิสมาอีล
ฮะบิบลลอฮฺ(ผู้ถูกเชือดโดยคำสั่งของอัลลอฮฺ)บุตรของอิบรอฮีม คอสิบลลอฮฺ
(ผู้ใกล้ชิดอัลลอฮฺ) ถ้าท่านต้องการจะรู้ถึงบ้านเกิดเมืองนอน ฉันก็จะบอกว่า
มันเป็นเมืองที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงบัญญัติไว้ให้แก่เจ้า(ถ้าหากท่านเป็นมุสลิม)
และบรรดามุสลิมไปทำฮัจญ์ที่นั่น ถ้าเจ้าต้องการจะรู้ถึงความภาคภูมิใจ
ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)ว่า มุชริก(ผู้ตั้งภาคี)ของกลุ่มชนของฉัน มุสลิม
ของกลุ่มชนของเจ้าจะไม่รู้สึกเพียงพอเลย จนกว่าเขากล่าวว่า :

โอ้ มุฮัมมัด จงออกมาเพื่อพวกเรา เราก็จะรู้สึกเพียงพอแล้วจากพวกกุเรช
...จงถอยออกไปให้ห่างจากลาเถิด ”

ว่าแล้วชาวคริสเตียนคนนั้นก็ถอยออกห่าง ด้วยอาการตื่นตกใจ แล้วผล
จากไปอย่างคนแพ่พ่าย

อัลคุดละซีฮฺกล่าวกับเขาว่า

“ฉันบอกท่านแล้วมิใช่หรือ ?”(9)

(9) บิฮารุ้ล-อันวารุ เล่ม 17 หน้า 206.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 10

ท่านพินธุ บินร่อบือได้กล่าวว่า : ครั้งหนึ่งฮารุน รอซิดได้เข้าไปทำฮัจญ์ โดยเริ่มต้นด้วยการฏอวาฟ โดยที่คนทั่วไปถูกสั่งห้ามในเวลาช่วงนั้น เพราะเขาต้องการจะทำคนเดียว ในขณะที่เขาทำอย่างนั้นอยู่ ก็มีชาวอาหรับคนหนึ่ง รีบเร่งออกมาขยับขลุกลอส ทำการฏอวาฟพร้อมกับเขา

ยามได้เข้าไปกล่าวกับเขาว่า

“นี่เจ้าจงถอยออกไปให้พ้นจากท่านคอลีฟะฮ์ก่อนเถิด ”

ชาวอาหรับผู้นั้นแสดงอาการไม่พอใจ พร้อมกับกล่าวว่า

“แท้จริงอัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงให้สิทธิเสมอภาคแก่มวลมนุษย์ในสถานที่แห่งนั้น โดยทรงมีโอองการว่า :

“ ทั้งผู้ที่อยู่ในเขตและนอกเขตล้วนเสมอเหมือนกันในสถานที่นี้ ”

(อัล-ฮัจญ์: 25)

ฮารุนสั่งให้ยามระงับการสกัดกั้นเขา ดังนั้นเมื่อรอซิดเวียนฏอวาฟ ชาวอาหรับผู้นั้นก็ฏอวาฟนำหน้าเขาไปทุกรอบจนเมื่อไปถึงหินดำ เขารุดหน้าออกไปเพื่อจะจูบ แต่ชาวอาหรับผู้นั้นก็แย่งเข้าทำการจูบก่อน ต่อมารอซิดหันไปที่อัล-มะกอมเพื่อทำนมาซ ชาวอาหรับคนนั้นก็มาซ เบื้องหน้าเขา ครั้นเมื่อฮารุน รอซิดเสร็จจากการนมาซเขาได้ให้คนไปเรียก ชาวอาหรับผู้นั้นมา

ยามกล่าวกับชาวอาหรับผู้นั้นว่า

“ จงตอบรับท่านอะมีรุลมุอัมมิน ”

ชายคนนั้นตอบว่า

“ ถ้าฉันมีธุระกับเขา ฉันจะไปหาเขาเอง แต่ถ้าเขามีธุระกับฉัน เขาต้องมาหาฉัน ”

ยามกล่าวว่า

“ จริงของท่าน ”

ครั้นแล้วฮารูนก็เข้าไปหาเขา พลังกล่าวสวัสดี ฮารูนกล่าวว่า

“ โอ้ชาวอาหรับเอ๋ย จะให้นั่งด้วยได้ไหม ? ”

ชาวอาหรับกล่าวว่า

“ จำเป็นอะไรแก่ฉันที่จะต้องขออนุญาตนั่ง เพราะนี่เป็นบ้านของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ที่ทรงประทานมาให้แก่พวกบ่าวของพระองค์ ถ้าท่านต้องการนั่งก็นั่ง ถ้าท่านต้องการไปก็ไป ”

ฮารูนได้นั่งลง แล้วกล่าวว่า

“ โอ้ ชาวอาหรับเอ๋ย คนอย่างท่านนี้ถือว่าคูหมิ่นราชวงศ์ใช่ไหม ? ”

เขาตอบว่า

“ ใช่ ”

ฮารูนกล่าวว่า

“ ฉันขอถามท่านสักอย่างหนึ่ง ถ้าตอบไม่ได้ฉันจะให้ท่านเคียวคร้อน ”

เขากล่าวว่า

“ เป็นการถามในฐานะผู้ต้องการรู้หรือว่าแกเล้งถาม ”

ฮารูนกล่าวว่า

“ เป็นการถามในฐานะผู้ต้องการรู้ ”

เขากล่าวว่า

“เชิญนั่งในที่ของผู้ถาม และจงถาม ”

ฮารุนกล่าวว่า

“กฎข้อบังคับ(พิธี)ของท่านมีอะไรบ้าง ?”

เขากล่าวว่า

“แท้จริงกฎข้อบังคับ(พิธี)ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงเมตตาให้แก่ท่านนั้นมี 1 ประการ, 5 ประการ, 17 ประการ, 34 ประการ และ 94 ประการ, 153 ประการใน 17 ประการ, ใน 12 ประการมี 1 ประการ, ใน 40 มี 1, และใน 200 มี 5, เวลาทั้งหมดมี 1 ประการ และ 1 ประการต่อ 1 ประการ ”

ฮารุน รอซิด หัวเราะเยาะพลางกล่าวว่า

“ผิดไปแล้ว ฉันถามท่านเกี่ยวกับกฎข้อบังคับ(พิธี)ของท่าน แต่ท่าน กลับคำนวณตัวเลขให้ฉันฟัง ”

เขากล่าวว่า

“ท่านยังไม่รู้ดอกหรือว่า เรื่องของศาสนาทุกประการย่อมมีการคำนวณ ในเมื่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทรงดำเนินการต่าง ๆ กับมวลมนุษย์ด้วยการคำนวณ ”

หลังจากนั้นเขาได้อ่านโองการที่ว่า :

“ถึงแม้มันจะมีน้ำหนักเพียงเมล็ดผักกาด เราก็จะนำมาแสดงให้ปรากฏ เพียงพอแก่เราแล้วซึ่งการคำนวณ ”

(อัล-อันบิยาฮ์: 47)

ฮารุนกล่าวว่า

“ ดังนั้น จงอธิบายสิ่งที่ท่านพูดมาซิ ไม่เช่นนั้น ฉันจะสั่งฆ่าท่าน ระหว่างศอฟากับมรวะฮุนีแหละ ”

ยามคนนั้นกล่าวว่า

“ ขอให้ยกชีวิตเขาไว้เพื่ออัลลอฮ์(ซ.บ.)เถิด และขอให้เห็นแก่สถานที่มะกอมแห่งนี้ ”

ชายอาหรับคนนั้นหัวเราะในคำพูดอันนั้น ฮารุน รอชิดกล่าวว่า

“ ท่านหัวเราะอะไร หรือคนอาหรับ ”

เขากล่าวว่า

“ ฉันแปลกใจต่อท่านทั้งสองมาก เพราะไม่รู้ว่ ใครกันแน่ที่โง่กว่ากัน คนหนึ่งขอให้ชะลอความตายในขณะที่วาระสุดท้ายมาถึง ส่วนอีกคนหนึ่งขอให้เอาชีวิตในขณะที่วาระสุดท้ายยังมาไม่ถึง ”

ฮารุน รอชิดกล่าวว่า

“ อธิบายสิ่งที่ท่านพูดซิ ”

เขากล่าวว่า

“ ที่ฉันพูดว่า กฎข้อบังคับมี 1 ประการนั่นคือ “ศาสนาอิสลาม” ทั้งระบบมีเพียงประการเดียว

และเขาต้องมาช 5 เวลา นั่นคือ 17 ร็อกอะฮ์ 34 สุญูด และ 94 คัจบีร และ 153 คัสบีฮ์ ส่วนที่ฉันกล่าวว่าใน 12 ประการ มี 1 ประการนั้น ได้แก่ การถือศีลอดในเดือนรอมะฎอน 1 เดือนจากเดือนทั้งหมดที่มี 12 เดือน ที่ฉันกล่าวว่าใน 40 มี 1 นั่นก็คือการที่ใครครอบครองเงินไว้ 40 ดินาร

อัลลอฮ์(ซ.บ.) กำหนดให้เขาต้องแจกจ่ายออกไป 1 ดินาร และที่ฉันกล่าวว่าใน 200 มี 5 นั้น

ได้แก่ ในทรัพย์สินที่ท่านครอบครอง 200 คิรฮัม อัลลอฮฺ (ช.บ.) ทรงมี
บทบัญญัติให้จ่าย 5 คิรฮัม ส่วนที่ว่าเวลาทั้งหมดมี 1 ประการ ได้แก่การทำ
“ฮัจญะตุลอิสลาม”(สำหรับผู้ที่มีความสามารถและอยู่ในเงื่อนไขที่ต้องทำ
ฮัจญ์ชั่วชีวิต 1 ครั้ง) และที่ว่า 1 ประการต่อ 1 ประการคือ (ผู้ใดหลังเลือดของ
บุคคลอื่น 1 ชีวิต ไม่เป็นกรรม จำเป็นจะต้องหลังเลือดของเขาเช่นกัน

ดังที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ตรัสว่า : “ชีวิตต่อชีวิต”

ฮารูนกล่าวขึ้นว่า

“เขาเก่งจริง ๆ มอบเงินให้เขา 1 ถูง”

ชายคนนั้นถามขึ้นว่า

“ฉันสมควรได้รับตุนเงินนั้นจากการพูดหรือคำถาม ”

ฮารูนตอบว่า

“จากการพูด ”

ชาวอาหรับผู้นั้นกล่าวอีกว่า

“ฉันขอถามท่านสัก 1 คำถาม ถ้าท่านตอบได้ รางวัลจะเป็นของท่านซึ่ง
ท่านจะต้องบริจาคมันไปในสถานที่อันทรงเกียรตินี้ แต่ถ้าท่านตอบไม่ได้
ท่านจะต้องจ่ายรางวัลเพิ่มมาอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งฉันจะจ่ายให้แก่คนยากจนใน
หมู่ของฉัน ”

ฮารูน รอซิดได้สั่งให้นำรางวัลออกมา แล้วกล่าวว่า

“จงถามในสิ่งที่ท่านอยากถาม ”

ชาวอาหรับผู้นั้นกล่าวว่า

“จงบอกเรื่องแมลงปีกแข็งสีดำว่า มันจะป้อนอาหารหรือให้นมลูกของ
มันอย่างไร ?”

ฮารูน รอซิดสะอื้น พลังกล่าวว่า

“คนอาหรับเอ๋ย ใครเขาถามปัญหาอย่างนี้กันบ้าง ?”

ชายอาหรับผู้นั้นกล่าวว่า

“ฉันได้ยินคนที่เคยได้ยินท่านศาสนทูต(ศ)ที่ได้กล่าวว่า

“ใครที่ เป็นผู้ปกครองของหมู่ชนใด เขาจะต้องมีสติปัญญาที่เข้ากันได้กับคนหมู่นั้น ท่านเป็นผู้นำในประชาชาตินี้จำเป็นจะต้องไม่ถูกถามปัญหาใดๆ เกี่ยวกับศาสนาของท่าน และไม่ต้องถูกถามถึงเรื่องหลักพิธีต่างๆ ด้วย นอกจากต้องคอยเป็นฝ่ายถามอย่างเดียวเท่านั้นหรือ ? แล้วท่านมีคำตอบในเรื่องนี้หรือเปล่า ?”

ฮารูน รอชิดกล่าวว่า

“ขอให้อัลลอฮ์(ช.บ.)เมตตาท่านเถิด ข้าพเจ้าตอบไม่ได้ ดังนั้นจึงอธิบายสิ่งที่ท่านกล่าวเถิด และจงเอารางวัลไปสองเท่า”

ชายอาหรับผู้นั้นกล่าวว่า

“แท้จริง อัลลอฮ์(ช.บ.)นั้น เมื่อพระองค์ทรงสร้างโลก พระองค์ทรงสร้างสัตว์โลกทั้งชนิดที่ไม่มีเลือดและไม่มีมูล พระองค์ทรงสร้างมาจากดิน และทรงบันดาลให้มันมีเครื่องยังชีพและชีวิต

การเป็นอยู่ของมันมาจากดิน เมื่อตัวอ่อนแยกออกมาจากผู้ให้กำเนิดมัน แม่ของมันไม่ได้ป้อนอาหาร และนมใด ๆ การเป็นอยู่ของมันทั้งหมดมาจากดิน”

ฮารูน รอชิดกล่าวว่า

“ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ว่า ไม่เคยมีใครเคยผ่านการทดสอบกับคำถามอย่างนี้”

ชายอาหรับคนนั้นรับเอารางวัลแล้วเดินออกไป คนทั้งหลายเดินตามหลังเขาไปด้วย แล้ว

ถามได้ถึงชื่อของเขา ปรากฏว่า ชื่อเขาคือ มูซา บินญะอฺฟิร(อ) เมื่อคนมาบอกเช่นนั้นแก่ฮารูน รอซิด

เขาได้กล่าวว่า

“ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺว่า แน่แน่นอนใบไม้นี้สมควรแล้วที่ต้องมาจากต้นไม้ต้นนั้น ” (10)

(10) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 11 หน้า 275.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 11

มีชายคนหนึ่งกล่าวถึงเรื่องที่คนกลุ่มหนึ่งแอบอ้างว่า

“แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะเสด็จลงมาสู่ชั้นฟ้าแห่งโลกคุณยา ”

ท่านอิมามมูซา กาซิม(อ)กล่าวว่า

“แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะไม่เสด็จลงมา เพราะการประจักษ์แจ้งของพระองค์ในสิ่งที่อยู่ใกล้หรือไกลนั้นเท่าเทียมกัน ความใกล้ชิดได้ไกลจากพระองค์เลย และความไกลมิได้ใกล้ต่อพระองค์เลย

พระองค์ไม่มีความต้องการต่อสิ่งใดทั้งสิ้น แต่ทุกสิ่งต้องการพระองค์ พระองค์ผู้ทรงครอบครองความสมบูรณ์ทั้งมวล ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.) พระองค์คือผู้ทรงมีอำนาจ ทรงมีวิทย์ปัญญา

ส่วนคำกล่าวว่า ของพวกที่พรรณนาถึงคุณลักษณะของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ที่กล่าวว่า “อัลลอฮฺ(ช.บ.) เสด็จลงมาขึ้น” จะบอกกล่าวว่า

“พระองค์ทรงสูงส่งยิ่งกว่าเรื่องนี้ การกล่าวเช่นนั้น เป็นการลดหย่อน และเป็นการเพิ่มเติมให้แก่อัลลอฮฺ(ช.บ.) สิ่งที่เกิดขึ้นไหวอยู่ทุกอย่างนั้นย่อมต้องการผู้ทำให้เกิดความเคลื่อนไหว ดังนั้น ผู้ใดสงสัยในเรื่องของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ด้วยความสงสัยอย่างใดอย่างหนึ่งเท่ากับเขาเสียหายไปแล้ว

ดังนั้นจะระวังระไวในเรื่องคุณลักษณะของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ต่อการที่กล่าวออกไปในลักษณะที่กำหนดใดๆ ทำให้เกิดความบกพร่อง หรือเกิดการต่อเติม หรือเกิดความเคลื่อนไหว และเสด็จลงมาสถิตย์ หรือประทับยืนอยู่หรือนั่งอยู่เฉยๆ เพราะแท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงยิ่งใหญ่เกินจากการกล่าวถึงคุณลักษณะใดๆ” (11)

(11) อัล-เอียะฮฺศุดียาญญ์ เล่ม 2 หน้า 156.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 12

ท่านดาอูด บินกอบีเศาะฮฺกล่าวว่า : ข้าพเจ้าได้ยื่นท่านอิมามริฎอ(อ)กล่าวว่า บิดาของข้าพเจ้าถูกถามว่า

“อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงยับยั้งกิจการใดๆ ที่ทรงบัญชาไปแล้วด้วยหรือ? หรือว่าทรงห้ามในกิจการใดๆ ที่ทรงมีความประสงค์ หรือว่าพระองค์ทรงช่วยเหลือใด ๆ ที่พระองค์ไม่ทรงต้องการ ?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ที่ท่านถามว่า อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงยับยั้งกิจการใดๆ ที่ทรงบัญชาไปแล้วด้วยหรือ ? นั้น ขอตอบว่า จะเป็นอย่างนั้นไปไม่ได้ เพราะถ้าหากเป็นไปอย่างนั้นก็เท่ากับพระองค์ย่อมจะต้องทรงยับยั้งมิให้อิบลิศกราบนีอาดัม(อ) และถ้าทรงยับยั้งอิบลิสโดยให้มีเหตุอุปสรรคจากพระองค์

พระองค์ก็จะไม่ทรงสาปแช่งอิบลิส ส่วนประเด็นที่ท่านถามว่า พระองค์ทรงห้ามในกิจการใดๆ ที่พระองค์ทรงมีความประสงค์ด้วยหรือ ?”

ก็ขอตอบว่า จะเป็นอย่างนั้นไปไม่ได้ เพราะถ้าหากเป็นไปอย่างนั้น ก็เท่ากับว่า เมื่อทรงห้ามนีอาดัม(อ)มิให้รับประทานผลไม้แล้ว พระองค์ทรงมีความประสงค์จะให้เขารับประทานมัน? และถ้าพระองค์ทรงประสงค์ให้นีอาดัม(อ)รับประทานผลไม้แล้ว พระองค์ก็จะไม่ทรงมีโอภาปราศรัยว่า :

“และอาดัมได้ละเมิด ดังนั้นเขาจึงผิดพลาด ”

(กุอฮา: 121)

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺว่า เป็นไปไม่ได้ที่ว่า พระองค์จะทรงบัญชาสิ่งหนึ่งแต่มีความประสงค์อีกอย่างหนึ่ง

ส่วนประเด็นที่ท่านถามว่า : พระองค์ทรงช่วยเหลือในกิจการที่พระองค์มิทรงปรารถนาด้วยหรือ ?”

ขอตอบว่า จะเป็นอย่างนั้นไปไม่ได้ และอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงสูงส่งเกินกว่าการที่จะช่วยเหลือให้เกิดการสังหารบรรดานบีต่างๆ ช่วยเหลือให้มีการปฏิเสธพวกเขาเหล่านั้น และการสังหารอิมามสุเซนและบุตรหลานจำนวนมากเหล่านั้น จะเป็นไปได้อย่างไรที่จะทรงช่วยเหลือในสิ่งที่พระองค์ไม่ปรารถนา แน่นอนพระองค์ทรงเตรียมไฟนรกอยู่อันนัมไว้สำหรับผู้ฝ่าฝืน และทรงสาปแช่งผู้ที่ปฏิเสธการปฏิบัติตามพระองค์

หากเป็นไปได้ว่าพระองค์ทรงช่วยเหลือในสิ่งที่พระองค์ไม่ทรง
ปรารถนา ก็เท่ากับว่า ทรงให้ความช่วยเหลือฟรีเอว่นในเรื่องการเป็นผู้
ปฏิเสศ และที่เขาอ้างตนว่า เป็นพระผู้เป็นเจ้าในสากลโลก ท่านเห็นด้วย
กระนั้นหรือ ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงปรารถนาให้ฟรีเอว่นอ้างตนเองว่าเป็น
พระผู้เป็นเจ้า ? ผู้ใดที่กล่าวอย่างนั้นจะต้องขอกฎโทษ เขาจะต้องขอกฎ
โทษต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) เนื่องจากการกล่าวเท็จต่อพระองค์ มิเช่นนั้นเขาจะต้อง
ถูกตัดคอ” (12)

(12) อ้างเล่มเดิม หน้า 158.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 13

ฮารูน รอซิดถามท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)ว่า

“ทำไมพวกท่านจึงมีเกียรติยศยิ่งกว่าเรา ทั้ง ๆ ที่เราและพวกท่านต่างก็มา
จากตระกูลเดียวกัน คือลูกหลานของอับดุลมุฏฏอลิบ ทั้งเราและพวกท่าน
เป็นหนึ่งในเดียวกัน พวกเราคือลูกหลานของอับบาต พวกท่านคือลูกหลาน
ของอะบูฏอลิบ คนทั้งสองคือลุงของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ความใกล้ชิด
ของเขาทั้งสองคนต่อท่านนบี(ศ)มีเท่าเทียมกัน ?”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)กล่าวว่า

“พวกเราใกล้ชิดกว่า”

ฮารูน รอชิดกล่าวว่า

“ใกล้ชิดกว่าอย่างไร?”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)กล่าวว่า

“เพราะ अबดุลลอฮ์กับอะบูฏอลิบนั้นร่วมพ่อแม่เดียวกัน

ส่วน अबباسบรรพบุรุษของพวกท่านมิได้ร่วมมารดาเดียวกับ अबดุลลอฮ์
และอะบูฏอลิบ”

ฮารูน รอชิดกล่าวอีกว่า

“ทำไมพวกท่านอ้างว่าตนเองเป็นทายาทของท่านนบี(ศ)ทั้งๆ ที่ผู้เป็น
ลุงย่อมมีสิทธิเหนือผู้เป็นลูกของลุง และท่านศาสนทูต(ศ)นั้นได้เสียชีวิตลง
ในขณะที่อะบูฏอลิบได้เสียชีวิตไปก่อนแล้ว

ส่วน अबباسคือลุงที่ยังมีชีวิตอยู่?”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)กล่าวตอบว่า

“ท่านอะมีรุลมุอ์มินีนจะไม่ถามคำถามนี้ได้ไหม แล้วถามเรื่องอื่นก็ได้
ทั้งนั้นตามความประสงค์”

ฮารูน รอชิดกล่าวว่า

“ไม่ ท่านจะตอบหรือไม่ตอบ?”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)กล่าวว่า

“ขอท่านรับรองความปลอดภัยแก่ข้าพเจ้าก่อน”

ฮารูน รอชิดกล่าวว่า

“ข้าพเจ้ารับรองความปลอดภัยแก่ท่าน ก่อนจะพูดอยู่แล้ว”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)กล่าวว่า

“ในคำสอนของท่านอะลี บินอะบีฏอลิบ(อ)นั้นมีอยู่ว่าสำหรับบุตรแห่งสายโลหิตไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงย่อมไม่มีส่วนของมรดกให้แก่ใคร นอกจากบิดามารดา สามีและภรรยา และเมื่อมีบุตรแห่งสายโลหิตก็ไม่ต้องแบ่งมรดกใด ๆ ให้แก่ลุง คัมภีร์อันทรงเกียรติและหลักขุนนะฮ์มิได้กล่าวว่าอย่างนั้น นอกจากพวกตีมและพวกอะดี กับพวกบะนีอุมัยยะฮ์ เท่านั้นที่กล่าวว่า “ลุงคือบิดา”

ความเห็นของพวกเขาไม่ตรงกับความเป็นจริงและไม่มีแบบอย่างมาจากท่านศาสนทูตแต่อย่างใด

ใครก็ตามที่กล่าวโดยคำสอนของท่านอะลี(อ) ย่อมเป็นนักปราชญ์ที่มีหลักเกณฑ์ตัดสินที่แตกต่างกับ

หลักเกณฑ์ตัดสินของคนเหล่านั้น ท่านนุส บินดิรจญ์เองก็ได้กล่าวในปัญหานี้ด้วยคำสอนของท่านอะลี(อ) และได้ตัดสินไปอย่างนั้น

เมื่อท่านอะมีร์ลมุอ์มินีนแต่งตั้งเขาให้เป็นผู้ปกครองชาวอิยิปต์ ชาวคูฟะฮ์ ชาวบัศเราะฮ์ ท่านก็ดำเนินการตัดสินไปตามหลักการนี้”

ฮารูน รอชิดได้ออกคำสั่งให้นำคนที่สอนแย้งกับคำสอนนี้มาพบ เช่น ท่านซุฟยาน อัษเษรี ท่านอิบรอฮีม อัล-มาซีนีและท่านฟาฏิล บินอียาญ ซึ่งคนเหล่านั้นยืนยันว่า

“นั่นคือคำสอนของท่านอะลี(อ)ในเรื่องนี้จริง”

เขาจึงกล่าวกับคนเหล่านั้นว่า

“แล้วทำไมพวกท่านจึงไม่สอนไปตามนั้น ในเมื่อนุส บินดิรจญ์ ก็ตัดสินอย่างนั้น ?”

พวกเขากล่าวว่า

“เราดูความจำเป็นบังคับ ท่านอะมีร์ลุมูฮ์มีนีนก็เคยทราบเรื่องนี้จากคำสอนของบรรพชนรุ่นก่อน อันอ้างถึงคำสอนของท่านนบีมุฮัมมัด(ศ)ที่ว่า ‘อะลีคือผู้ตัดสินที่ดีที่สุดในหมู่พวกท่าน’

และท่านอุมัร บินค็อฏฏอบเองก็ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า “อะลีคือผู้ตัดสินที่ดีที่สุดของเรา” เขาคือคนที่เป็นที่ยอมรับ เพราะเรื่องราวต่างๆ ทั้งหมดที่ท่านนบี(ศ)ได้กล่าวยกย่องสาวกของท่าน(ศ)นั้นมีอยู่ในตัวของท่านอะลิตั้งสิ้น เช่น ความเป็นเครือญาติ ความเคร่งครัดต่อบทบัญญัติ ความรู้อันเป็นเรื่องราวในแง่หลักการตัดสิน ”

ฮารูน รอชีดกล่าวว่า

“พูดต่อไปเถิด ท่านมุซาเอีย ”

ท่านอิมามมุซา (อ)กล่าวว่า

“ผู้ที่อยู่ในชุมนุมทั้งหลาย โดยเฉพาะฝ่ายของท่านมีความไว้วางใจได้ใช่ไหม ?”

ฮารูน รอชีดกล่าวว่า

“ไม่เป็นไร ”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ท่านนบี(ศ)มิได้มอบมรดกให้แก่ใคร ถ้าไม่อพยพและจะไม่มอบหมายอำนาจให้นอกจากผู้ที่ได้อพยพ ”

ฮารูนกล่าวว่า

“ท่านมีหลักฐานอะไร ?”

ท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)กล่าวโอองการของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ที่ว่า :

“และบรรดาผู้ที่ศรัทธาแต่ไม่อพยพนั้น เจ้าไม่ต้องมอบอำนาจการปกครองใด ๆ แก่พวกเขาจนกว่าพวกเขาจะอพยพ”

(อัล-อันฟาล: 72)

“และอันที่จริงแล้วลุงของฉันคือท่านอับบาส ไม่ได้ทำการฮิจเราะฮฺ (อพยพ)”

ฮารูนถามว่า

“ท่านมุซาเอ๋ย ท่านเคยกล่าวเรื่องนี้กับศัตรูคนใดของเรามาแล้วหรือไม่ หรือว่าเคยบอกพวกนักปราชญ์ฟุเกอฮาฮ์ มาบ้างแล้ว?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ขอยืนยันต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)ว่า ไม่ และยังไม่มีใครถามเรื่องนี้เลย นอกจากอะมีรุลมุอมีนีน” (13)

(13) อ้างเล่มเดิม หน้า 163.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 14

ท่านอะลี บินฮักฎีนกล่าวว่า คอลิฟะฮฺมะฮฺดีได้ถามอิมามมุซา กาซิม(อ) เกี่ยวกับเรื่องของ “สุร่าว่ามันเป็นสิ่งต้องห้ามตามคำสั่งในคัมภีร์ของอัลลอฮฺ (ช.บ.)หรือเปล่า เพราะคนทั้งหลายรู้แต่เพียงว่า มีการสั่งห้ามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แต่ไม่รู้ว่าจะต้องห้ามตามศาสนบัญญัติหรือไม่ ?”

ท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)กล่าวว่า

“มันเป็นข้อห้ามตามคัมภีร์ของอัลลอฮฺ(ช.บ.) โอ้ ท่านอะมีรุล มุอฺมินีน ”

คอลิฟะฮฺมะฮฺดีกล่าวว่า

“ โอ้ ท่านอะบูลฮะซัน มันเป็นข้อห้ามตามคัมภีร์ของอัลลอฮฺ(ช.บ.) จาก โองการใด ?”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงมีโองการว่า :

“อันที่จริง พระผู้อภิบาลของฉันทรงห้ามความชั่วทั้งประเภทที่เปิดเผย และประเภทซ่อนเร้นและห้ามความบาป และการละเมิดโดยไม่ชอบธรรม ”
(อัล-อะอฺรอฟ : 33)

หมายเหตุ

(จะเห็นได้ว่าท่านอิมามมุซา (อ) เรียกฮารุน ร่อซิดว่า “อะมีรุล มุอฺมินีน”

โดยเหตุผลของการตกอยู่ในภาวะจำยอม)

สำหรับคำว่า “ประเภทที่เปิดเผยนั้น” ได้แก่ การลวงประเพณีอย่างเปิดเผย ซึ่งเป็นความชั่วที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในหมู่ชนผู้มั่งคั่ง

ส่วนคำว่า ‘ประเภทที่ซ่อนเร้น’ หมายถึง เรื่องของสตรีที่บิดาได้แต่งงานด้วยแล้ว เพราะคนในสมัยก่อนที่จะมีการแต่งงานปี (ศ) นั้น ถ้าใครมีภรรยา แล้วตนเองได้ตายไป บุตรชายจะสามารถแต่งงานกับนางได้ ถ้านางมิใช่มารดาของตน ซึ่งอัลลอฮ์ (ซ.บ.) ทรงห้ามในเรื่องนี้

สำหรับคำว่า ‘ความบาป’ มันหมายถึง ‘สุรา’ เพราะอัลลอฮ์ (ซ.บ.) ทรงมีคำตรัสในที่อื่นว่า:

“พวกเขาถามเจ้า ในเรื่องสุราและการพนัน จงกล่าวเถิด ในเรื่องนั้นเป็นบาปอันใหญ่หลวง”

(อัล-บะกอเราะฮ์: 219)

สำหรับคำว่า “ความบาป” ในคัมภีร์ของอัลลอฮ์ (ซ.บ.) ณ ที่นี้ หมายถึง “สุราและการพนัน” และมันเป็นบาปใหญ่ ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ (ซ.บ.)

ค่อลีฟะฮ์มุฮัมมัดกล่าวว่า

“โอ้อะลี บินยักญีน ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ว่า นี่คือการวินิจฉัยของพวกเขา ตระกูลฮาซิม ”

ท่านอะลี บินยักญีนกล่าวว่า

“ท่านพูดความจริง ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ โอ้ ท่านอะมีรุลมุอ์มินีน มวลการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์ ที่ไม่ได้นำความรู้นี้ออกไปจากพวกท่าน อะฮ์ลุลบััยตุ ”

แล้วยังกล่าวอีกว่า

“ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ อัล-มะฮฺดีไม่รีรอที่จะกล่าวกับข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้า
ถูกแล้ว พวกนอกคอก(รอฟีฎี)” (14)

(14) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 11 หน้า 277.

ถาม~ตอบ

เรื่องที่ 15

ท่านมุฮัมมัด บินอะบิอุมัยรฺได้กล่าวว่า : ข้าพเจ้าเคยได้ถามท่านอิมามมุซา
(อ)ว่า

“บุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)เอ๋ย โปรดสอนเรื่องหลักเตาฮีด
(เอกภาพของอัลลอฮ์(ช.บ.))ให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“อะบูอะฮฺมัดเอ๋ย ในเรื่องหลักเอกภาพของอัลลอฮ์(ช.บ.)นั้น
ท่านจงอย่ากล่าวให้เกินเลยไปจากที่อัลลอฮ์(ช.บ.)ตรัสไว้ในคัมภีร์ของ
พระองค์ มิฉะนั้นท่านจะเสียหาย จงรู้ไว้เถิดว่า อัลลอฮ์(ช.บ.) ทรงมีองค์เดียว
เป็นองค์เดียวอันเป็นที่พึ่ง ไม่ให้กำเนิดเพื่อสืบทายาท และไม่ถูกประสูติ
เพราะจะเป็นภาคี ไม่มีมเหสี ไม่มีบุตร และไม่มีหุ้นส่วนใด ๆ ทรงดำรงชีวิต
อยู่โดยไม่ตาย ทรงมีอำนาจโดยไม่อ่อนแอ ทรงยิ่งใหญ่เกรียงไกร โดยไม่
แพ้พ่าย ทรงสุขุมโดยไม่ริบร้อน ทรงดำรงอยู่ตลอดไปโดยไม่แปรเปลี่ยน
ทรงคงอยู่ตลอดไปโดยไม่สูญสลาย ทรงมั่นคงแน่นอน โดยไม่เสื่อมคลาย
ทรงมั่งคั่งเหลือล้นโดยไม่ขาดแคลน

ทรงมีเกียรติยศยิ่งโดยไม่ตกต่ำ ทรงมีความรู้โดยไม่โง่เขลา ทรงยุติธรรมโดยไม่อธรรม ทรงเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โดยไม่ตระหนี่ สติปัญญาใดๆ ย่อมจำกัด ขอบเขตของพระองค์มิได้ มโนภาพใดๆ ย่อมไม่ถูกต้องต่อพระองค์ ขอบเขตใด ๆ ไม่อาจโอบล้อมพระองค์ สถานที่ใด ๆ มิอาจรองรับพระองค์ สายตาใด ๆ มิอาจสัมผัสพระองค์ พระองค์ทรงมีความอ่อนโยน ทรงเปิดเผย และไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ ทรงได้ยิน ทรงมองเห็น พระองค์ทรงมีโครงการว่า :

“ ที่ได้มีการกระชับสนทนากันสามคน ย่อมมีพระองค์เป็นบุคคลที่สี่ ที่ใดมีห้าคน พระองค์ย่อมเป็นที่หก ไม่ว่าน้อยกว่านั้นหรือมากกว่านั้น จะต้องมิพระองค์อยู่ด้วยทั้งสิ้น ไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ ณ ที่ใด ”

(อัล-มูญาดะละฮะ: 7)

พระองค์นั้นเป็นองค์แรก ซึ่งไม่มีใครดำรงอยู่ก่อนพระองค์ทรงเป็นองค์สุดท้ายที่ไม่มีใครดำรงอยู่ ภายหลังจากพระองค์ พระองค์ทรงเป็นองค์แรกเริ่ม เดิมทีไม่มีสิ่งใดที่เพิ่งถูกสร้างมาคล้ายคลึงพระองค์ ทรงอยู่เหนือลักษณะทั้งหลายของบรรดาสิ่งถูกสร้าง ทรงสูงสุด ทรงยิ่งใหญ่เกรียงไกร ”

(15)

(15) อัล-เตาฮีด หน้า 77

ความดีงามพิเศษ :

บทขอพรของอิมามมุซา กาซิม(อ)

บรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)นั้นมีความดีงามพิเศษมากมายที่ไม่มีผู้ใดเทียบได้ ท่าน(อ)เหล่านั้นมีเกียรติคุณที่โดดเด่นเป็นพิเศษกันแต่เพียงกลุ่มเดียวสำหรับความดีงามเหล่านั้นในหมู่ประชาชาตินี้

เรื่องคุออาอ์(บทขอพร)คือลักษณะพิเศษอันมากมายอีกประการหนึ่งที่บรรดาสาวกและตาปีอื่นทั้งหลายไม่มีโอกาสเทียบเทียมได้เลย แม้แต่คนเดียว อีกทั้งบรรดานักปราชญ์อื่น ๆ ในรุ่นถัดมาก็ตาม กล่าวคือ ได้มีการบันทึกคุออาอ์ของแต่ละท่านไว้มากมาย ซึ่งบรรดานักปราชญ์ของเราได้เก็บรวบรวมไว้นับร้อยๆ เรื่องบรรดาอิมาม(อ)เป็นมนุษย์ที่รู้จักจริงเกี่ยวกับระเบียบแบบแผนที่บ่าวของอัลลอฮ์(ช.บ.)จำเป็นจะต้องดำเนินการปฏิบัติในยามสนทนากับพระองค์ และรู้ว่าควรจะเป็นอย่างไร สำหรับการถ่อมตน

การขอพึ่งพิง และตัดขาด(จากทุกสิ่งทุกอย่าง) เพื่ออัลลอฮ์(ช.บ.)

ในหนังสือนี้เราได้ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับการอิบาดะฮ์โดยละเอียดของท่านอิมาม(อ)ผ่านมาแล้ว ต่อไปนี้จะเป็นการบันทึกคุออาอ์บางบทบางตอนของท่าน(อ)ดังนี้

ดูอาห์

บทที่ 1

เป็นบทดูอาห์บทหนึ่งของอิมามที่ 7

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าฯขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮ์ และขอปฏิญาณตนว่า มุฮัมมัดเป็นบ่าวและเป็นศาสนทูตของพระองค์ แท้จริงศาสนาอิสลามย่อมเป็นไปตามที่พระองค์ตรัสไว้ ศาสนาย่อมเป็นไปตามที่พระองค์ทรงวางกฎไว้ คัมภีร์ย่อมเป็นไปตามที่พระองค์ทรงประทานให้ไว้ คำสอนย่อมเป็นไปตามที่พระองค์ตรัสไว้ แท้จริงอัลลอฮ์คือ ผู้ทรงสิทธิอันชัดแจ้ง ความเจริญสุริยมงคลของอัลลอฮ์พึงมีแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของท่าน ”

“ข้าแต่อัลลอฮ์ ข้าฯดำรงอยู่ในความคุ้มครองของพระองค์ ชีวิตของข้าฯนอนบ้นต่อพระองค์ ใบหน้าของข้าฯหันสู่พระองค์ กิจการงานของข้าฯขอมอบหมายยังพระองค์ ร่างกายของข้าฯนอนบ้นยังพระองค์ กลัวเกรงพระองค์ และมุ่งหวังต่อพระองค์ ข้าฯศรัทธาต่อคัมภีร์ของพระองค์ที่ทรงประทานมาแก่ศาสนทูตของพระองค์ที่ทรงส่งมา ”

“โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงข้าฯเป็นคนยากจน ณ พระองค์ ขอได้ทรงโปรดประทานเครื่องยังชีพแก่ข้าฯโดยอย่าได้คำนวณ

แท้จริงพระองค์ทรงประทานเครื่องยังชีพให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ โดยไม่มีการคำนวณ ”

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริง ข้าฯวิงวอนขอเครื่องยังชีพที่ดั่งามทั้งหลาย และละ
เว้นความเลวร้ายทั้งหลาย และขอให้พระองค์อภัยโทษให้แก่ข้าฯ ”

“โอ้อัลลอฮฺ ข้าพระองค์ขอความกรุณาของพระองค์ที่ทรงเป็นเจ้าของ
ได้โปรดบันดาลให้ข้าฯได้ออกห่างจากความชั่วอันมาจากข้าฯ ด้วยความดี
อันมาจากพระองค์ และขอให้พระองค์ประทานความดีอย่างมากมายที่
พระองค์มิได้ประทานให้แก่บ่าวคนใดให้แก่ข้าฯ ”

“โอ้อัลลอฮฺ ข้าฯขอความคุ้มครองให้พ้นจากทรัพย์สินที่เป็นตัว
ทดสอบ(พินนะฮฺ)แก่ข้าฯ ให้พ้นจากบุตรที่เป็นศัตรูของข้าฯ ให้พ้นจากบุตร
ที่เป็นศัตรูของข้าฯ ”

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริง พระองค์ทรงเห็นฐานะความเป็นอยู่ของข้าฯ ทรง
ได้ยินคุอาฮ์และคำพูดของข้าฯ ทรงรู้ในความจำเป็นของข้าฯ ข้าฯขอต่อพระ
นามทั้งมวลของพระองค์ ได้โปรดทำให้ความ ต้องการทั้งหลายในชีวิตทาง
โลกนี้และปรโลกของข้าฯได้บรรลุผล ”

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงข้าฯขอคุอาฮ์ต่อพระองค์อันเป็นคุอาฮ์ของบ่าวผู้ซึ่ง
ด้อยในความสามารถเดือดร้อนเป็นอย่างนัก มีความทุกข์อย่างสาหัส มี
ความสามารถน้อยนิด และมีการงานที่ตกต่ำเป็นคุอาฮ์ของผู้ที่ไม่มีใคร
ช่วยเหลือได้นอกจากพระองค์ เป็นความอ่อนแอที่ไม่มีใครช่วยได้นอกจาก
พระองค์

ข้าฯขอความดีต่าง ๆ ทั้งมวล ขอเกียรติคุณ ขอความดีความเมตตาทั้งมวล
ของพระองค์ ได้โปรดเมตตาต่อข้าฯ และให้ข้าฯพ้นจากไฟนรก”

“โอ้พระองค์ ผู้ทรงบันดาลให้แผ่นดินอยู่เหนือน้ำ ทรงบันดาลให้
ฟากฟ้าอยู่ในห้วงอากาศ

โอ้ผู้ทรงเอกะ ก่อนทุกสิ่งที่เป็นหนึ่งเดียว โอ้ ผู้ทรงเป็นหนึ่งหลังจากทุก
ๆ สิ่ง โอ้ผู้ซึ่งไม่มีใครรู้ว่า พระองค์ทรงเป็นอย่างไร นอกจากพระองค์ และ
ไม่มีใครรู้ซึ่งถึงอำนาจของพระองค์ นอกจากพระองค์ โอ้พระองค์ผู้ทรงดำรง
อยู่กับกิจการงาน โอ้พระองค์ผู้ทรงให้ความช่วยเหลือ โอ้พระผู้ช่วยบรรดาผู้
เดือดร้อน โอ้พระผู้ทรงตอบรับคำขอของคนเดือดร้อน โอ้พระผู้ทรงมีความ
เมตตาในโลกนี้และปรโลก เป็นพระผู้ทรงกรุณาปรานี โอ้พระผู้อภิบาลของ
ข้าฯ โปรดเมตตาข้าฯ อย่าให้ข้าฯหลงผิด และอย่าชิงชังข้าฯตลอดกาล
แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งการสรรเสริญยิ่ง

โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของท่านเทอญ” (1)

(1) อัล-บะละดุล-อะมีน หน้า 101.

ดูอาฮ์

บทที่ 2

เป็นดูอาฮ์ของอิมามมุซา กาซิม(อ)หลังนมาซซุฮรี

ท่านมุฮัมมัด บินซุลัยมานเล่าว่า : บิดาของท่านกล่าวว่า ครึ่งหนึ่งข้าพเจ้าได้ออกเดินทางไปกับท่านอิมามอะบุลอะซัน(อ) หรือมุซา บินญะอ์ฟิร เมื่อท่าน(อ)นมาซซุฮรีเสร็จแล้ว ท่าน(อ)ได้อ่านดูอาฮ์ในขณะที่ทรุดตัวลงกราบอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ด้วยอาการเศร้าสร้อย น้ำตาหลังไหล ท่าน(อ)กล่าวว่า

“โอ้พระผู้อภิบาลของข้าฯ ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยลิ้น ถ้าพระองค์ทรงประสงค์อาจทรงให้ข้าฯเป็นไปก็ได้ ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยตา ถ้าพระองค์ทรงประสงค์อาจทรงทำให้ข้าฯตาบอดเสียก็ได้ ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยหู หากพระองค์ทรงประสงค์อาจทรงทำให้ข้าฯหูหนวกเสียก็ได้

ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยมือ ถ้าพระองค์ทรงประสงค์อาจทรงทำให้ข้าฯมือด้วนเสียก็ได้ ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยเท้า ถ้าพระองค์ทรงประสงค์อาจทรงทำให้ข้าฯขาด้านเสียก็ได้

ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยอวัยวะสืบพันธุ์ ถ้าพระองค์ทรงประสงค์อาจทรงทำให้ข้าฯเป็นหมันเสียก็ได้ ข้าฯทรมต่อพระองค์ด้วยอวัยวะเรื้อนร่างที่ทรงประทานให้แก่ข้าฯ และสิ่งนี้ข้าฯไม่มีสิ่งใดๆ ตอบแทนแก่พระองค์ได้”

บิดาของท่านมุฮัมมัด เล่าอีกว่า หลังจากนั้นข้าพเจ้าได้นับจำนวนครั้ง ในคำที่ท่านกล่าวว่า

“อัล-อัฟว อัล-อัฟว” (ขอภัย ขอภัย) ได้ 1,000 ครั้ง จากนั้นท่าน (อ) แบนแก้มขวาลงบนดิน แล้วข้าพเจ้าได้ยืนท่าน (อ) กล่าวว่า

“ข้าฯล่วงเกินต่อพระองค์ด้วยความผิดของข้าฯ ข้าฯได้กระทำความชั่ว และอธรรมต่อตัวของตัวเอง ดังนั้นได้โปรดให้อภัยแก่ข้าฯ เพราะไม่มีใคร อภัยความผิดพลาดได้ นอกจากพระองค์ โอ้ นายของข้าฯ โอ้ นายของข้าฯ นายของข้าฯ นายของข้าฯ”

ท่าน(อ)ก็แบนแก้มซ้ายลงบนดิน แล้วกล่าวว่า

“โปรดให้ความเมตตาต่อผู้ทำบาป”

อ่านดังนี้สามครั้ง หลังจากนั้นท่าน(อ)จึงยกศีรษะขึ้น(2)

(2) อัล-บะละดุล-อะมีน หน้า 101.

ดูอาอ์

บทที่ 3

เป็นดูอาอ์อีกบทหนึ่งของอิมามมุซา(อ)

“โอ้ ผู้ทรงดำรงอยู่ก่อนสิ่งทั้งหลาย โอ้ผู้ทรงได้ยินทุกเสียงสำเนียง ทั้งดังและค่อย โอ้ผู้ทรงประทานชีวิตให้หลังจากตาย ความมิดมิดอันใดย่อมไม่ครอบคลุมพระองค์เลย ภาษาอันหลากหลายย่อมไม่ทำให้พระองค์ทรงสับสน ไม่มีสิ่งใดทำให้พระองค์วุ่นวาย”

“โอ้พระผู้ซึ่งไม่ทรงวุ่นวายด้วยดูอาอ์ของผู้ใดที่อ่อนวอนขอต่อพระองค์จากฟากฟ้า โอ้พระผู้ทรงบันดาลให้ทุกสิ่งที่ได้ยิน ทรงได้ยินได้ฟัง และมองเห็น โอ้พระผู้ซึ่งไม่เคยผิดพลาด แม้จะมีการร้องขออย่างมากมาย”

“โอ้พระผู้ทรงดำรงชีวิตในยามที่ไม่มีสิ่งใดดำรงชีวิต โดยทรงดำรงอยู่ตลอดกาล และมั่นคงถาวร โอ้พระผู้ทรงดำรงอยู่สูงสุด แต่ซ่อนเร้นจากสรรพสิ่งทั้งหลายด้วยรัศมีของพระองค์ โอ้พระองค์ ผู้ทรงบันดาลให้แสงสว่างปรากฏออกมาท่ามกลางความมืด ข้าขอวิงวอนต่อพระองค์ด้วย

พระนามของพระองค์ผู้ทรงเอกะ ทรงเป็นหนึ่งเดียวแห่งการพึงพิง โปรดประทานความเจริญแก่ท่านศาสดามุฮัมมัดและอะฮ์ลุลบัยตุของท่าน”
จากนั้นท่าน(อ)ได้วิงวอนขอในสิ่งที่ท่าน(อ)ต้องการ(3)

(3) บิฮารุ้ล-อันวารุ เล่ม 11 หน้า 239.

ดูอาฮ์

บทที่ 4

เป็นดูอาฮ์อีกบทหนึ่งของท่านอิมามมุซา กาซิม(อ)

“ข้าฯขอมอบหมายตนเองยังพระองค์ ผู้ซึ่งไม่ตาย และข้าฯขอพึ่งการพิทักษ์คุ้มครอง โดยผู้ทรงเกียรติและอำนาจ ข้าฯขอความช่วยเหลือต่อผู้ทรงเกรียงไกรและมีอำนาจครอบครองข้าฯ โอ้ นายของข้าฯขอยอมจำนนต่อพระองค์ ข้าฯขอมอบหมายตนต่อพระองค์ ดังนั้นขออย่าทำลายข้าฯ

ข้าฯขอพึ่งร่มเงาของพระองค์ ดังนั้นจงอย่าผลักไสข้าฯ พระองค์เป็นที่พึ่งอาศัย ทรงรู้สิ่งที่ข้าฯซ่อนเร้นและเปิดเผย ทรงรู้สิ่งที่อยู่ในสายตาและที่ซ่อนไว้ในจิตใจ ดังนั้นได้โปรดยับยั้งข้าฯให้พ้นจากผู้อุทธรมทั้งในหมู่ญิน และหมู่มนุษย์ทั้งมวลด้วยเถิด โอ้พระผู้ทรงกรุณาปราณี ได้โปรดปกปักรักษาข้าฯด้วยเถิด” (4)

(4) มะฮัจญุด-ตะอูวาต หน้า 300.

การตอบสนองต่อบทดุอาอ์ของท่านอิมามที่ 7

บรรดาอิมาม(อ)ทั้งหลายนั้นต่างใช้ชีวิตทั้งหมดในฐานะผู้ถูกกดขี่ข่มเหง ตลอดระยะเวลาการปกครองของวงศ์อุมัยยะฮฺ คนทั้งหลายคาดคิดว่าการปกครองของสมัยวงศ์อับบาซียะฮฺสิ่งนั้นคงจะบรรเทาเบาบางลงบ้างและภัยอันตรายคงจะยกเลิกจากพวกท่าน(อ)ไปบ้าง ซึ่งการคาดคิดของคนทั้งหลายไม่น่าจะผิดพลาด เพราะเชื้อสายของกลุ่มทั้งสองใกล้เคียงกัน ประกอบกับว่าราชวงศ์อับบาซียะฮฺนั้นแอบอ้างดำเนินการปกครองในนามของเชื้อสายท่านอิมามอะลี(อ) ธงของท่านอะบูมุสลิหมอัล-คุรอซานี้ที่ได้เข้าไปในเมืองคุรอซานนั้น ดำเนินการปกครองในนามของเชื้อสายท่านอะลี(อ)

การเข้าไปในเมืองคุรอซานนั้นก็ไม่ใช่เพราะเหตุอื่นนอกจากเพื่อสนับสนุนลูกหลานของท่านอะลี(อ) แต่สถานการณ์กลับเปลี่ยนไปเป็นตรงกันข้าม ในเมื่อพวกอับบาซียะฮฺได้เริ่มติดตามอิมามแห่งอะฮฺลุลบัยตุ(อ) ด้วยการลอบสังหาร คุมขัง ฯลฯ จนช่วงหนึ่งในการปกครองของพวกวงศ์นี้ ยังความรุนแรงแก่บรรดาอิมามแห่งอะฮฺลุลบัยตุ(อ)ยิ่งกว่าพวกวงศ์อุมัยยะฮฺเสียอีก

บรรดาอิมาม(อ)จะไม่อ่านดุอาอ์เพื่อขอสาปแช่งบรรดาผู้ชั่วธรรม นอกจากในกรณีที่ความชั่วธรรมถึงขีดสุดของความรุนแรงเท่านั้น เมื่อเราได้รู้ถึงเรื่องนี้จากท่าน(อ) เราก็สามารถประเมินสถานการณ์ที่รุนแรงอันเกิดขึ้นแก่ท่านอิมาม(อ)ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ท่านต้องขอดุอาอ์สาปแช่งบุคคลที่ชั่วธรรมต่อท่าน(อ)

ในลำดับต่อไปนี้ เราจะเสนอเรื่องคุุอาฮ์ของท่านอิมามมุซา บินญะอูฟร์ (อ.) ที่ได้รับการตอบสนองจากอัลลอฮ์(ช.บ.)

-1-

เจ้าของหนังสือ “นะษะรุต-ตุรูล” ได้กล่าวไว้ว่า :

ท่านอิมามมุซา บินญะอูฟร์ อัล-กาซิม(อ.) นั้น มีคนแจ้งให้ท่าน(อ.) ทราบว่า อัล-ฮาดี วางแผนการร้ายต่อท่าน(อ.) ท่าน(อ.) ได้พูดคุยกับครอบครัวและผู้ติดตามว่า

“พวกท่านมีความคิดเห็นอะไรเสนอแนะแก่นักบ่าว?”

คนเหล่านั้นกล่าวว่า

“เราเห็นว่า ท่านควรออกห่างจากเขา และหลบซ่อนให้พ้นไปจากเขา เพราะความชั่วร้ายของเขานั้นจะไม่ให้ความปลอดภัยแก่ท่าน ”

ท่าน(อ.) ยิ้ม แล้วกล่าวว่า

“ คนโง่คิดว่าตัวเองจะสามารถเอาชนะพระผู้อภิบาลได้ แน่แน่นอน ผู้ชนะที่แท้จริงย่อมชนะอยู่แล้ว ”

หลังจากนั้นท่าน(อ.) ยกมือขึ้นขอคุุอาฮ์ แล้วกล่าวว่า

“ ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า มากมายเหลือเกินแล้ว สำหรับพวกศัตรูที่มุ่งหมายทำลายข้าฯ ข่มเหงรังแกข้าฯ โดยแผนการเข่นฆ่าด้วยพิษร้ายของมันจนดวงตาของข้าฯ ไม่เคยหลับไหล เนื่องจากคอยระแวดระวังต่อพวกมัน ครั้นเมื่อพระองค์ทรงเห็นถึงความอ่อนแอของข้าฯ ในการปกป้องโพลภัยและความเกินกำลังที่ข้าฯ จะทนทนกับความเจ็บปวดได้ ขออำนาจและอนุภาพของพระองค์ได้โปรดสถัดสิ่งนั้นออกให้พ้นจากข้าฯ โดยมิใช่ด้วยความสามารถและอนุภาพของข้าฯ และจงโยนเขาลงไปสู่หลุมลึกที่พวกเขาขุดต่อข้าฯ ให้ตกลงไปในโลกแห่งวัตถุของเขา จนห่างไกลจากความหวังในปรโลก

มวตการสรรเสริญเป็นของพระองค์ที่ได้ทรงกำหนดความโปรดปราน
ของพระองค์ที่โปรยปรายแก่ข้าฯ และพระองค์มิได้ทรงปฏิเสธความเอื้อเฟื้อ
เกื้อกูลต่อข้าฯ

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ได้โปรดลงโทษเขาด้วยอำนาจของพระองค์ โปรด
พลิกแผนการของเขาออกจากข้าฯ ด้วยอำนาจของพระองค์ โปรดบันดาล
ภาระอันหนักหน่วงจนเกินกำลังให้แก่เขา

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ได้โปรดบันดาลให้ความเป็นศัตรูนั้นกลายเป็นยา
บำบัดรักษาแก่ข้าฯ

และบันดาลให้ความแค้นของข้าฯที่มีต่อเขา เป็นการอภัย โปรดประทาน
แก่คุณาธิษฐานของข้าฯ ด้วยการตอบรับ และโปรดรับรองคำอูธรณ์ของข้าฯ และ
โปรดให้เขาสำนึกเพียงสักเล็กน้อยกับการตอบรับต่อป่าวของพระองค์
ผู้ถูกกดขี่ แท้จริงพระองค์ทรงมีเกียรติอันยิ่งใหญ่”

ต่อจากนั้นสมาชิกครอบครัวยกมือจากไป ครั้นต่อมาไม่นาน คนเหล่านั้น
มาชุมนุมกันเพื่ออ่านจดหมายที่มีมาถึงท่านอิมามมุซา(อ)แจ้งให้ท่าน(อ)
ทราบว่ามีมุซา อัล-ฮาดีนั้นได้ตายเสียแล้ว(1)

(1) อัล-ฟุศตุล-มุฮิมมะฮฺ หน้า 222. มุฮัจญุด-อะฮฺวาด หน้า 29.

ท่านอับดุลลอฮฺ บินคอลิฮฺ ได้กล่าวว่า : ท่านศอฮิบุล ฟุฏุ บินร่อบิอเล่าให้เรารับว่า : ในคืนหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้าอยู่บนที่นอนพร้อมกับภรรยาของข้าพเจ้า พอตกกลางคืนข้าพเจ้าได้ยินเสียงดังที่ประตูเมือง ข้าพเจ้าจึงลุกขึ้นยืนดู

ภรรยาของข้าพเจ้ากล่าวว่า

“อาจเป็นเสียงของลมพัดก็ได้”

แต่แล้วไม่ทันไร ประตูบ้านที่ข้าพเจ้าอยู่ขณะนั้นก็เปิดออก แล้วคนชื่อ ‘มัชรูร’ ก็พร้อมพลาดเข้ามา พลาบกล่าวว่า

“จงยอมรับคอลลีฟะฮฺฮารูน รอซิด ”

โดยมิได้ให้สลามแก่ข้าพเจ้าแต่ประการใด ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวังมาก นึกในใจว่า ‘มัชรูร’ ผู้นี้เข้ามาโดยไม่ขออนุญาตและไม่ให้สลาม ฉะนั้นย่อมไม่มีจุดประสงค์อื่นนอกจากมาฆ่า ขณะนั้น

ข้าพเจ้ามีญุนบูอยู่จึงไม่ได้ถามอะไรเขา โดยให้เขาคอยข้าพเจ้าซึ่งต้องอาบน้ำชำระร่างกายเสียก่อน

ภรรยาของข้าพเจ้ากล่าวว่า

“จงยึดมั่นต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)อย่างหนักแน่น แล้วลุกออกไปเถิด ”

ข้าพเจ้าจึงลุกออกไปสวมเสื้อผ้า แล้วออกมาพร้อมกับเขาจนถึงอาคาร ข้าพเจ้าได้กล่าว

สลามท่านอะมีรุลมุอ์มินีน(คอลลีฟะฮฺฮารูน รอซิด)ที่กำลังเอนเอกเขนกอยู่ เขารับสลาม แล้วข้าพเจ้าก็นั่งลง

เขากล่าวว่า

“ท่านกลัวมากใช่ไหม ?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“ใช่แล้ว โอ้ ท่านจะมีรู้ลุ่ม่อมีนิน ”

เขาปล่อยให้ข้าพเจ้าพักสงบจิตใจอยู่ครู่หนึ่ง แล้วกล่าวว่า

“จงออกไปยังคุกของเรา แล้วปล่อยมุซา บินญะอ์ฟร์ บินมุฮัมมัด ออกมา พร้อมกับจ่ายเงินให้กับเขาสามหมื่นดริฮัม และให้พาหนะอีกสามชุด และให้ออกเดินทางไปจากเรา ไปที่ไหนก็ได้ตามที่เขาปรารถนา ”

ข้าพเจ้าพูดกับเขาว่า

“โอ้ ท่านจะมีรู้ลุ่ม่อมีนิน ท่านจะปล่อยตัวมุซา บินญะอ์ฟร์ กระนั้น หรือ ?”

เขาตอบว่า

“ใช่แล้ว ”

ข้าพเจ้าทวนคำถามถึงสามครั้ง เขาก็ตอบว่า

“ใช่แล้ว ท่านต้องการจะให้ฉันคิดคำสัญญากระนั้นหรือ ?”

ข้าพเจ้าถามว่า

“โอ้ ท่านจะมีรู้ลุ่ม่อมีนิน คำสัญญาที่ว่านั้นหมายถึงอะไร ?”

ฮารูน รอชิดกล่าวว่า

“ขณะที่ฉันนอนอยู่บนเตียงแห่งนี้ มีสิ่งใดตัวหนึ่งขึ้นมาคร่อมบน หน้าอก และขยับตรงคอหอยของข้า มันเป็นสิ่งใดตัวใหญ่ชนิดที่ข้าไม่เคย เห็นมาก่อน และมันพูดกับข้าว่า

“ท่านกักขังมุซา กาซิมด้วยความอธรรม ”

ข้าจึงพูดกับมันว่า

“ข้าจะปล่อยตัวเขาและจะมอบสิ่งของให้เขา ข้าขอทำสัญญากับ
อัลลอฮฺ(ซ.บ.)

มันจึงออกไปจากหน้าอกของข้า ซึ่งแทบว่าชีวิตของข้าจะปลิดออกจาก
ร่าง”

ท่านอับดุลลอฮฺ บินศอลิฮฺได้เล่าต่อไปว่า : แล้วข้าพเจ้าก็ออกจากที่นั่น
และไปพบท่านอิมามมุซา กาชิม(อ)ซึ่งกำลังอยู่ในคุก ข้าพเจ้าเห็นท่าน(อ)
นมาซ ข้าพเจ้าจึงนั่งรอนท่าน(อ)ให้สลาม

หลังจากนั้นข้าพเจ้าได้เข้าไป แล้วกล่าวว่า

“ท่านอะมีรุลมุอมีนีน(ฮารูน รอซิด) ฝากสลามมายังท่าน และแจ้งให้
ท่านทราบถึงเรื่องที่ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งมา และข้าพเจ้าก็ได้นำคำสั่งนั้นมายัง
ท่านแล้ว”

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“ถึงแม้ท่านจะถูกสั่งมาให้ทำอย่างอื่น ท่านก็จงกระทำเถิด”

ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า

“หามิได้ ขอสาบานต่อสิทธิของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ว่า
ข้าพเจ้ามิได้ถูกสั่งมาให้กระทำอย่างอื่นนอกจากสิ่งนี้”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ไม่มีความจำเป็นอันใดสำหรับข้าพเจ้าในเรื่องการมอบเสื้อผ้า
ทรัพย์สิน ยานพาหนะต่างๆในเมื่อสิ่งนั้นๆ เป็นสิทธิของประชาชาติอิสลาม”

ข้าพเจ้าได้กล่าวว่า

“ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ท่านอย่าได้ปฏิเสธเลย”

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“ท่านจงกระทำในสิ่งที่ท่านต้องการเถิด”

ข้าพเจ้าได้จับมือท่านอิมาม(อ) แล้วนำท่าน(อ)ออกจากคุก จากนั้นจึงได้
กล่าวกับท่าน(อ)ว่า

“โอ้ท่านผู้เป็นบุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) โปรดบอกข้าพเจ้าชี้ว่า
อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ท่านได้รับความเอื้อเฟื้อจากชายคนนี้เป็นสิทธิของ
ข้าพเจ้าเหนือท่านที่จะต้องแสดงความยินดีกับท่าน และได้รับรางวัล
จากอัลลอฮฺ(ช.บ.) จากผลงานอันนี้”

ท่านอิมามมุซา(อ)กล่าวว่า

“ฉันได้ฝันเห็นศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ในคืนวันพุธที่ผ่านมา ท่าน(ศ)
บอกฉันว่า

“มุซา เอ๋ย เจ้าถูกกักขังด้วยกับความอธรรม”

ฉันตอบว่า

“ใช่แล้ว ยารอฮูตุลลอฮฺ”

ท่าน(ศ)กล่าวอย่างนี้สามครั้ง แล้วท่าน(ศ)พูดอีกว่า

“หวังว่าสิ่งนี้ จะเป็นการทดสอบสำหรับพวกเจ้า และเป็นความสุขชั่ว
ระยะหนึ่ง เจ้าจงถือศีลอดในพรุ่งนี้เช้า และจงถือติดต่อกันวันพฤหัสบดีและวัน
ศุกร์ ครั้นถึงเวลาละศีลอด เจ้าจงนมาซ 12ร็อกอะฮฺ ในทุกร็อกอะฮฺนั้น
จงอ่านอัล-ฮัมดฺ 1 ครั้ง และอ่านกุลสุวัตลอสฺ อะฮัด 12 ครั้ง ครั้นทำ
นมาซครบ 4 ร็อกอะฮฺ

แล้วจงชูญุด แล้วให้อ่านดูอาอับทหนึ่ง ดังนี้ :

“โอ้ผู้ทรงชัยชนะ ผู้ทรงไถ่ภัยสิ่งต่างๆ ทั้งหมด ผู้ทรงให้ชีวิตแก่กระดูกที่มันผุกร่อน หลังจากความตาย ข้าฯขอต่อพระนามของพระองค์ พระผู้ทรงยิ่งใหญ่ ขอพระองค์ทรงประทานพรแด่มุฮัมมัด บ่าวของพระองค์ และศาสนทูตของพระองค์ และแด่บรรดาอะฮ์ลุลบัยตุผู้บริสุทธิ์ของพระองค์ และโปรดได้บันดาลให้ข้าฯ ได้รับความรอดพ้นโดยเร็วพลัน”

ฉันได้กระทำอย่างนั้น แล้วเหตุการณ์ก็เป็นอย่างที่เห็น(2)

(2) มะคีนะตุล-มะอาญิซ หน้า 394.

คำสดุดี จากบรรดานักปราชญ์ต่ออิมามมุซา บินญะอ์ฟัร(อ)

บรรดามุสลิมทั้งหลายถึงแม้จะมีมัซฮับแตกต่างกัน แต่ก็ลงความเห็นตรงกันในเรื่องของเกียรติยศของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) ตลอดทั้งยอมรับในเรื่องวิชาการ ตำแหน่งอันสูงส่ง

และความมีสถานภาพที่ใกล้ชิดต่อท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)
นักปราชญ์ทั้งหลายต่างได้บันทึกเรื่องดังกล่าวไว้ในตำราของพวกเขา
เกี่ยวกับชะเคียต่าง ๆ ที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)กล่าวถึงท่าน(อ)เหล่านั้น
มีการอธิบายกันถึงเกียรติประวัติ จริยธรรม ความเฉลียวฉลาดและความรอบ
รู้ของท่าน(อ)เหล่านั้น

ไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใดที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้ผนวก
บุคคลเหล่านั้นให้อยู่ควบคู่กับอัล-กุรอาน เช่น ในชะดียห์ที่ว่าด้วย
‘อัย-ษะกอัลยฺนุ’ (สิ่งสำคัญสองประการ) และที่อุปมาว่า
บุคคลเหล่านั้นเหมือนเรือของท่านนบีนุฮฺ(อ) ถ้าผู้ใดขึ้นเรือก็จะปลอดภัย
ผู้ใดสลักไสลก็จะพินาศล่มจม และเปรียบว่าคนเหล่านั้นเหมือนประตูดัล-ฮิฏ
ญะฮฺ ที่ถ้าหากใครเข้าไปก็จะปลอดภัย

อีกทั้งมีชะดียห์มากมายที่รายงานว่าท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้กล่าวถึง
เกียรติคุณของท่าน(อ)เหล่านั้นไว้

ในบทนี้เราจะเสนอคำสดุดีของบุคคลต่างๆ ที่มีต่อท่านอิมามมุซา
กาซิม(อ) ดังต่อไปนี้

1. ท่านอิมามศอดิก (อ) ได้กล่าวว่า:

ท่านมุซา กาซิมเป็นคนที่รอบรู้ในกฎเกณฑ์ มีความเข้าใจจริงและรู้จักอย่าง
ถ่องแท้ในเรื่องที่มนุษย์ทั้งหลายจำเป็น ซึ่งเรื่องนั้นๆ คนทั้งหลายขัดแย้งกัน
ในกิจการศาสนา เขาเป็นคนมีจริยธรรมที่ดีงาม เป็นเพื่อนบ้านที่ดี และเป็น
ประตูดานหนึ่งในหลายๆ ประตูที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงเปิดให้(1)

(1) บิฮารุ้ล-อันวารุ เล่ม 11 หน้า 234.

2. ฮารุน รอซิดได้กล่าวว่า:

สำหรับมุซา กาชิมนั้น เขาคือประมุขทางศาสนาของพวกเขาตระกูลฮาซิม(2)

(2) อันวารุล-บะซียะฮ์ 92.

เขายังได้พูดกับมะอ์มูน ผู้เป็นบุตรชายของเขาอีกว่า

“มุซา ผู้นี้คืออิมามของมนุษยชาติ เป็นข้อพิสูจน์หนึ่งของอัลลอฮ์ (ช.บ.) ที่มีต่อมวลมนุษย และเป็นค่อลีฟะฮ์ของพระองค์ในหมู่ปวงบ่าวทั้งหลายของพระองค์” (3)

(3) อะอฺยานุช-ชีอะฮ์ 4 กอฟ เล่ม 3 หน้า 51.

เขาได้กล่าวต่อไปอีกว่า

“โอ้ลูกเอ๋ย มุซา กาชิมผู้นี้เป็นทายาททางความรู้วิชาการของบรรดานบี ถ้าเจ้าต้องการความรู้ที่ถูกต้อง ก็จงไปเอาจากเขาผู้นี้แหละ” (4)

(4) อัล-มะนากิบ เล่ม 2 หน้า 383. อะมาลี ของเชค คีอตุก 307.

3. มะอุมูน กษัตริย์ในราชวงศ์อับบาซียะฮ์ได้กล่าวถึงอิมามมุซา กาซิม (อ) ว่า:

ท่านเป็นคนเคร่งครัดในการทำอิบาดะฮ์อย่างยิ่ง ใบหน้าและจมูกของท่าน มีแต่การกราบพระผู้เป็นเจ้าเท่านั้น(5)

(5) อันวารุล-บะซียะฮ์ 93.

4. ท่านอิซา บินญะฮ์ฟัรได้เขียนจดหมายไปหาฮารูน รอชิดว่า:

ตลอดเวลาที่ท่านมุซา กาซิมอยู่ในคุกอย่างยาวนานนั้น ฉันไม่เคยเห็นเขา วางเว้นจากการอิบาดะฮ์เลย ฉันได้จัดคนให้คอยฟังการขอลุอาฮ์ของเขา ปรากฏว่าเขาไม่เคยขอลุอาฮ์สาปแช่งท่านและฉันเลย และไม่เคยกล่าวถึงเรา ในทางที่ไม่ดี และไม่เคยขอร้องอะไรให้กับตัวเอง นอกจากการอภัยและความเมตตา(6)

(6) อะอฺยานุช-ชีอะฮ์ 4 ก็อฟ 3/71.

5. ท่านอะนูอะลี อัล-กิลาล (นักปราชญ์มัซฮับฮันบะลี) ได้กล่าวว่า:

เมื่อฉันกลุ้มใจในเรื่องใด ฉันจะไปยังสุสานของท่านอิมามมุซา กาซิม เสนอเพื่อขอการตะวัชชะฮ์ แล้วอัลลอฮ์(ซ.บ.)ก็ทรงให้ความสะดวกในกิจการ ที่ฉันอยากได้เสมอ(7)

(7) ตารีก บัฆดาดี เล่ม 1 หน้า 120.

6. อิมามซาฟีอีได้กล่าวว่า:

สุสานของอิมามมุซา กาซิมคือสถานที่ที่มีความประเสริฐสูงส่งยิ่ง” (8)

(8) ตุฮฟะตุล-อาลิม เล่ม 2 หน้า 22.

7. ท่านอะบูฮาติมได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาซิม คือผู้ที่น่าเชื่อถือในด้านรายงานอะดีษ(ษิกเกาะห์) และสัจจริง และเป็นผู้นำ(อิมาม)ของประชาชาติมุสลิมทั้งหลาย(9)

(9) ตะฮ์ซิบุด-ตะฮ์ซิบ เล่ม 10 หน้า 240.

8. ท่านอับดุลเราะฮ์มาน บินอัล-ญะซีกล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาซิมได้ชื่อว่าเป็นบ่าวที่มีคุณธรรม เพราะการอืบาอะฮ์ การอญญ์ดีฮาด และดำรงนมาซในยามกลางคืน และท่านเป็นคนที่มีเกียรติที่สุภาพ เมื่อท่านได้รับข่าวคราวว่า ใครกล่าวร้ายท่าน ท่านจะตอบแทนคนนั้นด้วยทรัพย์สินเสมอ(10)

(10) ศิฟะตุศ-ศ็อฟวะฮ์ เล่ม 2 หน้า 103.

9. ท่านคอฎิบ อัล-บัฆดาดีได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาชิม เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ท่านเคยได้รับข่าวว่า ชายคนหนึ่งกล่าวร้ายท่าน ท่านจึงได้จัดส่งสัมภาระชุดหนึ่งไปให้เขาคอนั้นซึ่งมีเงิน 1,000 ดินารุ และท่านยังเก็บเงินไว้ในสัมภาระอื่นอีกสามจำนวน คือ 300 ดินารุ, 400 ดินารุ, 200 ดินารุ จากนั้นท่านก็นำไปแบ่งที่มะดีนะฮ์ จากการที่ท่านอิมามมุซา กาชิมทำเช่นนี้ สามารถช่วยให้คนทั้งหลายมีความเป็นอยู่ดีขึ้น (11)

(11) ตารีก บัฆดาดี เล่ม 13 หน้า 28.

10. ท่านอะลี บินมุฮัมมัด บินอะฮ์มัด อัล-มาลิกี ได้กล่าวถึงเกียรติคุณของท่านอิมามมุซาว่า:

ในส่วนของการมีเกียรติ อันบริสุทธิ์ และลักษณะอันดีงามของท่านนั้น เราขอยืนยันว่า ท่านมีความสูงส่งที่สุด คนชั้นผู้นำในด้านนี้ยังต้องสยบให้แก่ท่าน(12)

(12) อัล-ฟูตุลุค-มุอิมมะฮ์ หน้า 217.

11. ท่านยูซุฟ บินฟะซาลี หลานของท่านอับนุ อัล-ญะซี ได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาซิม นั้นเป็นผู้ได้รับฉายานามอันดีเลิศว่า กาซิม มะอฺมูน ฎ็อยยิบ และซัยยิด คนทั่วไปเรียกท่านว่า “อะบูลสะซัน” และท่านได้รับการยกย่องว่าเป็น “อับดุลศอลิฮฺ” (บ่าวที่ทรงคุณธรรม) เพราะการทำอะมัลอิบาดะฮฺ และนมาซในยามค่ำคืน ท่านอิมามมุซา เป็นคนสุภาพอ่อนน้อม ที่ได้รับฉายานามว่า “กาซิม” ก็เพราะเมื่อท่านทราบว่ามีใครกล่าวร้ายท่าน ท่านก็จะตอบแทนเขาผู้นั้น ได้รับทรัพย์สินเสมอ (13)

(13) ตัซกีเราะตุล-ค่อวาศ หน้า 196.

12. ท่านกะมาลุดดีน มุฮัมมัด บินฎ็อลสะฮฺ อัช-ชาฟีอี ได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาซิม คืออิมามผู้ยิ่งใหญ่ สูงส่งเหลือล้ำ เป็นมุจญ์ตะฮิดผู้มีความสามารถยอดเยี่ยมในการอิจญ์ติฮาด เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในการอิบาดะฮฺอย่างยิ่ง มั่นคงในการปฏิบัติตามศาสนา

เป็นผู้ได้รับการยกย่องในด้านความมีเกียรติ ท่านทำการซุญญะและทำนมาซมากเป็นพิเศษในยามกลางคืน ใช้เวลาในยามกลางวันด้วยการบริจาคทานและถือศีลอด ท่านเป็นคนสุภาพ และตอบแทนความซื่อด้วยการทำความดีสนองตอบการกลั่นแกล้งด้วยการให้อภัย ท่านประกอบกรอิบาดะฮฺอย่างมากมาจนได้รับฉายานามว่า “บ่าวที่มีคุณธรรม” เป็นที่รู้จักกันในอิรักด้วยฉายานามว่า “บาญ์ลสะวาอิจญ์อุลลลอฮฺ” (เป็นที่พึงในกิจการที่ต้องขอจากอัลลอฮฺ) โดยบรรดาผู้อำสัการะวะชุลจากท่าน

เป็นอันสรุปได้ว่า ณ อัลลอฮฺ(ช.บ.)แล้วท่านคือ ผู้ล้าหน้าในด้านสิ่งที่ไม่มีการสิ้นสลาย(14)

(14) มะฎอลิบุชชูอูล หน้า 83.

13. ท่านอะฮฺมัด บินยูซุฟ อัค-ดะมัฆกี อัล-กีอรรมานี ได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาชิม คือ อิมามที่ยิ่งใหญ่ มีความดีเลิศ เป็นข้อพิสูจน์ที่ท่านใช้เวลากลางคืนโดยการนมาซ และใช้เวลากลางวันโดยการถือศีลอด ท่านได้ชื่อว่า “กาซิม” ก็เพราะความอดกลั้นอย่างเหลือหลาย และไม่ตอบโต้ผู้ที่ละเมิดต่อท่าน เป็นที่รู้จักอย่างดีในประเทศอิรัก ด้วยฉายานามว่า

‘บานูลสะวาอิจญ์’ เพราะท่านเป็นที่พึ่งในกิจการที่ต้องขอจาก อัลลอฮฺ(ช.บ.) โดยบรรดาผู้ขอตะวัชชูลจากท่านไม่เคยผิดหวังเลย ท่านมีเกียรติมีคุณความดีที่สูงส่งยิ่งนัก(15)

(15) อัคบาร์ด-ควัล หน้า 112.

14. ท่านมุฮัมมัด บินอะฮฺมัด บินอัช-ชะฮะบี ได้กล่าวว่า:

ท่านมุซา กาชิม เป็นนักวิชาการและเป็นบ่าวที่ดีเลิศที่สุดคนหนึ่ง สุสานของท่านอยู่ที่เมืองแบกแดด ท่านเสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 183 ท่านมีอายุได้ 55 ปี (16)

(16) มีซานุล-เอียะอูดิฮาล เล่ม 3 หน้า 209.

15. ท่านอิบนุซอาอีได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามกาซิม คือ ผู้มีคุณสมบัติอันยิ่งใหญ่ มีเกียรติศักดิ์สูงส่งยิ่ง ท่านทำมาชตะฮัจญ์อย่างมากมาย ท่านเด็ดเดี่ยวจริงจังในการอิจญ์ติฮาดเป็นที่ยอมรับว่า ท่านมีเกียรติอย่างยิ่ง เป็นที่รู้อยู่ทั่วไปในด้านการทำอิบาดะฮ์ เป็นคนเคร่งครัดในด้านการปฏิบัติศาสนกิจ ยามกลางคืนท่านจะเพียรอยู่แต่ในการซุญุดและนมาซ ท่านใช้เวลาในยามกลางวันด้วยการบริจาทานและถือศีลอด(17)

(17) มุคตะศ็อร ตารางุศ-คุละฟ่า หน้า 39.

16. ท่านมูฮัมหมัด อับดุลลอฮ์ได้กล่าวว่า:

ท่านมูซา กาซิมเป็นคนที่ทำอิบาดะฮ์มากที่สุดสำหรับคนสมัยของท่าน เป็นผู้มีความรู้สูงสุด เป็นคนโอบอ้อมอารีที่สุด เมื่อครั้งที่ชาวมะดีนะฮ์ขาดแคลน ท่านได้นำเงินดิรฮัม และเงินดินารจำนวนมากไปแจกจ่ายแก่คนเหล่านั้นถึงบ้านเรือนในยามกลางคืน และได้ให้ค่าใช้จ่ายต่างๆ อย่างนี้เช่นกัน จนกระทั่งคนทั้งหลายไม่รู้ว่ สิ่งของเหล่านี้มาถึงเขาจากทางใด และพวกเขาไม่รู้ในเรื่องนี้เลย จนกระทั่งท่านเสียชีวิตและคุอฺอ์ที่ท่านอ่านมากที่สุดได้แก่

“ โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงข้าฯ ขอความสุขสบายในยามพบกับความตาย และขอการอภัยในยามได้รับการสอบสวน ” (18)

(18) นูรุล-อับศอร หน้า 218

17. ท่านอับดุลวะฮาบ อัช-ชะอรอนีได้กล่าวว่า:

ท่านคือหนึ่งในบรรดาอิมามทั้งสิบสอง ท่านคือบุตรของท่านอิมาม
ญะอฺฟัร บินมุฮัมมัด บินอะลี บินสุเซน บินอะลี บินอะบีฏอลิบ
(ขอให้อัลลอฮ์ทรงปิตินดีต่อท่านเหล่านั้น) ท่านได้รับฉายานามว่า
“อับดุลศอลิฮ” (บ่าวที่มีคุณธรรม) ท่านทำการอิบาดะฮ์อย่างมากมาย และทำ
หน้าที่อิญญ์ติฮาด ท่านนมาซในยามกลางคืน เมื่อท่านได้รับข่าวว่าใครกล่าว
ร้ายท่าน ท่านก็จะส่งทรัพย์สินไปให้คนนั้นเสมอ (19)

(19) อัฏ-ฏอเบกะอศุ้ล-กุบรอ หน้า 33.

18. ท่านอับดุลลอฮ์ อัช-ชิบรอวี อัช-ซาฟีอีกกล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาชิมเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้ออันยิ่งใหญ่ บิดาของท่านคือ
อิมามญะอฺฟัรมีความรักต่อท่านเป็นอย่างยิ่ง เคยมีคนถามท่านว่า
“ท่านรักมุชามากขนาดไหน?”
ท่านตอบว่า
“ฉันรักเขามากถึงขนาดที่ไม่อยากมีลูกคนอื่นอีก เพื่อที่ว่าจะไม่ไม่มีใครมี
ส่วนร่วมกับเขาในการได้รับความรักจากฉัน ” (20)

(20) อัล-อิตติฮาด บิฮุบบิล-อัครอฟ หน้า 54.

19. ท่านมุฮัมมัด เคาะวาญะฮ์ อัล-บุคอรีกล่าวว่า:

คนหนึ่งจากบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ้นได้แก่ ท่านอะบูสะฮัน มุซา อัล-กาซิมบินญะอ์ฟร์ อัศ-ศอดิก(อ) ขออัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงมีความยินดีต่อท่านในฐานะที่เป็นคนทำอิบาดะฮ์ เป็นคนมีคุณธรรม เป็นคนประเสริฐ เป็นคนสุภาพ เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพอันยิ่งใหญ่ มีความรู้มาก ท่านได้รับฉายานามว่า “อับดุลศอลิฮ” (บ่าวที่มีคุณธรรม) ทุกวันท่านจะซุญูดต่ออัลลอฮ์ (ซ.บ.) เป็นเวลานาน หลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นจบจนดวงอาทิตย์คล้อย

ท่านเคยส่งทรัพย์สินไปให้คนที่กล่าวร้ายท่านถึง 1,000 ดินาร

คอลีฟะฮ์มะฮ์ดี บุตรของมันซูร์ ได้เรียกท่านให้เดินทางจากเมืองมะดีนะฮ์ แล้วจับตัวท่านไปกักขัง มะฮ์ดีกลับฝันเห็นท่านอะลี(ผู้ซึ่งอัลลอฮ์ทรงให้เกียรติต่อใบหน้าของเขา)มากล่าวว่า

“มะฮ์ดีเอ๋ย พวกเจ้าหวังหรือว่า พวกเจ้าจะได้มีอำนาจปกครอง หากว่า พวกเจ้าก่อความเสียหายในหน้าแผ่นดิน และจะจัดการตัดขาดบรรดาญาติมิตรของพวกเจ้า”

แล้วมะฮ์ดีก็ปล่อยตัวท่านออกจากคุก(21)

(21) ยะนะบีอุล-มะวัคคะฮ์ หน้า 459.

20. ท่านอับดุลลอฮฺ บินฮะมัด อัล-ซาฟิดีกล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา เป็นคนมีคุณธรรม เป็นผู้ทำอิบาดะฮฺตลอดเวลา
เป็นคนประเสริฐ เป็นคนสุภาพเรียบร้อย และเป็นผู้มีบุคลิกภาพอันยิ่งใหญ่
ท่านคือหนึ่งในบรรดาอิมามทั้งสิบสองอันเป็นมะอฺศุมในความเชื่อของ
พวกอิมามียะฮฺ ท่านได้รับฉายานามว่า “อับดุลศอลิฮฺ” (บ่าวที่มีคุณธรรม)
เพราะการทำอิบาดะฮฺและการอิญฺติฮาดของท่าน ท่านเป็นคนโอบอ้อมอารี
ท่านเคยได้ข่าวว่า มีคนกล่าวร้ายท่าน ท่านจึงส่งทรัพย์สินไปให้คนนั้น 1,000
ดีนารุ (22)

(22) มिरอาตุล-ญินาน เล่ม 1 หน้า 394.

21. ท่านมุฮัมมัด อะมีน อัช-ชูวัยดี ได้กล่าวว่า:

ท่านคืออิมามผู้มีบุคลิกภาพอันยิ่งใหญ่ มีความดีงามอย่างมากมาย
ท่านทำงานฆในยามกลางคืน ถือศีลอดในยามกลางวัน ท่านได้รับฉายานาม
ว่า “กาซิม” เพราะท่านไม่ได้ตอบคนละเมิด ท่านมีความดีเด่นเป็นพิเศษ
เกียรติยศของท่านมีมากมาย จนเราไม่อาจกล่าวถึงในที่นี้ให้ครบถ้วนได้(23)

(23) ชะบาอิคุช-ชะฮับ หน้า 73.

22. ท่านมะฮฺมูด บินวะฮับ อัล-กอรอญลี กล่าวว่า:

เขาคือ มุซา บินญะอฺฟัร บิน มุฮัมมัด บาเก็ร บิน อะลี ซัยนุล อาบิตีน
บินสุเซน บิน อะลี บิน อะบีฏอลิบ(ขอให้อัลลอฮฺทรงประทานความยินดีแก่
พวกท่านทุกคน) สมญาของท่านคือ “อะบุลสะซัน” ท่านมีฉายานามทั้ง 4 ว่า
กาซิม, ศอบิร, ศอลิฮ, อามีน แต่ชื่อที่หนึ่งนั้นเลื่องลือที่สุด

ท่านมีบุคลิกลักษณะสมส่วน เป็นทายาทของผู้เป็นบิดา ในด้านความรู้ความ
เข้าใจศาสนาอย่างถ่องแท้ มีความสมบูรณ์พร้อมและมีเกียรติ ท่านได้รับฉายา
นามว่า “กาซิม” เพราะท่านมีความอดกลั้น และมีความสุภาพอ่อนโยนเป็นที่
รู้จักในหมู่ชาวอิรักว่า ท่านเป็นประมุขแห่งการขอสิ่งที่ต้องการจากอัลลอฮฺ
(ซ.บ.) ท่านคือคนที่ทำอิบาดะฮฺมากที่สุดในหมู่ชนสมัยนั้น เป็นคนมีความรู้
สูงที่สุดและเรียบร้อยที่สุด (24)

(24) เงาะฮ์รอตุล-กะลาม หน้า 139.

23. ท่านอะลี ญะลาตุล-สุซัยนีได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาซิมเป็นศูนย์รวมแห่งวิชาฟิคุฮ วิชาการศาสนา พิธีกรรม
ศาสนา และมีความสุภาพเรียบร้อย อดทนโดยไม่มีใครเกินท่านได้เลย(25)

(25) อัล-สุเซน เล่ม 2 หน้า 207.

24. ท่านมุฮัมมัด อะมีน ฆอลิบญ-ฏอวิลกล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาชิม เป็นเชื้อสายของท่านอะลี เป็นสุภาพบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ เป็นผู้มีชื่อเสียงในด้านการสำรวมตนต่ออัลลอฮ์(ซ.บ.) ท่านทำอิบาดะฮ์มาก ที่สุด จนกระทั่งบรรดาชาวมุสลิมทั้งหลายให้ชื่อท่านว่า “อัลอัศศ-ศอลิฮ” (บ่าวผู้มีคุณธรรม) ท่านได้รับฉายานามอีกว่า ‘สุภาพบุรุษที่มีคุณธรรม’

ท่านมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับท่านมุซา บุตรของอิมรอน ตามที่ปรากฏ ชื่อในอัล-กุรอาน ท่านอิมามมุซา อัล-กาซิม เป็นคนมีเกียรติสูงส่งยิ่ง(26)

(26) ตาริคุล-อะละวีฮีน หน้า 158

25. ท่านยูซุฟ อิสมาอีล อัน-นะบะฮานีได้กล่าวว่า:

ท่านอิมามมุซา กาชิม เป็นอิมามผู้ยิ่งใหญ่ในบรรดาประมุขของเราใน สายอะฮ์ลุลบัยตุ ผู้ทรงเกียรติเป็นหลักชัยของอิสลาม (ขอให้อัลลอฮ์ทรง ประทานความชื่นชมแก่พวกท่านทุกคน) เราได้รับคุณประโยชน์โดยความ จำเริญยิ่งของท่านเหล่านั้น เราขอตายเพื่อความรักพวกท่าน และความรักต่อ ทวดของพวกท่าน ผู้เป็นศาสดาที่ยิ่งใหญ่(ศ)(27)

(27) ญามิอุกะรอมาทิล-เอาลียาฮ์ เล่ม 2 หน้า 269.

26. ดร. ชะกิ มุบาร็อก ได้กล่าวว่า :

ท่านมุซา บิน ญะอฺฟร์เป็นประมุขคนหนึ่งในบรรดาประมุขทั้งหลายแห่ง
ตระกูลฮาซิม ท่านเป็นอิมามระดับแนวหน้าในด้านความรู้ทางศาสนา(28)

(28) ชะเราะฮฺ ชะฮฺรุล-อาดาบ เล่ม 1 หน้า 132.

27. ดร. อับดุลญับบาร์ ได้กล่าวว่า :

ท่านอิมามมุซา กาซิมคือท่านอิมามมุซา บิน ญะอฺฟร์ บิน มุฮัมมัด บิน
อะลี บิน สุเซน บิน อะลี บิน อะบีฏอลิบ เป็นคนมีประวัติดีเด่นในด้าน
ความสมถะ นอบน้อมและมีจริยธรรม ท่านได้รับฉายานามว่า “กาซิม”
เพราะท่านทำดีตอบแทนคนที่ทำความชั่วให้แก่ท่าน(29)

(29) ฮาฐุน ร่อชีด เล่ม 1 หน้า 188.

28. ดร. มุฮัมมัด ยูซุฟ ได้กล่าวว่า :

เราสามารถกล่าวได้ว่า บุคคลแรกที่เขียนวิชาฟิกฮฺคือ อิมามมุซา กาซิม ผู้
ซึ่งได้เสียชีวิตในคุก เมื่อปี ฮ.ศ. 183 และที่ท่านเขียนตอบคำถามต่าง ๆ
ภายใต้หัวข้อเรื่อง “อัล-ฮะลาล อัล-ฮะรอม” (30)

(30) อัล-ฟิกฮฺ-อิสลาม มัคค่อลูนลิดร็อชะติล-มุอามะลาต หน้า 160.

บทส่งท้าย

ของอิมามที่ 7

หลายหน้าที่ผ่านไปคือ บทสรุปรวบรวมของอัตชีวประวัติของท่าน
อิมามมุซา อัล-กาซิม(อ) คือ การร้อยเรียงอย่างง่าย ๆ ถึงส่วนหนึ่งของ
วิทย์ปัญญาอันสูงเด่น และคำพูดอันล้ำค่าของท่านอิมาม(อ)
และในท้ายที่สุดได้มีการยกกล่าวสรรเสริญ สดุดีของบรรดาอุละมาอ์
และนักปราชญ์ที่มีต่อท่านอิมามผู้ทรงเกียรติ(อ) การยอมรับความยิ่งใหญ่ต่อ
ตำแหน่งของท่านอิมาม(อ)
การยืนยันถึงเกียรติคุณอันจรัสของท่านอิมาม(อ)ที่ออกมาจากความรู้สึก
ส่วนลึกของพวกเขา

เป้าหมายของหนังสือเล่มนี้ก็คือ

- ขอให้พวกเราได้เพียรพยายามดำเนินรอยตามวิถีชีวิตซึ่งท่านอิมามผู้
บริสุทธิ์ (อ) ได้ปูทางไว้
- ขอให้พวกเราได้ยึดเอาวิถีชีวิตของท่าน (อ) เป็นแนวทางสำหรับการ
ดำเนินชีวิตที่เป็นรูปธรรมของพวกเราทุกคน
- ขอให้พวกเราได้น้อมรับเอาคำพูดและคำสั่งเสียของท่าน (อ) เป็น
เหตุผลหลักสำหรับการทำให้ชีวิตของเราสูงเด่นยิ่งขึ้น เป็นแนวประพฤติ
ปฏิบัติของเรา เป็นบันไดสำหรับการไต่ขึ้นสู่ความสูงส่งของเรา

และสิ่งอื่นๆ ที่เหมาะสมสำหรับข้าพเจ้า และท่านที่ไม่ได้มั่งมาดกล่าว
ออกมา

“อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงเป็นผู้ช่วยเหลือ”

“จงกล่าวเถิด(โอ้มุฮัมมัด) อัลลอฮฺทรงมองเห็นการกระทำของพวกเขา
ทุกคน รอซูลและบรรดามุอฺมิน(ผู้ศรัทธา)ก็มองเห็นเช่นกัน พวกเขาจะต้อง
ย้อนกลับไปยังพระผู้ซึ่งรอบรู้ในเรื่องเร้นลับ และประจักษ์พยานทั้งหลาย
จนกระทั่งพระองค์ได้ตอบแทนผลแห่งการกระทำที่พวกเขาได้ปฏิบัติมา(ไม่
ว่าดีหรือเลว”

(อัต-เตาบะฮฺ: 105)

Table of Contents

สารบัญ

บทนำ.....	๒
ชีวประวัติของอิมามมูซา บิน ญะอฺฟร์(อ)	๕
บทบัญญัติการเป็นค่อลีฟะฮ์ของท่านอิมามที่ ๗.....	๙
ข้อบัญญัติที่ 1.	๑๑
ข้อบัญญัติที่ 2.	๑๒
ข้อบัญญัติที่ 3.	๑๒
ข้อบัญญัติที่ 4.	๑๓
ข้อบัญญัติที่ 5.	๑๓
อิมาะฮะฮ์ : รูปจำลองแห่งการก่อกำเนิดของอิมามกาซิม(อ)	๑๔
วิถีชีวิต : อันควรรศรเสริญของอิมามที่ 7	๒๑
คุณธรรมต่อผู้ยกไ้ของอิมามมูซา กาซิม(อ)	๒๘
มรดกอิสลามอันอมตะจากคำสั่งเสียของอิมามที่ 7	๓๓
คำสั่งเสียที่ 1 ต่อบุตรของอิมามที่ 7.....	๓๓
คำสั่งเสียที่ 2 ต่อบรรดาชีอะฮ์ของอิมามที่ 7	๓๔
คำสั่งเสียที่ 3 ต่อบรรดาชีอะฮ์ของอิมามที่ 7	๓๕
คำสั่งเสียที่ 4 ต่อบรรดาชีอะฮ์ของอิมามที่ 7	๓๕
คำสั่งเสียที่ 5 ต่ออิชาม บินสะกัม (ร.ฎ.) ของอิมามที่ 7	๓๖
ศาสน์ของอิมามมูซา กาซิม(อ).....	๕๗
บทเรียนอันสูงค่า.....	๕๗
ศาสน์ฉบับที่ 1	๕๗
ศาสน์ฉบับที่ 2	๕๘
ศาสน์ฉบับที่ 3	๕๘
ศาสน์ฉบับที่ 4	๖๐

สุภายิต :	๖๑
คำสอนแห่งจริยธรรมของอิมามกาซิม(อ)	๖๑
สุภายิตที่ 1	๖๒
สุภายิตที่ 2	๖๒
สุภายิตที่ 3	๖๒
สุภายิตที่ 4	๖๓
สุภายิตที่ 5	๖๓
สุภายิตที่ 6	๖๓
สุภายิตที่ 7	๖๔
สุภายิตที่ 8	๖๔
สุภายิตที่ 9	๖๔
สุภายิตที่ 10	๖๕
สุภายิตที่ 11	๖๕
สุภายิตที่ 12	๖๕
สุภายิตที่ 13	๖๕
สุภายิตที่ 14	๖๖
สุภายิตที่ 15	๖๖
สุภายิตที่ 16	๖๖
สุภายิตที่ 17	๖๖
สุภายิตที่ 18	๖๗
สุภายิตที่ 19	๖๗
สุภายิตที่ 20	๖๗
สุภายิตที่ 21	๖๗
สุภายิตที่ 22	๖๗
สุภายิตที่ 23	๖๘
สุภายิตที่ 24	๖๘
สุภายิตที่ 25	๖๘

ถาม~ตอบของอิมามที่ 7	๖๕
ถาม~ตอบ	๖๕
เรื่องที่ 1	๖๕
ถาม~ตอบ	๗๑
เรื่องที่ 2	๗๑
ถาม~ตอบ	๗๕
เรื่องที่ 3	๗๕
ถาม~ตอบ	๗๗
เรื่องที่ 4	๗๗
ถาม~ตอบ	๗๘
เรื่องที่ 5	๗๘
ถาม~ตอบ	๗๘
เรื่องที่ 6	๗๘
ถาม~ตอบ	๗๙
เรื่องที่ 7	๗๙
ถาม~ตอบ	๘๐
เรื่องที่ 8	๘๐
ถาม~ตอบ	๘๑
เรื่องที่ 9	๘๑
ถาม~ตอบ	๘๓
เรื่องที่ 10	๘๓
ถาม~ตอบ	๘๔
เรื่องที่ 11	๘๔
ถาม~ตอบ	๘๐
เรื่องที่ 12	๘๐
ถาม~ตอบ	๘๒
เรื่องที่ 13	๘๒

ถาม~ตอบ	๕๗
เรื่องที่ 14	๕๗
ถาม~ตอบ	๕๙
เรื่องที่ 15	๕๙
ความดีงามพิเศษ :	๑๐๑
บทขอพรของอิมามมูซา กาศิม(อ)	๑๐๑
การขอพึ่งพิง และตัดขาด(จากทุกสิ่งทุกอย่าง) เพื่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)	๑๐๑
คุอาฮ์.....	๑๐๒
บทที่ 1	๑๐๒
เป็นบทคุอาฮ์บทหนึ่งของอิมามที่ 7	๑๐๒
คุอาฮ์.....	๑๐๕
บทที่ 2	๑๐๕
เป็นคุอาฮ์ของอิมามมูซา กาศิม(อ)หลังนมาซซุฮริ	๑๐๕
คุอาฮ์.....	๑๐๗
บทที่ 3	๑๐๗
เป็นคุอาฮ์อีกบทหนึ่งของอิมามมูซา(อ)	๑๐๗
คุอาฮ์.....	๑๐๘
บทที่ 4	๑๐๘
เป็นคุอาฮ์อีกบทหนึ่งของท่านอิมามมูซา กาศิม(อ).....	๑๐๘
การตอบสนองต่อบทคุอาฮ์ของท่านอิมามที่ 7	๑๐๙
คำสวดดี จากบรรดานักปราชญ์ต่ออิมามมูซา บินญะอฺฟร์(อ).....	๑๑๖
บทสวดท้าย.....	๑๓๑
ของอิมามที่ 7.....	๑๓๑